

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

**ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**

Πτυχιακή εργασία με θέμα:

**«Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου και ο βαθμός διείσδυσης
της στην ακαδημαϊκή κοινότητα»**

Επόπτρια Καθηγήτρια: Αφροδίτη Μάλλιαρη

Επιμέλεια Πτυχιακής εργασίας: Άντρη Χριστοδούλου

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

**ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**

Πτυχιακή εργασία με θέμα:

**«Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου και ο βαθμός διείσδυσης
της στην ακαδημαϊκή κοινότητα»**

Επόπτρια Καθηγήτρια: Αφροδίτη Μάλλιαρη

Επιμέλεια Πτυχιακής εργασίας: Άντρη Χριστοδούλου

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τις τελευταίες δεκαετίες υπάρχει μια έντονη κατεύθυνση των βιβλιοθηκών προς τη μέτρηση της απόδοσης τους και αυτό αιτιολογείται μέσα από την ύπαρξη αμέτρητων ερευνών που πραγματοποιούν οι βιβλιοθήκες τόσο σε εσωτερικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, με κύριο σκοπό τους την καταγραφή της ποιότητας των υπηρεσιών τους αλλά και της ικανοποίησης των χρηστών τους. Το ενδιαφέρον τους αυτό το στηρίζουν στο ότι μέσα από τις έρευνες θα καταφέρουν, ως ζωντανοί οργανισμοί που είναι, να βελτιωθούν και να εξελιχθούν σημαντικά σε διάφορους τομείς με στόχο τους την καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών τους. Πιο συγκεκριμένα η αξιολόγηση των υπηρεσιών μιας ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης που αποτελεί ένα είδος βιβλιοθήκης το οποίο πρέπει να βρίσκεται πάντοτε σε εγρήγορση και να εξελίσσεται συνεχώς για το λόγο ότι απευθύνεται σε χρήστες μιας ακαδημαϊκής κοινότητας που ζητά να είναι ενημερωμένη για ότι καινούργιο εμφανίζεται αλλά και για την κάλυψη των πληροφοριακών της αναγκών ζητά υπηρεσίες που να την διευκολύνουν αλλά να είναι και χρήσιμες, θεωρείται μια διαδικασία απαραίτητη και όχι προαιρετική. Όταν μιλάμε για αξιολόγηση υπηρεσιών αναφερόμαστε στο κατά πόσο γίνεται χρήση των υπηρεσιών που παρέχει η βιβλιοθήκη στους χρήστες της αλλά και κατά πόσο γίνεται ορθή εκπαίδευση της χρήσης των υπηρεσιών αυτών το οποίο θα εξαρτηθεί από τα μέλη που απαρτίζουν την ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη, έτσι μέσα από αυτή την αξιολόγηση θα διαπιστώσει κατά πόσο έχει καταφέρει το στόχο της στο να εισχωρήσει δηλαδή μέσα στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Με την έρευνα που θα διεξάγει η ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη θα μπορέσει να βοηθηθεί και να εντοπίσει αδυναμίες που μπορεί να έχει αλλά και να βελτιώσει τις υπηρεσίες της.

Θα πρέπει όμως πρώτα να γνωρίζει ως βιβλιοθήκη τις πραγματικές ανάγκες των χρηστών της και με βάση αυτές να σχεδιάζει υπηρεσίες που θα ικανοποιούν τις ανάγκες αυτές. Οι τεχνικές για τη μέτρηση της απόδοσης της βιβλιοθήκης αφορούν τη διαδικασία συλλογής στοιχείων από τους χρήστες που χρησιμοποιούν τη βιβλιοθήκη η οποία προϋποθέτει τη σύνταξη και διανομή ερωτηματολογίων και συνεντεύξεων, όπου μέσα από αυτά καθορίζεται η διαμόρφωση και η βελτίωση της εικόνας της βιβλιοθήκης.

Η συγκεκριμένη έρευνα που έγινε στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας. Βασικός σκοπός της έρευνας είναι να συγκεντρωθούν, να αναλυθούν, να ερμηνευτούν οι απόψεις της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου ως προς τις ανάγκες και τις προσδοκίες που έχουν σχέση με τη λειτουργία της συγκεκριμένης βιβλιοθήκης όπως γίνεται για κάθε έρευνα που πραγματοποιείται.

Το μέσο συλλογής των δεδομένων της έρευνας ήταν ένα ερωτηματολόγιο, το οποίο είχε διανεμηθεί σε διακόσιους είκοσι (220) χρήστες της βιβλιοθήκης τυχαία.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα μελέτης που προέκυψαν με τη μέθοδο του ερωτηματολογίου στην Βιβλιοθήκη του Πανεπιστήμιου Κύπρου. Κύριο μέλημα της έρευνας ήταν να παρουσιάσει καταρχήν το βαθμό διείσδυσης της βιβλιοθήκης στην ακαδημαϊκή κοινότητα, το βαθμό ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρει η βιβλιοθήκη στους χρήστες της, να καταγράψει τα δυνατά αλλά και αδύνατα σημεία που παρατηρούνται και τέλος να παρουσιάσει κάποιες προτάσεις που θα βοηθούσαν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών.

Τα συμπεράσματα από αυτή την έρευνα ήταν αρκετά έως πολύ ικανοποιητικά για τη Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου καθώς και οι υπηρεσίες και οι λειτουργίες ικανοποιούν αρκετούς χρήστες της. Παρόλα αυτά παρατηρήθηκαν ελλείψεις στον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης και ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη της.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία με θέμα «Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου και ο βαθμός διείσδυσης της στην ακαδημαϊκή κοινότητα» πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της πτυχιακής εργασίας του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης.

Στο σημείο αυτό αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τις ειλικρινείς και θερμές ευχαριστίες μου σε όσους συνέβαλαν στην ολοκλήρωση αυτής της προσπάθειας.

Και πρώτα απ' όλα στην επιβλέπουσα καθηγήτρια μου κ. Αφροδίτη Μάλλιαρη για τη συνεχή καθοδήγηση, την αμέριστη υποστήριξη, τις ουσιώδεις συμβουλές, καθώς και την αδιάκοπη συμπαράσταση και ενθάρρυνση που μου παρείχε σε όλο αυτό το διάστημα.

Κυρίως όμως θέλω να ευχαριστήσω θερμά την οικογένεια μου, για την ενθάρρυνση τους στη συγγραφή της παρούσας εργασίας αλλά και την υποστήριξη τους στα τέσσερα χρόνια της φοιτητικής μου ζωής.

Τέλος, δεν θα μπορούσα να μην ευχαριστήσω τους χρήστες της Βιβλιοθήκης για την ευγένεια και την υπομονή τους, παρά το βαρύ φόρτο εργασίας τους, να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο για την ολοκλήρωση της έρευνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη	3
Κατάλογος Πινάκων	7
Κατάλογος Διαγραμμάτων	9
Εισαγωγή	10
<u>Κεφάλαιο 1 : Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες</u>	
1.1 Ιστορική Εξέλιξη Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών	14
1.2 Στόχοι Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης	18
1.3 Μορφή Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης	18
1.4 Ο Ρόλος του Βιβλιοθηκονόμου σε μια Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη	19
1.5 Συλλογή της Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης	19
1.6 Υπηρεσίες που Προσφέρει μια Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη	20
1.7 Ωράριο	21
1.8 Χρηματοδότηση	21
<u>Κεφάλαιο 2: Το Πανεπιστήμιο Κύπρου</u>	22
2.1 Τι Προσφέρει ένα Πανεπιστήμιο	22
2.2 Τα Γεγονότα μέχρι την Ίδρυση του Πανεπιστημίου Κύπρου	23
2.3 Το Πανεπιστήμιο Κύπρου Σήμερα	26
2.4 Στόχοι του Πανεπιστημίου Κύπρου	26
2.5 Διοίκηση Πανεπιστημίου Κύπρου	27
2.6 Εγκαταστάσεις Πανεπιστημίου Κύπρου	27
2.7 Η Πανεπιστημιούπολη	28
2.8 Τμήματα του Πανεπιστημίου Κύπρου	29
<u>Κεφάλαιο 3: Η Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου</u>	33
3.1 Υπηρεσίες Χρηστών στη Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου	34

3.2 Τμήματα Βιβλιοθήκης	39
3.3 Πρόσβαση στη Ψηφιακή Βιβλιοθήκη για Χρήση Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών	42
Κεφάλαιο 4: Βιβλιογραφική Επισκόπηση	49
Κεφάλαιο 5: Μεθοδολογία	54
5.1 Στατιστικός Πληθυσμός	55
5.2 Δειγματοληγία	56
5.3 Συλλογή Δεδομένων	56
5.4 Ερωτηματολόγιο	57
Κεφάλαιο 6: Αποτελέσματα Έρευνας	60
6.1 Προσωπικά Στοιχεία των Χρηστών	60
6.2 Χρήση Βιβλιοθηκών/Παραρτημάτων-Καταγραφή Προτιμήσεων των Χρηστών	60
6.3 Χρήση και Αξιολόγηση Υπηρεσιών	68
6.4 Αξιολόγηση Ωραρίου	82
6.5 Αξιολόγηση Προσωπικού	83
6.6 Αξιολόγηση Χώρου	85
6.7 Χρήση και Αξιολόγηση Συλλογών	86
6.8 Ικανοποίηση και Βελτιώσεις	90
Κεφάλαιο 7: Συμπεράσματα και Προτάσεις	94
7.1 Συμπεράσματα	94
7.2 Προτάσεις	97
Βιβλιογραφία	98
Παράρτημα	103

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 5.1 Συχνότητα Επίσκεψης στη Κεντρική Βιβλιοθήκη	63
Πίνακας 5.2 Συχνότητα Επίσκεψης στη Βιβλιοθήκη Περιοδικών	64
Πίνακας 5.3 Συχνότητα Επίσκεψης στη Βιβλιοθήκη Αρχαιολογικής Συλλογής	64
Πίνακας 5.4 Συχνότητα Επίσκεψης στο Παράρτημα Τουρκολογικής Συλλογής	65
Πίνακας 5.5 Συχνότητα Επίσκεψης στο Παράρτημα Λεωφόρου Λάρνακας	66
Πίνακας 6.1 Χρήση Ηλεκτρονικού Καταλόγου	67
Πίνακας 6.2 Δανεισμός Τεκμηρίων	67
Πίνακας 6.3 Χρήση Διαδικτύου στο Χώρο της Βιβλιοθήκης	68
Πίνακας 6.4 Αίθουσες Μελέτης και Εργασιών	69
Πίνακας 6.5 Διαδανεισμός	69
Πίνακας 6.6 Υπηρεσία Ρωτήστε ένα Βιβλιοθηκονόμο	70
Πίνακας 6.7 Αντόματο Σύστημα Δανεισμού	71
Πίνακας 11 Εκπαιδευτικά Σεμινάρια	78
Πίνακας 15 Σχόλια Χρηστών για τις Υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης	79
Πίνακας 8 Αξιολόγηση Ωραρίου	81
Πίνακας 9 Αξιολόγηση Προσωπικού	84
Πίνακας 10 Αξιολόγηση Χώρου	84
Πίνακας 12.1 Αξιολόγηση Ηλεκτρονικών Περιοδικών	85
Πίνακας 12.2 Αξιολόγηση Βάσεων Δεδομένων	85
Πίνακας 12.3 Αξιολόγηση Ηλεκτρονικών Βιβλίων	86
Πίνακας 12.4 Αξιολόγηση Ψηφιακών Συλλογών	87
Πίνακας 12.5 Αξιολόγηση Οπτικοακουστικού Υλικού	87
Πίνακας 12.6 Αξιολόγηση Έντυπου Υλικού	88

Πίνακας 13 Δηλώσεις	89
Πίνακας 14 Τομείς Βελτίωσης	90

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1 Επιστημονικό Πεδίο	59
Διάγραμμα 2 Ακαδημαϊκό Προσωπικό	62
Διάγραμμα 3.1 Βαθμός Ικανοποίησης από τον Ηλεκτρονικό Κατάλογο	72
Διάγραμμα 3.2 Βαθμός Ικανοποίησης από Δανεισμό Τεκμηρίων	73
Διάγραμμα 3.3 Βαθμός Ικανοποίησης από Χρήση Διαδικτύου στο Χώρο της Βιβλιοθήκης	74
Διάγραμμα 3.4 Βαθμός Ικανοποίησης από Αίθουσες Μελέτης και Εργασιών	75
Διάγραμμα 3.5 Βαθμός Ικανοποίησης από Διαδανεισμό	76
Διάγραμμα 3.6 Βαθμός Ικανοποίησης από Υπηρεσία Ρωτήστε ένα Βιβλιοθηκονόμο	77
Διάγραμμα 3.7 Βαθμός Ικανοποίησης από Αυτόματο Σύστημα Δανεισμού	78

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Γενικά οι βιβλιοθήκες στηρίζουν την ύπαρξη και τη λειτουργία τους στο βασικότερο σκοπό τους, τη μετάδοση της γνώσης με την έρευνα και τη διδασκαλία, την παροχή των εφοδίων εκείνων στους εκπαιδευόμενους με στόχο την άρτια κατάρτιση τους ως μελλοντικούς επαγγελματίες και επιστήμονες και τη συμβολή στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου.

Η ύπαρξη ερευνών με σκοπό την καταγραφή των απόψεων των χρηστών μιας ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για όλες τις βιβλιοθήκες αφού μέσα από τις απόψεις των χρηστών οι βιβλιοθήκες προσπαθούν να βελτιωθούν στους τομείς που χρειάζεται.

Έτσι το θέμα της πτυχιακής μου εργασίας είναι μια έρευνα που εκπονήθηκε στην Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου. Η έρευνα έχει σκοπό να εντοπίσει και να καταγράψει τις απόψεις των χρηστών που επισκέπτονται την συγκεκριμένη βιβλιοθήκη. Στόχος της έρευνας είναι να καταγράψει τα τυχόν προβλήματα και τις ελλείψεις που αντιμετωπίζουν καθημερινά οι χρήστες της βιβλιοθήκης αλλά και να παραθέσει ορισμένες προτάσεις ώστε εν τέλει να φτάσουμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα.

Αρχικά ο ερευνητής σύνταξε και στη συνέχεια μοίρασε ερωτηματολόγια στους χρήστες της βιβλιοθήκης. Μετέπειτα παράλληλα με τη συγκέντρωση ερωτηματολογίων ο ερευνητής πραγματοποίησε μια έρευνα σε γενικές πληροφορίες σχετικά με το θέμα του και τις κατέγραψε. Στην συνέχεια αφού συγκέντρωσε διακόσια είκοσι (220) ερωτηματολόγια πέρασε στην ανάλυση των αποτελεσμάτων και στη καταγραφή των συμπερασμάτων του.

Πιο κάτω αναλύονται με λίγα λόγια τα κεφάλαια της έρευνας:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Στα πλαίσια της πρωτογενούς έρευνας έχουμε την συλλογή υλικού από τον ερευνητή σχετικά με το θέμα «ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες» όπου αρχικά ενημερώνουμε τον αναγνώστη για την ιστορική εξέλιξη τους, για το πότε δηλαδή άρχισε να υπάρχει, ποιος είναι ο ρόλος τους ως βιβλιοθήκες, και ποια η αποστολή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Παραθέτουμε στον αναγνώστη μια περιγραφή του Πανεπιστήμιου Κύπρου, στο οποίο ανήκει η Βιβλιοθήκη την οποία ερευνούμε, πιο συγκεκριμένα κάνουμε μια σύντομη ιστορική αναδρομή στα γεγονότα μέχρι την ίδρυση του πανεπιστημίου και καταλήγουμε στο πανεπιστήμιο του σήμερα, τι προσφέρει η ύπαρξη του αλλά και τους μελλοντικούς του στόχους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Έπειτα προχωράμε στο κεφάλαιο που αναφέρεται στη Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου όπου εκεί καταγράφουμε και περιγράφουμε τη βιβλιοθήκη. Ειδικότερα καταγράφουμε το υλικό που διαθέτει, το προσωπικό που την απαρτίζει, τις υπηρεσίες που παρέχει στους χρήστες της. Επίσης περιγράφουμε την κεντρική βιβλιοθήκη και τα παραρτήματα της και παραθέτουμε σχετικό φωτογραφικό υλικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Στο κεφάλαιο της βιβλιογραφικής επισκόπησης καταγράφουμε έρευνες που έχουν γίνει παλαιότερα κατά διαστήματα σε ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες τόσο στην ελληνική όσο και στην διεθνή βιβλιογραφία και έχουν άμεση σχέση με το θέμα της έρευνας που εξετάζεται στην συγκεκριμένη εργασία, δηλαδή κατά πόσο οι χρήστες μιας ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης είναι ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες και τις συλλογές που αυτή προσφέρει. Το κεφάλαιο αυτό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα της εργασίας αφού με βάση τις έρευνες αυτές θα αποδειχτεί έμπρακτα αν έχουν γίνει βήματα ως προς τη βελτίωση των αναγκών των χρηστών στις προσφερόμενες υπηρεσίες των βιβλιοθηκών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Το επόμενο κεφάλαιο είναι αυτό της μεθοδολογίας όπου περιγράφεται η μεθοδολογική πορεία της έρευνας. Πιο συγκεκριμένα ποια μέθοδος συλλογής υλικού επιλέχθηκε η οποία ήταν το ερωτηματολόγιο το οποίο μοιράστηκε σε διακόσιους είκοσι (220) χρήστες της βιβλιοθήκης και το οποίο κατασκευάστηκε προσεκτικά για αποφυγή λαθών αλλά παρουσιάζεται και ο στατιστικός πληθυσμός και το δείγμα της έρευνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα που προέκυψαν μετά την επεξεργασία των δεδομένων που είχαμε από τα ερωτηματολόγια, με την βοήθεια πινάκων και διαγραμμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στο τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε καθώς και προτάσεις των χρηστών αλλά και του ερευνητή με σκοπό την επίλυση των προβλημάτων της βιβλιοθήκης.

Στη συνέχεια ακολουθεί η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα η οποία συντάχτηκε με το πρότυπο MLA καθώς και ένα παράρτημα το οποίο περιέχει το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε στην έρευνα.

1 ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

«Οι βιβλιοθήκες είναι οργανισμοί που συγκεντρώνουν υλικό ή βοηθούν τη πρόσβαση σε άλλες πηγές για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες του κοινού τους για πληροφόρηση» (Σταύρου, 2008, σ.2) «Η βιβλιοθήκη σήμερα δεν είναι αποθήκη βιβλίων, ούτε κενοτάφιο σιφών ανθρώπων, αλλά ένας ζωντανός οργανισμός που στόχο της έχει να τροφοδοτεί τους ανθρώπους με οργανωμένη γνώση» (Κυρκούδης, 1999, σ.377). Με τους πιο πάνω ορισμούς καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως πρωταρχική σημασία για μια βιβλιοθήκη έχει η ικανοποίηση στο έπακρο των πληροφοριακών αναγκών των χρηστών της αλλά για να γίνει κατορθωτό αυτό θα πρέπει η βιβλιοθήκη ως σύνολο να προσεγγίζει να ενθαρρύνει αλλά και να καθοδηγεί τους χρήστες της με το καλύτερο δυνατό τρόπο έτσι ώστε να κατορθώσουν ουσιαστικά μόνοι τους να ικανοποιήσουν την οποιαδήποτε ανάγκη για πληροφόρηση έχουν. Οι βιβλιοθήκες για να ικανοποιήσουν όλους τους χρήστες τους σε οποιοδήποτε γνωστικό επίπεδο και αν ανήκουν περιλαμβάνουν στις συλλογές τους υλικό που να μπορεί να καλύπτει όλη την ανθρωπινή γνώση. Για να μπορεί αυτό να γίνει με επιτυχία θα πρέπει το υλικό αυτό να είναι καλά οργανωμένο και εύκολα προσβάσιμο στους χρήστες, έτσι οι βιβλιοθήκες για την καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών τους είναι διαχωρισμένες σε είδη ανάλογα με τις συλλογές και τις υπηρεσίες που προσφέρει η καθεμία. Τα είδη των βιβλιοθηκών αναγνωρίζονται σε Δημόσιες Βιβλιοθήκες, Ειδικές Βιβλιοθήκες, Σχολικές Βιβλιοθήκες, Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες.

Το κάθε είδος βιβλιοθήκης είναι εξίσου σημαντικό και υπάρχει για να γίνεται πιο ομαλή η λειτουργία των βιβλιοθηκών έτσι ώστε να είναι ικανοποιημένοι όλοι οι χρήστες οι οποίοι τις χρησιμοποιούν για να καλύψουν τα κενά τους αλλά και για να διευρύνουν τις γνώσεις τους. Η βιβλιοθήκη στην οποία θα εμβαθύνω περισσότερο σε όλα τα επίπεδα της τόσο στην ιστορία της αλλά και τη σημερινή κατάσταση την οποία βρίσκεται είναι η ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη.

Ο όρος «Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη» που υπάρχει η τάση να θεωρείται συνώνυμο του «Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη» χρησιμοποιείται για τις βιβλιοθήκες εκπαιδευτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης» (Μονιάρου - Παπακωνσταντίνου, 1997, σ.119).

Σκοπός της ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης είναι η συγκέντρωση έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού, η οργάνωση και η διάθεση του σε όλη την ακαδημαϊκή κοινότητα αλλά και σε μια ευρύτερη επιστημονική κοινότητα. Εκτός από την διάθεση υλικού στόχος της είναι να μεταδώσει όσο καλύτερα μπορεί την αντίληψη της «δια βίου μάθησης» η οποία είναι απαραίτητη σε μια σύγχρονη κοινωνία. (Μονιάρου - Παπακωνσταντίνου, 1997, σ.119).

1.1 Ιστορική Εξέλιξη Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Η ιστορία της ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης ξεκινάει αρκετούς αιώνες πριν. Αρχή θα κάνω με την ιστορία τους όσο αφορά την Ελλάδα. Τον 12^ο αιώνα στον ελλαδικό χώρο δεν υπήρχαν βιβλιοθήκες στα πρώτα πανεπιστήμια και αυτό γιατί η μόρφωση θεωρείτο προνόμιο το οποίο μπορούσαν να έχουν μόνο οι πλούσιες οικογένειες της χώρας, οι οποίες είχαν τις δικές τους ιδιωτικές βιβλιοθήκες που τις εμπλούτιζαν με την αγορά βιβλίων. Για να υπάρξει ούμως μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη χρειάζεται απαραίτητα και η ύπαρξη ενός επιστημονικού ιδρύματος ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης, έτσι και στην Ελλάδα την εποχή εκείνη υπήρχαν τα ιδρύματα του βυζαντίου που είχαν στο χώρο τους ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, μια τέτοια βιβλιοθήκη ήταν αυτή του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου που το υλικό της έφτανε σε αριθμό τα 100.000 βιβλία επιστημονικού ενδιαφέροντος. Σαν μια μορφή πανεπιστημίου κατείχαν και οι σχολές της αρχαιότητας που επιβιώνουν στην Αθήνα, στην Αλεξανδρεία και στην Αντιόχεια αλλά και στη Κωνσταντινούπολη όπου την εποχή του Μ. Κωνσταντίνου λειτούργησε ανώτερη κρατική σχολή νομικής και φιλοσοφικής, την φιλοσοφική σχολή του Μιχαήλ Παλαιολόγου αλλά και οι σχολές που δημιουργήθηκαν τον καιρό της τουρκοκρατίας όπως του Γένους σχολή, οι σχολές των Ιωαννίνων, η Αθωνιάδα, το Φλαγγιανό Γυμνάσιο της Βενετίας, η Ιόνιος Ακαδημία και άλλες πολλές. Ακολουθούν τα πρώτα σύγχρονα πανεπιστήμια στην Ελλάδα, με πρώτο το Οθώνειο Πανεπιστήμιο το οποίο ιδρύθηκε το 1827, και μετονομάστηκε αργότερα σε Εθνικό και ακολούθως σε Εθνικό Καποδιστριακό όπου φέρει αυτό το όνομα μέχρι και σήμερα, στη συνέχεια ακολουθεί το Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης το 1952, αργότερα το 1964 το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, της Θράκης, της Κρήτης, της Πάτρας, του Ιονίου, του Αιγαίου και τέλος της Θεσσαλίας. Τα πανεπιστήμια αυτά σε αριθμό εννέα ήταν τα πρώτα σύγχρονα πανεπιστήμια της Ελλάδας τα οποία είχαν ιδρύσει στο χώρο τους αξιόλογες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες οι οποίες λειτουργούν μέχρι και σήμερα. (Χαλκιοπούλου – Βλάχου, 1995, σ. 189).

Φεύγοντας από την Ελλάδα, στο Παρίσι τον καιρό του Μεσαίωνα, υπήρχε μια ανάπτυξη στην παραγωγή και την πώληση βιβλίων όπου την κατάσταση αυτή οι αρχές της πόλης την στήριξαν με νόμο όπου επέτρεπαν το εμπόριο βιβλίων για το λόγο ότι την περίοδο εκείνη υπήρξε μια κατεύθυνση προς τα πανεπιστήμια και προσπαθούσαν να αναπτύξουν τις συλλογές τους με βιβλία χρήσιμα για τους φοιτητές τους. Μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη, η οποία αναπτύχθηκε την περίοδο εκείνη στο Παρίσι ήταν του κολλεγίου της Σορβόννης, που ονομάστηκε έτσι γιατί περιλάμβανε ιδιωτικές συλλογές του Robert de Sorbon αλλά και γιατί χρηματοδοτούσε και το πανεπιστήμιο στο οποίο άνηκε η βιβλιοθήκη. Η βιβλιοθήκη αυτή έγινε παράδειγμα για πολλά πανεπιστήμια και τον 14^ο αιώνα ίδρυσαν και αυτά τις δικές τους ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες. (Χαλκιοπούλου – Βλάχου, 1995, σ.190).

Τα πανεπιστήμια της Γερμανίας άρχισαν να ιδρύονται στα μέσα του 4^{ου} αιώνα τα οποία είχαν στη κατοχή τους κεντρικές βιβλιοθήκες, σε αντίθεση με πολλές άλλες ευρωπαϊκές

χώρες όπου σιγά-σιγά και αυτές με τη σειρά τους τις καθιέρωσαν χωρίς όμως να σταματήσουν να διατηρούν τις μεμονωμένες κολεγιακές βιβλιοθήκες. Ένα παράδειγμα τέτοιας βιβλιοθήκης ήταν το πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, το οποίο είχε μέχρι το 1280 κολεγιακή βιβλιοθήκη ενώ αργότερα έφτιαξε μια κεντρική. Το ίδιο επιχείρησε και το πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ όπου μεγάλωσε την βιβλιοθήκη του από υλικό προερχόμενο από διάφορα ξεχωριστά κολλέγια. Η οργάνωση των συλλογών στις βιβλιοθήκες των πανεπιστημάτων αυτών γινόταν κατά θέμα και ο αναγνώστης για να μπορέσει να βρει και να χρησιμοποιήσει το βιβλίο που χρειαζόταν είχε πρόσβαση σε βιβλιοκατάλογο. Η βιβλιοθήκη του Βατικανού με χαρακτήρα παπικής συλλογής κατέληξε να είναι μια κεντρική βιβλιοθήκη και να εξυπηρετεί τους λόγιους της εποχής εκείνης.

(Χαλκιοπούλου – Βλάχου, 1995, σ.191).

Το 18^ο αιώνα τα πανεπιστήμια υπήρξαν το επίκεντρο της γνώσης και της επιστήμης με την ανάγκη για ίδρυση ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών. Το πανεπιστήμιο της Γοττίνγκης το οποίο ιδρύθηκε το 1737 ήταν το πρώτο πανεπιστήμιο που ίδρυσε ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη. Στις βιβλιοθήκες την περίοδο εκείνη αυξήθηκαν οι συλλογές τους σε υλικό από εγκυκλοπαίδειες αλλά αναπτύχθηκαν και φιλοσοφικά σχήματα για καταλογογράφηση των βιβλιοθηκών. (Χαλκιοπούλου – Βλάχου, 1995, σ.191).

Στη Γαλλία και την Αμερική οι περισσότερες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες είχαν ιδρυθεί πριν από την επανάσταση, όπως για παράδειγμα του κολλεγίου Harvard που ήταν το πρώτο που ιδρύθηκε το 1638, με αποτέλεσμα κατά τη διάρκεια του πολέμου πολλές από αυτές να καταστραφούν και μερικές να μην επανέλθουν ποτέ. Η συλλογή των βιβλιοθηκών αυτών αποτελείτο κατά κύριο λόγο από δωρεές βιβλίων και η πρόσβαση για τους χρήστες ήταν δύσκολη με αποτέλεσμα οι φοιτητές να αναγκάζονται να αρκεστούν στις διαλέξεις των μαθημάτων τους. (Χαλκιοπούλου – Βλάχου, 1995, σ.191).

Το 19^ο αιώνα στην Αμερική οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες συνάντησαν μια μεγάλη αλλαγή. Η εκπαίδευση είχε σαν κατεύθυνση της τις ανάγκες που είχε η χώρα κατά την περίοδο εκείνη. Μέχρι το 1850 ιδρύθηκαν κρατικά πανεπιστήμια, με γνωστικό ενδιαφέρον κυρίως στα αγροτικά και τεχνικά θέματα και κατά δεύτερο στις κοινωνικές και φυσικές επιστήμες έτσι και οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες έπρεπε να συμβιβαστούν με τις κοινωνικές ανάγκες της χώρας. Η κατάσταση που υπήρχε όμως στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες ήταν χαώδες, οι συλλογές τους ήταν ελλιπείς, η πρόσβαση στο υλικό τους περιορισμένη, δεν υπήρχε οικονομική υποστήριξη και το προσωπικό ήταν ανεπαρκή, με λίγα λόγια δεν υπήρχε καθόλου οργάνωση στις βιβλιοθήκες λόγο της έλλειψης προσωπικού, οι φοιτητές παραπονιόνταν για την άσχημη συμπεριφορά του προσωπικού, του ανεπαρκές ωραρίου αλλά και για τη μη πρόσβαση στο βιβλιακό υλικό (Χαλκιοπούλου – Βλάχου, 1995, σ.191).

Αρκετές κολεγιακές βιβλιοθήκες προσπάθησαν να αναπτυχθούν έτσι ώστε να καταφέρουν να καλύψουν τις ανάγκες των φοιτητών τους, χωρίς όμως ιδιαίτερη αλλαγή

μιας και η κεντρική βιβλιοθήκη του Harvard κατάφερε να καλύψει μόνη της τις κοινοτικές ανάγκες αφού πρώτα βελτίωσε τις συνθήκες και τις υπηρεσίες της. Το 19^ο αιώνα όλο και περισσότερες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες προσπαθούσαν να εμφανιστούν στο προσκήνιο, άρχισαν να αγοράζουν όλο και περισσότερα βιβλία για να αυξήσουν τις συλλογές τους, με τη βοήθεια των Charles Ammi Cutter, Melvil Dewey και William F.Poole και με τη παρέμβαση και υποστήριξη της American Library Association που ιδρύθηκε το 1877 βελτιώθηκε η καταλογογράφηση και η ευρετηρίαση. Τον 20^ο αιώνα με τη χρήση της ευρετηρίασης και την ανάπτυξη του προσωπικού τους οι Αμερικανικές βιβλιοθήκες κατάφεραν να αναπτυχθούν σε μεγάλο βαθμό. (Χαλκιοπόλου – Βλάχου, 1995, σ.192).

Οι κυπριακές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες έκαναν την εμφάνιση τους τον 21^ο αιώνα. Για μια πρώτη αρχή στην ιστορία των κυπριακών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών θα κάνουμε με την βιβλιοθήκη της Αστυνομικής Ακαδημίας Κύπρου, που ξεκίνησε να λειτουργεί το 1990 παράλληλα με την ίδρυση της Σχολής Αστυνομίας Κύπρου. Με την αρχή λειτουργίας της εξυπηρετούσε τις πληροφοριακές ανάγκες των Δοκίμων Αστυφυλακών και των εκπαιδευτών της Αστυνομίας με την παροχή εκδόσεων της κυβέρνησης και ιδιαίτερα εκδόσεων Νομικού περιεχομένου αλλά και επίσημες εκδόσεις της Αστυνομίας Κύπρου. Με την πάροδο του χρόνου η βιβλιοθήκη αναβαθμίστηκε και εμπλουτίστηκε σε μεγάλο βαθμό αφού σήμερα αποτελεί μια σύγχρονη βιβλιοθήκη που ανταποκρίνεται στις σημερινές πληροφοριακές ανάγκες του κάθε ατόμου, σημαντική είναι η συμμετοχή της στο Συλλογικό Κατάλογο Κυπριακών Βιβλιοθηκών.

Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου η οποία ιδρύθηκε το 1992 και αποτελεί πλέον τη μεγαλύτερη βιβλιοθήκη στην Κύπρο με διαφορά τάξεων μεγέθους απ τις υπόλοιπες στο νησί από άποψη είδους και όγκου υλικού (έντυπου και ψηφιακού) προσβάσεων σε ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης, προσωπικού, τεχνογνωσίας, συνεργασιών και δυνατοτήτων. Πριν όμως καταφέρει να φτάσει στο επίπεδο που βρίσκεται σήμερα πέρασε από πολλές δυσκολίες όπου μέσα από ομαδική εργασία και θέληση κατάφερε να ανταπεξέλθει στο σκοπό της δημιουργίας της να εξυπηρετεί δηλαδή την ακαδημαϊκή κοινότητα και στην πορεία της κατάφερε να φτάσει να εξυπηρετεί και την ευρύτερη κοινότητα του νησιού. Προσφέρει στο κοινό της ένα τεράστιο όγκο από έντυπο υλικό αλλά έχει καταφέρει να ανταπεξέλθει και σε επίπεδο ηλεκτρονικών υπηρεσιών, αξιοσημείωτες επίσης είναι οι συλλογές που έχει στην κατοχή της την Κυπρολογική, Αρχαιολογική και Τουρκολογική οι οποίες περιέχουν βιβλία πολύ παλιά και αποτελούν ένα πολύτιμο κομμάτι της βιβλιοθήκης. (Τσιμπόγλου, 2002, σ.384).

Ακόμη μια βιβλιοθήκη που εμπίπτει στις κυπριακές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες είναι αυτή του Ανώτερου Ενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου (ΑΕΙΚ) που ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1993. Οι συλλογές της καλύπτουν θέματα στον ξενοδοχειακό/τουριστικό τομέα και στον τομέα των μαγειρικών τεχνών με την παροχή βιβλίων, περιοδικών και

οπτικοακουστικών μέσων στον τουρισμό, ξενοδοχειακές λειτουργίες, μαγειρικές τέχνες και διεθνείς επιχειρήσεις.

Εξίσου σημαντική ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη στο νησί είναι και η βιβλιοθήκη του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου η οποία ιδρύθηκε παράλληλα με την ίδρυση του Ανοικτού Πανεπιστημίου το 2006. Έχει δημιουργηθεί για να καλύπτει κατά κύριο λόγο τις εξ' αποστάσεως ανάγκες της ακαδημαϊκής της κοινότητας αλλά και εξωτερικών χρηστών, αφού το πανεπιστήμιο προσφέρει εξ' αποστάσεως εκπαίδευση. Περιλαμβάνει στις συλλογές της μικρό αριθμό έντυπου υλικού και κύρια ψηφιακό υλικό στο οποίο οι χρήστες μπορούν να έχουν πρόσβαση μέσω του ηλεκτρονικού της καταλόγου.

Σημαντική θέση στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες της Κύπρου έχει και η βιβλιοθήκη του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου, η οποία ιδρύθηκε το 2007 παράλληλα με το πανεπιστήμιο, για να εξυπηρετεί την ακαδημαϊκή του κοινότητα αλλά και μια ευρύτερη επιστημονική κοινότητα του νησιού. Η συλλογή της αποτελείται από ένα μεγάλο μέρος της σε έντυπο υλικό, παλιές εφημερίδες, παλιά βιβλία, εγκυκλοπαίδειες, αλλά και ψηφιακό υλικό έτσι ώστε να καλύπτει όλες τις πληροφοριακές ανάγκες των χρηστών της.

Στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες εμπίπτουν και οι βιβλιοθήκες των 19 Κολλεγίων που εδρεύουν στην Κύπρο όπου μερικά από αυτά εξελίχθηκαν και μετονομάστηκαν σε Ιδιωτικά Πανεπιστήμια όπως είναι το Cyprus College, το Intercollege, το Frederic Institute of Technology, Kes College, Philips και αρκετά άλλα τα οποία έχουν στις εγκαταστάσεις τους βιβλιοθήκες οι οποίες εξυπηρετούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους σπουδαστές των ιδρυμάτων στο οποίο ανήκουν.

Φτάνοντας στον 21^ο αιώνα, οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες έχουν αλλάξει ριζικά. Πρόκειται για μια εποχή όπου οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες βομβαρδίζονται από την ανάπτυξη της τεχνολογίας η οποία επιδρά σημαντικά σε αυτές, οι οποίες με τη σειρά τους προσπαθούν να εντάξουν στη καθημερινότητα τους ότι νέο εμφανίζεται. Η δεκαετία του 1990 μπορεί να θεωρηθεί ως η περίοδος κατά την οποία η ηλεκτρονική βιβλιοθήκη ή αλλιώς ψηφιακή βιβλιοθήκη έγινε πραγματικότητα στον ακαδημαϊκό τομέα σε συνδυασμό πάντα με τις έντυπες παραδοσιακές συλλογές της βιβλιοθήκης. Με την ύπαρξη της ψηφιακής βιβλιοθήκης και όχι μόνο, οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες προσαρμόζουν τις συλλογές και τις υπηρεσίες τους στα νέα δεδομένα για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις των χρηστών τους που αποτελούνται κυρίως από νέους όπου η τεχνολογία επιδρά σε αυτούς με γρήγορους ρυθμούς. Βρισκόμαστε στην εποχή όπου οι βιβλιοθήκες περνούν μια ώρα κρίσης αφού η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας τείνει να αντικαταστήσει το βιβλίο με ηλεκτρονικά μέσα με αποτέλεσμα να προβληματιζόμαστε αν θα υπάρχουν στο μέλλον βιβλιοθήκες. Ποια είναι όμως τελικά η σημερινή κατάσταση των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών; (Morgan, 2000, σ.451).

1.2 Στόχοι Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης

Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες ανέκαθεν εξυπηρετούσαν χρήστες της ακαδημαϊκής κοινότητας του εκπαιδευτικού ιδρύματος στο οποίο ανήκαν. Χρήστες λοιπόν της ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης ορίζονται το εκπαιδευτικό προσωπικό, οι φοιτητές και το διοικητικό προσωπικό αλλά αναλαμβάνουν να καλύψουν και τις πληροφοριακές ανάγκες της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας της χώρας. Για να καταφέρει να υλοποιήσει την αποστολή της ως βιβλιοθήκη θα πρέπει να θέσει από την αρχή λειτουργία της κάποιους σημαντικούς στόχους τους οποίους θα πρέπει να πραγματοποιήσει. Καταρχήν ως ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη που στεγάζεται σε ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα πρέπει να έχει ενεργό ρόλο σε θέματα που αφορούν το ίδρυμα αυτό, όπως για παράδειγμα να παίρνει αποφάσεις για εκπαιδευτικά θέματα, να συμμετέχει στη διαμόρφωση προγραμμάτων και γενικά να συνεισφέρει στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η βιβλιοθήκη πρέπει να συνεργάζεται με τους διδάσκοντες και τους χρήστες έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι οποιασδήποτε πληροφοριακές ανάγκες τους (Δουφεξοπούλου, σ.3). Είναι σημαντικό το προσωπικό της βιβλιοθήκης να εμπνέει στους χρήστες εμπιστοσύνη έτσι ώστε να απευθυνθούν σε αυτούς για βοήθεια Εξίσου σημαντικό είναι να ενημερώνουν και το εκπαιδευτικό προσωπικό του πανεπιστημίου για τη βιβλιογραφία που υπάρχει στο τομέα τους. Το πανεπιστήμιο μέσα από διάφορα προγράμματα του προσφέρει ερευνητικό έργο το οποίο η βιβλιοθήκη θα πρέπει να στηρίζει μέσα από τις συλλογές της. Μέσα από την πληροφορική παιδεία οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες προσπαθούν να ενθαρρύνουν τους χρήστες τους να επιδιώκουν την έρευνα σε διάφορους τομείς θεμάτων για να αποκτήσουν περαιτέρω γνώση. Οι στόχοι που βάζει μια σύγχρονη ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη αποτελούν σημαντικό κομμάτι για την λειτουργία της αλλά και για την ανάπτυξη της σε όλους τους τομείς που υπηρετεί. (Μονιάρου - Παπακωνσταντίνου, 1997, σ.120).

1.3 Μορφή Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης

Όσο αφορά τη μορφή που μπορεί να έχει μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη είναι αυτή της κεντρικής βιβλιοθήκης ή της βιβλιοθήκης με παραρτήματα και στις δύο περιπτώσεις την εποπτεία έχει η κεντρική βιβλιοθήκη. Οι κεντρικές βιβλιοθήκες υπήρχαν και παλαιότερα και εξυπηρετούσαν όλη την ακαδημαϊκή κοινότητα του ιδρύματος αφού όλη η συλλογή της βιβλιοθήκης υπήρχε συγκεντρωμένη στο συγκεκριμένο σημείο. Τα παραρτήματα βιβλιοθήκης εμφανίστηκαν όταν υπήρξε η ανάγκη να χωριστεί κάποιο υλικό της βιβλιοθήκης που απευθυνόταν σε ένα ειδικό θέμα σπουδών και τα οποία θα εξυπηρετούσαν ένα συγκεκριμένο αριθμό φοιτητών. Η κάθε μια μορφή έχει και τα πλεονεκτήματα αλλά και τα μειονεκτήματα της το μόνο σίγουρο είναι πως όποια μορφή και να έχει η ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη αυτό που έχει σημασία είναι πως στόχος τους είναι η καλύτερη εξυπηρέτηση των φοιτητών. (Μονιάρου - Παπακωνσταντίνου, 1997, σ.121).

1.4 Ο Ρόλος του Βιβλιοθηκονόμου σε μια Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη

Για να μπορέσει μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των χρηστών της χρειάζεται ένα ειδικευμένο προσωπικό που να μπορεί με δεξιότητα και στρατηγική να επιλύει την κάθε ανάγκη των φοιτητών για πληροφόρηση. Η επιτυχία μιας ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης στηρίζεται σε αυτά τα άτομα γιατί είναι αυτοί που θα συμβάλουν ενεργά στην επιλογή του υλικού αλλά και στην οργάνωση των υπηρεσιών που προσφέρει η βιβλιοθήκη. Για να γίνει όμως αυτό χρειάζεται το προσωπικό να έχει θεματική εξειδίκευση στους τομείς που καλύπτει το πανεπιστήμιο έτσι ώστε να είναι σε θέση να μπορούν να αναπτύξουν τις διάφορες πηγές της βιβλιοθήκης έτσι οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες απαρτίζονται από ειδικευμένα άτομα στον τομέα αυτό, τους βιβλιοθηκονόμους. Γενικά ο βιβλιοθηκονόμος θα πρέπει να είναι υπεύθυνος για το υλικό της βιβλιοθήκης, να οργανώνει διάφορα προγράμματα για την ενημέρωση των φοιτητών σε σχέση με την βιβλιογραφία την οποία διαθέτει αλλά να παρέχει και βοήθεια στο πώς να χρησιμοποιήσουν τη βιβλιογραφία αυτή. Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες έδωσαν περισσότερη σημασία στο προσωπικό το οποίο στελεχώνει τη βιβλιοθήκη, έτσι οι υπηρεσίες τους βελτιώθηκαν σημαντικά, (Μονιάρου - Παπακωνσταντίνου, 1997, σ.122).

1.5 Συλλογή της Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης

Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες συνεχώς αναπτύσσονται όσο αφορά τις συλλογές τους. Χρόνο με το χρόνο στον τομέα της εκπαίδευσης όλο και κάτι καινούργιο εμφανίζεται λόγο φυσικά της τεχνολογίας η οποία εντάσσει στο εκπαιδευτικό σύστημα καινούργιους κλάδους εκπαίδευσης. Σε όλη αυτή την αλλαγή οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες αυτό που κάνουν είναι να ενημερώνονται συνεχώς και να εντάσσουν στις συλλογές τους υλικό που να απευθύνεται σε όλους τους κλάδους με τους οποίους το πανεπιστήμιο στο οποίο ανήκουν προσφέρει. Για το λόγο αυτό η συλλογή της θα πρέπει να αποτελείται από ένα γενικό υλικό σε όλες τις μορφές πρόσφατης αλλά και παλαιότερης εποχής, για παράδειγμα γενικό και εξειδικευμένο πληροφοριακό υλικό (εγκυλοπαίδειες, λεξικά), εκπαιδευτικό και ερευνητικό υλικό, σπάνιο υλικό το οποίο προέρχεται κυρίως από δωρεές (παλιά βιβλία, χειρόγραφα, ιστορικοί χάρτες), περιοδικά και εφημερίδες σε διάφορες γλώσσες τα οποία είναι αρκετά χρήσιμα στο ερευνητικό έργο των φοιτητών, κυβερνητικές εκδόσεις και εκδόσεις διεθνών οργανισμών, διατριβές, αρχειακό υλικό και μικροφόρμες, δίσκους, κασέτες και γενικά ένα πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό αλλά και υλικό σε ηλεκτρονική μορφή. (Τόγια, 1997, σ.33). Όσο αφορά την επιλογή του υλικού οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες έχουν αναπτύξει μια πολιτική επιλογής υλικού όπου σύμφωνα με αυτό το σχέδιο οι βιβλιοθηκονόμοι που δουλεύουν στη βιβλιοθήκη είναι σε θέση να αποφασίσουν για την αγορά συγκεκριμένου υλικού σε συγκεκριμένες θεματικές κατηγορίες. Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες προσφέρουν εκτός από μια πλούσια συλλογή σε έντυπο υλικό και συλλογές από ηλεκτρονικό υλικό εξίσου χρήσιμες για τους φοιτητές της. Με την δημιουργία της ψηφιακής βιβλιοθήκης όλες οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες προσφέρουν πληθώρα ηλεκτρονικών πληροφοριών για χρήση. Μέσω αυτής την οποία οι

χρήστες μπορούν να βρουν από την ιστοσελίδα της κάθε ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης ξεχωριστά έχουν πρόσβαση σε αμέτρητα ηλεκτρονικά περιοδικά τα οποία είναι πολύ χρήσιμα και δεν μπορείς εύκολα να τα βρεις σε έντυπη μορφή, ηλεκτρονικά βιβλία, βάσεις δεδομένων, χρήσιμες διαδικτυακές συνδέσεις αλλά και ψηφιοποιημένο υλικό. (Μονιάρου - Παπακωνσταντίνου, 1997, σ.125).

1.6 Υπηρεσίες που προσφέρει μια Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη

Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες έχουν βελτιώσει τις υπηρεσίες που προσφέρουν στους χρήστες τους. Καταρχήν είναι δανειστικές βιβλιοθήκες εκτός από ελάχιστες περιπτώσεις, αυτό σημαίνει πως το υλικό τους δανείζεται στους χρήστες της εκτός από ορισμένες κατηγορίες τις οποίες μπορούν να δανειστούν μόνο εντός της βιβλιοθήκης. Η διάρκεια δανεισμού του υλικού διαφέρει από την κατηγορία στην οποία ανήκει ο χρήστης αν είναι για παράδειγμα προπτυχιακός, μεταπτυχιακός, εκπαιδευτικός ή εξωτερικός χρήστης. Εδώ θα πρέπει να αναφερθεί πώς παλαιότερα η υπηρεσία δανεισμού δεν επιτρεπόταν στους εξωτερικούς χρήστες αλλά μόνο στην ακαδημαϊκή κοινότητα ενώ τώρα έχουν το δικαίωμα με την χρήση της κάρτας βιβλιοθήκης να δανείζονται το υλικό που χρειάζονται. Η διάρκεια δανεισμού στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες είναι το ελάχιστο μέχρι μία εβδομάδα δίνοντας τη δυνατότητα στους χρήστες να αξιοποιήσουν το υλικό που δανείστηκαν αλλά δίνεται και η ευκαιρία για ανανέωση δανεισμού σε περίπτωση που το χρειάζεται για περισσότερο χρονικό διάστημα. Προσφέρουν επίσης τη δυνατότητα φωτοτυπιών σε υλικό της βιβλιοθήκης το οποίο δεν μπορούν να δανειστούν. Σημαντική υπηρεσία είναι αυτή της εκπαίδευσης των φοιτητών, όπου η ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη οργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια τα οποία οι χρήστες μπορούν να παρακολουθήσουν για να μάθουν για τις συλλογές της βιβλιοθήκης και πώς να τις χρησιμοποιούν αλλά και για τις υπηρεσίες που προσφέρει. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών της η ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη προσφέρει αναγνωστήρια στα οποία μπορούν να καθίσουν για να μελετήσουν αλλά και ειδικά διαμορφωμένους χώρους για χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών για την εύκολη πρόσβαση τους στο διαδίκτυο. Σήμερα η αναζήτηση για την εύρεση του υλικού που χρειάζεται ο χρήστης γίνεται μέσω της ψηφιακής βιβλιοθήκης όπου εκεί υπάρχει ένας ηλεκτρονικός κατάλογος και με τη βοήθεια τίτλου, συγγραφέα ή θέματος μπορεί κανείς να αναζητήσει υλικό που του είναι χρήσιμο και έπειτα να το ψάξει στα ράφια της βιβλιοθήκης με το ταξινομικό του αριθμό. Η διαδικασία αυτή παλαιότερα γινόταν με τη χρήση βιβλιοκατάλογων αρκετά χρονοβόρα και δύσκολη. Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες μέσω της τεχνολογίας υλοποίησαν σημαντικά προγράμματα χρήσιμα για τους χρήστες τους όπως είναι η δημιουργία συλλογικού καταλόγου όπου μέσω αυτού μπορεί κανείς να αναζητήσει υλικό σε καταλόγους πολλών διαφορετικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών έτσι αναπτύχθηκε η συνεργασία των βιβλιοθηκών μεταξύ τους με κοινό στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών τους, καθώς επίσης εμπλούτισαν και ανέπτυξαν τις συλλογές τους. Μέσω των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών αναπτύχθηκε επίσης η υπηρεσία της εξ-

αποστάσεως εκπαίδευσης δίνοντας την δυνατότητα στους φοιτητές με την παροχή κατάλληλων υπηρεσιών να διευκολύνονται στις σπουδές τους, αλλά αναπτύχθηκε και η επικοινωνία ανάμεσα σε χρήστη και προσωπικό μέσα από ειδικά προγράμματα επικοινωνίας. (Μονιάρου - Παπακωνσταντίνου, 1997, σ.126-128).

1.7 Ωράριο

Μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη θα πρέπει να λειτουργεί όσο το δυνατό περισσότερες ώρες για να είναι σε θέση να εξυπηρετεί το εκπαιδευτικό ίδρυμα στο οποίο ανήκει. Το ελάχιστο ωράριο θα πρέπει να είναι από τις 9 μέχρι 10 το βράδυ τις εργάσιμες μέρες, ορισμένες ώρες το Σάββατο και αν είναι δυνατό Κυριακή απόγευμα. Αυτό δεν εφαρμόζεται στις ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες παρά μόνο σε μεγάλες βιβλιοθήκες του εξωτερικού με αποτέλεσμα οι φοιτητές να μην μπορούν να αξιοποιήσουν τη χρήση της βιβλιοθήκης όπως θα ήθελαν αλλά και όσο θα ήθελαν.

1.8 Χρηματοδότηση

Η χρηματοδότηση της βιβλιοθήκης επηρεάζεται από τη θέση που κατέχει η βιβλιοθήκη μέσα στο εκπαιδευτικό ίδρυμα, από τη πίεση που μπορεί να ασκήσει, από την ορθότητα των προτάσεων που υποβάλλει ο βιβλιοθηκονόμος και από τη σύνταξη μελετών στη βάση κόστους – ωφέλειας που θα κάνουν φανερή τη συνεισφορά της βιβλιοθήκης στην επίτευξη των στόχων του ιδρύματος. Σε μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη συνήθως δαπανάται το 4,5-6,0% του συνολικού προϋπολογισμού του ιδρύματος. Για να κατανεμηθεί σωστά ο προϋπολογισμός πρέπει να ληφθεί υπόψη ο αριθμός του εκπαιδευτικού προσωπικού, των φοιτητών που διεξάγουν έρευνα, αλλά και το ποσό που δαπανήθηκε τον προηγούμενο χρόνο. Σημαντικό στοιχείο που πρέπει να προσέξουν ιδιαίτερα είναι αν το υλικό σε κάποια θεματική κατηγορία κοστίζει περισσότερο σε σχέση με άλλες, το ύψος της υπάρχουσας συλλογής κατά τομέα, το ποσοστό αύξησης της παραγωγής κατά τομέα, η αναγκαιότητα για ενίσχυση ορισμένων τομέων και το ποσοστό αύξησης της συλλογής ανά κατηγορία υλικού για να διατηρείται ενημερωμένη η συλλογή. (Μονιάρου - Παπακωνσταντίνου, 1997, σ.126-132).

Σήμερα η ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη με τη συνεχή μεταβαλλόμενη εξέλιξη των νέων τεχνολογιών της πληροφόρησης και ιδιαίτερα του διαδικτύου το οποίο προσφέρει νέες δυνατότητες στη διάδοση της πληροφορίας χαρακτηρίζεται και ως υβριδική βιβλιοθήκη προσφέροντας στο κοινό έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης. (Ολένογλου, σ.7). Οπόταν μπορεί κανείς να πει πως σήμερα οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες ακολουθούν την πορεία της κατεύθυνσης που ακολουθεί και η τεχνολογία. Εξελίχθηκαν σημαντικά σε πολλούς τομείς τόσο στις συλλογές τους όσο και στις υπηρεσίες τους και θα συνεχίζουν να εξελίσσονται.

2 ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Από την αρχή της ιδέας για την ίδρυση Πανεπιστημίου στη Κύπρο μέχρι και την πραγματοποίηση της, υπήρξαν πολλά εμπόδια αλλά και σημαντικά γεγονότα και καταστάσεις, τα οποία έπαιξαν ένα καθοριστικό ρόλο για την Κύπρο. Μέσα από τα γεγονότα αυτά τα οποία θα παραθέσουμε με λεπτομέρεια στη συνέχεια θα δοθεί μια ιδέα για την πορεία που ακολούθησε το Πανεπιστήμιο Κύπρου από την ιδέα της ίδρυσης του και την επιθυμία του λαού της για ύπαρξη του μέχρι και σήμερα που αποτελεί πλέον ένα αναπόσπαστο κομμάτι της Κύπρου.

2.1 Τι Προσφέρει ένα Πανεπιστήμιο

«Ανακαλώντας στη μνήμη μας τις παλιές έννοιες των πανεπιστημίων και των γενικών σπουδών, αντίλαμβανόμαστε το πανεπιστήμιο σαν ένα κέντρο για ανοικτή και μαζική διάδοση γνώσης, ικανοτήτων και στάσεων σένα σφαιρικό επίπεδο, ένα κέντρο για ανοιχτή εκπαίδευση και μακροπρόθεσμη μόρφωση». (Καράζος, 1985, σ.11). «Με τον όρο Πανεπιστήμιο εννοούμε πρώτα –πρώτα ένα χώρο, κάποιο ή κάποια κτίρια όπου εκεί μέσα συντελείται η λειτουργία της συστηματικής και ειδικευμένης γνώσης».

(Κατσούρης, 1985, σ.34). Τι προσφέρει όμως ένα πανεπιστήμιο; Ένα πανεπιστήμιο λοιπόν με την ίδρυση του προσφέρει πολυάριθμα και σημαντικά στοιχεία. Για αρχή ένας λόγος που το κράτος έχει ιδρύσει ένα πανεπιστήμιο είναι η ισότητα μόρφωσης που προσφέρει στους Κύπριους φοιτητές αφού με την ύπαρξη του τους δίνει ίσες ευκαιρίες με άλλες χώρες να μπορέσουν να μορφωθούν γιατί σίγουρα θα επιλέξουν να σπουδάσουν στην πατρίδα τους και όχι να ξενιτευτούν. Εξίσου σημαντικός λόγος ύπαρξης ενός πανεπιστημίου στην Κύπρο είναι πώς η κυβέρνηση έχει τη δυνατότητα να μοιράσει κατά κάποιο τρόπο τον αριθμό των απόφοιτων του πανεπιστημίου στις διάφορες βαθμίδες αλλά και κλάδους ανάλογα με την ανάγκη της οικονομίας της χώρας, αφού πρώτα το πανεπιστήμιο δημιουργήσει τμήματα τα οποία θα αξιοποιηθούν στη συνέχεια. Ένα τέτοιο δημιούργημα γνώσης όπως είναι ένα πανεπιστήμιο πρέπει να έρχεται σε συνοχή με τη λειτουργία της χώρας, δηλαδή πρέπει το πανεπιστήμιο να εντάξει στο εκπαιδευτικό του σύστημα τμήματα και κλάδους τα οποία να ικανοποιούν τις εκπαιδευτικές ανάγκες των κύπριων φοιτητών για την μετέπειτα πορεία τους στην κοινωνία της χώρας και να τους διασφαλίζει τη δια βίου μάθηση, σημαντικό εφόδιο για μια ζωή καθώς και να προσελκύουν ξένους καθηγητές και φοιτητές στο πανεπιστήμιο οπόταν και στην ίδια τη χώρα εξασφαλίζοντας της κοινωνικό κύρος. Επίσης μέσω του πανεπιστημίου προάγεται έρευνα σε διάφορους τομείς που σίγουρα θα ενδιαφέρουν τη Κύπρο, έτσι μέσω αυτής η τεχνολογία που συνεχώς αυξάνεται μπαίνει πιο εύκολα στις καθημερινές ανάγκες της Κύπρου και την βοηθούν σημαντικά σε ζητήματα βιομηχανίας, οικονομίας καθώς σε πολλά άλλα, εκτός όμως αυτού με την προσφορά έρευνας δίνεται η ευκαιρία στη Κύπρο να φιλοξενήσει ξένους ακαδημαϊκούς αλλά και επιστήμονες προάγοντας έτσι την επιστήμη. Ένας ακόμη λόγος ίδρυσης πανεπιστημίου είναι η κοινωνική αναβάθμιση της χώρας, αφού με την ύπαρξη του σε διεθνές επίπεδο δηλαδή

το εκπαιδευτικό του σύστημα θα συσχετίζεται με το σύστημα των διεθνών πανεπιστημάτων, αυτόματα η Κύπρος αποκτά μια πιο εξελιγμένη κοινωνία, όπου τα μέλη της κοινωνίας αυτής εξελίσσονται σε μεγάλο βαθμό σε πολλούς τομείς και ολοκληρώνουν το χαρακτήρα τους. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου λοιπόν με λίγα λόγια έχει συνεισφέρει στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή της χώρας (Ατταλίδης, 1985, σ.30-33).

Μερικά χαρακτηριστικά τα οποία έχει το Πανεπιστήμιο Κύπρου και με τα οποία έχει μπορέσει να διασφαλίσει το χαρακτήρα του είναι πως έχει καταφέρει να έχει δεσμούς με αρκετά ξένα πανεπιστήμια ώστε να αναγνωριστεί από αυτά, αλλά έχει οργανωθεί και κατάλληλα με αποτέλεσμα να μπορεί σήμερα να δέχεται και να ανταλλάζει φοιτητές και ακαδημαϊκούς με αυτά. Έχει δώσει ιδιαίτερη σημασία στο ακαδημαϊκό προσωπικό το οποίο έχει διορίσει από την αρχή γιατί είναι αυτό το οποίο θα δημιουργήσει τις βάσεις του. Επίσης είναι σημαντικό πώς ο νόμος του πανεπιστημίου επιτρέπει σε αυτό να διορίζει και διδακτικό προσωπικό το οποίο δεν είναι μόνο κύπριοι αλλά και ξένοι. (Ατταλίδης, 1985, σ.33).

Όσο αφορά τη δομή που έχει το πανεπιστήμιο Κύπρου, διαχωρίζεται ως εξής:

- Το συμβούλιο του Πανεπιστημίου με επικεφαλής τον πρόεδρο του πανεπιστημίου
  - Τη σύγκλητο του πανεπιστημίου με επικεφαλής τον πρύτανη
  - Το συμβούλιο της σχολής με επικεφαλής τον κοσμήτορα
  - Το συμβούλιο του τμήματος με επικεφαλής τον πρόεδρο του τμήματος
- (Ατταλίδης, 1985, σ.26-28)

2.2 Τα Γεγονότα μέχρι την ίδρυση του Πανεπιστημίου Κύπρου

Η πρώτη ιδέα για ίδρυση Πανεπιστημίου στην Κύπρο εμφανίστηκε το 1600 μΧ. από τον Κάρολο Εμμανουήλ Α από την Σαβοΐα, όταν η Κύπρος βρισκόταν κάτω από τον Τούρκικο ζυγό και θέλοντας να βοηθήσει στην απελευθέρωση της, έστειλε στην Κύπρο τον Ρόδιο Φραγκίσκο Ακκίδα. Ο Φραγκίσκος μετά από πολλές συναντήσεις και διαβουλεύσεις με τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Βενιαμίν, υπέγραψαν το πρωτόκολλο με την ονομασία «χάρτης ελευθεριών» των Κυπρίων, ο οποίος ήταν ένα είδος συνταγματικού πλαισίου πολιτεύματος για τη διακυβέρνηση της Κύπρου. Το σημαντικό όμως ήταν ότι μέσα στο κείμενο αυτού του πολιτικού συστήματος έγινε αποδεκτό το αίτημα για την ίδρυση Πανεπιστημίου, χωρίς όμως κάποια συνέχεια που να υποδηλώνει την υλοποίηση του. (Βάκης 2005 σ.1)

Αξίζει να σημειωθεί ότι μέσα στο διάστημα αυτό, που η Κύπρος ήταν κατακτημένη από τον τούρκικο ζυγό, ο Κυπριακός λαός δεν έχασε τον ζήλο που είχε για μάθηση αλλά απεναντίας η δύσκολη αυτή κατάσταση που βρίσκονταν τους φούντωσε την επιθυμία. Οι Κύπριοι ασχολήθηκαν σημαντικά με την έκδοση βιβλίων και ειδικότερα εκκλησιαστικών αλλά και με έργα αρχαίων συγγραφέων. Στις αρχές του 15^{ου} αιώνα ο Κύπριος Πέτρος

Γαρφάνος ίδρυσε στην Πάντοβα το ανώτατο ελληνικό εκπαιδευτικό ίδρυμα, το «Κύπριον Γυμνάσιον», το οποίο ήταν και το πρώτο Ελληνικό Εκπαιδευτήριο στην Ευρώπη. Ενώ στη Βενετία ο Κυπροκερκυραίος Θωμάς Φλαγγίνης ίδρυσε τον 17^ο αιώνα το «Ελληνομουσείον» ή αλλιώς «Φραγγιανόν Φροντιστήριον» στο οποίο στεγάζεται σήμερα το Ινστιτούτο Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών της Βενετίας. Τα γεγονότα αυτά δείχνουν για πολλοστή φορά πως ο Κυπριακός λαός είχε ζήλο και αγάπη για την παιδεία και τη μόρφωση. (Βάκης 2005 σ.2).

Η ιδέα της ίδρυσης εξακολουθούσε να αιωρείται. Οι τότε Πρόεδροι και Υπουργοί Παιδείας της Κυπριακής Δημοκρατίας, πραγματοποιούσαν κατά διαστήματα επαφές και συναλλαγές απόψεων στη Κύπρο αλλά και το Εξωτερικό με σκοπό την προώθηση της ιδέας ίδρυσης Πανεπιστημίου στη Κύπρο, χωρίς για άλλη μια φορά να λαμβάνονται αποφάσεις ή κάποια ένδειξη πως το Πανεπιστήμιο θα γινόταν πράξη. Το θέμα εμφανίστηκε για πρώτη φορά στα χέρια της Βουλής των Αντιπροσώπων το 1968 και μετά από συζήτηση παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Παιδείας για μελέτη, αλλά και πάλι παρέμεινε για μια φορά ακόμη στάσιμο για αρκετά χρόνια. (Βάκης 2005 σ.2)

Μετά το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή του 1974 η ανάγκη για την ίδρυση πανεπιστημίου έγινε πιο αποφασιστική. Το 1976 ο τότε πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ', ανακοίνωσε την επιθυμία της κυβέρνησης για την ίδρυση πανεπιστημίου μέσα στο πλαίσιο του «Έτους Παιδείας». Το Φεβρουάριο του 1976 ο Υπουργός Παιδείας διόρισε Διυπουργική Επιτροπή Μελέτης Ιδρύσεως Πανεπιστημίου (ΔΕΜΠΠ) για μελέτη του θέματος η οποία υπέβαλε την πρώτη της έκθεση στο τέλος του ιδίου χρόνου. Το Υπουργικό Συμβούλιο πήρε την πρώτη απόφαση για ίδρυση πανεπιστημίου το Δεκέμβριο του 1978 μετά το θάνατο του Μακάριου Γ'. Κατά καιρούς λαμβάνονταν διάφορες αποφάσεις και γίνονταν κάποιες ενέργειες χωρίς όμως να προωθείται η υλοποίηση του έργου, με δικαιολογία το πολιτικό πρόβλημα και τις πιθανές αντιδράσεις των Τουρκοκυπρίων. (Βάκης 2005 σ.2)

Φυσικό ήταν, ο κυπριακός λαός μετά από τις τόσες καθυστερήσεις για την υλοποίηση της ίδρυσης Πανεπιστημίου να αγανακτήσει. Έτσι την περίοδο εκείνη κόμματα, σωματεία ακόμη και οργανωμένοι γονείς αλλά και άλλοι φορείς άρχισαν μεγάλες κινητοποιήσεις με μόνο τους στόχο να καταφέρουν να κάνουν πραγματικότητα την ίδρυση πανεπιστημίου στη χώρα τους. Αξιοσημείωτο είναι το αποκορύφωμα των κινητοποιήσεων τους που οδήγησε το 1980 στην ίδρυση σωματείου με αποκλειστικό σκοπό να πιέσει για ίδρυση πανεπιστημίου. Ο κυπριακός λαός δεν ήταν όμως σύμφωνος και ενωμένος σε όλη τη έκταση του στο στόχο αυτό, υπήρχαν και αντίθετες απόψεις όσο αφορά την ίδρυση ενός πανεπιστημίου, τις οποίες στήριζαν σε φόβους και κινδύνους όπως για παράδειγμα τον αφελληνισμό της Κύπρου, αφού το μεγαλύτερο μέρος των φοιτητών που σπούδαζαν στο εξωτερικό που μέχρι τη περίοδο εκείνη φοιτούσε στην Ελλάδα θα του δινόταν η ευκαιρία να εγκατασταθεί στη Κύπρο. (Βάκης 2005 σ.3)

«Η Βουλή των Αντιπροσώπων ενέκρινε ομόφωνα ψήφισμα το 1981 με το οποίο καλούσε την Εκτελεστική Εξουσία να προχωρήσει χωρίς άλλη καθυστέρηση στην υλοποίηση του έργου και καθόριζε τις θέσεις της, σχετικά με το χαρακτήρα, τη δομή και τις γλώσσες του πανεπιστημίου». (Βάκης 2005 σ.3). Με τις Προεδρικές εκλογές του 1988 όλοι οι υποψήφιοι πρόεδροι δεσμευτήκαν στην ίδρυση πανεπιστημίου χωρίς άλλη καθυστέρηση. Αμέσως μετά την εκλογή του Γιώργου Βασιλείου ως νέου πρόεδρου της Δημοκρατίας, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε το διορισμό Προπαρασκευαστικής Επιτροπής το Μάιο του 1988 με πρόεδρο τον καθηγητή Ανδρέα Φιλίππου, Υπουργό Παιδείας και με περίπου 23 μέλη και τον Ιούλιο του 1989 εγκρίθηκε ομόφωνα ο Νόμος Βάση του οποίου ιδρύθηκε και λειτούργησε το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Με την ίδρυση του Βασικού Νόμου εγκρίθηκαν και οι πρώτες σχολές-τμήματα του Πανεπιστημίου: (Βάκης 2005 σ.57)

- Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών
  - Τμήμα Ελληνικών Σπουδών, Φιλοσοφίας και Ιστορίας
  - Τμήμα Τουρκικών Σπουδών
  - Τμήμα Ξένων Γλωσσών και Φιλολογιών
  - Τμήμα Επιστημών και Αγωγής
  - Τμήμα Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών
- Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών
  - Τμήμα Μαθηματικών και Στατιστικής
  - Τμήμα Πληροφορικής
  - Τμήμα Φυσικών Επιστημών
  - Πολυτεχνικό Τμήμα
- Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης
  - Τμήμα Οικονομικών
  - Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Τον Αύγουστο του 1989 το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζοντας μια Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή η οποία θα διοικούσε θέματα του Πανεπιστημίου και μία Γραμματεία καθορίστηκε η αφετηρία για το Πανεπιστήμιο το οποίο δέχτηκε τους πρώτους φοιτητές του το Σεπτέμβριο του 1992 (483 φοιτητές) και μέχρι το 1995 δημιουργήθηκαν όλα τα ακαδημαϊκά και διοικητικά όργανα και το 1996 το Πανεπιστήμιο Κύπρου απέκτησε περήφανο πλέον μετά από τόσους ογώνες ίδρυσης τους πρώτους του απόφοιτους. (Βάκης 2005 σ.4).

«Η ίδρυση και λειτουργία του Πανεπιστημίου Κύπρου ήταν ένα ιστορικό, σημαντικό επίτευγμα του κυπριακού λαού, επιστέγασμα αγώνων, επίπονων προσπαθειών και επίμοχθου έργου.»(Βάκης 2005 σ.75) Ήταν ένας αγώνας όλου του κυπριακού λαού που

χάρη στην επιμονή του και τη θέληση του κατάφερε να κάνει την ιδέα πράξη. Η Κύπρος μετά από αρκετά χρόνια καθυστέρησης κατάλαβε πως ένα τέτοιο ίδρυμα στην κατοχή της μόνο θετικά αποτελέσματα της προσφέρει τόσο στην κοινωνία τόσο και στην οικονομία της. Μέχρι και σήμερα το πανεπιστήμιο της χώρας μας συνεχίζει να ακολουθεί την ανοδική πορεία εκείνη που χάραξε από την αρχή της ίδρυσης του και χωρίς να επαναπαύεται δημιουργεί ακόμη σπουδαιότερα επιτεύγματα.

2.3 Το Πανεπιστήμιο Κύπρου Σήμερα

Η ίδρυση του Πανεπιστημίου Κύπρου δεν ήταν καθόλου τυχαία, ενώ από την αρχή της ιδέας και μόνο μέχρι και την υλοποίηση του πέρασε μέσα από αρκετές δυσκολίες και εμπόδια, σήμερα η Κύπρος είναι υπερήφανη που έχει στη κατοχή της ένα τέτοιο ογκώδες δημιούργημα σε γνώση, εκπαίδευση και παιδεία. Από την ημέρα ίδρυσης του μέχρι και σήμερα το Πανεπιστήμιο Κύπρου αναπτύχθηκε κατά πολύ μεγάλο βαθμό όπως ήταν προβλεπόμενο. Σήμερα κατέχει μια κορυφαία θέση στη παιδεία της Κύπρου και έχει καταφέρει να γίνει γνωστό τόσο τοπικά αλλά και διεθνώς με το επίπεδο διδασκαλίας που προσφέρει το ακαδημαϊκό προσωπικό του και με το πλούσιο έργο του σε έρευνα. Ο έντονος συναγωνισμός που υπάρχει εξάλλου για εξασφάλιση μίας θέσης καθώς επίσης και το γεγονός ότι πολλοί απόφοιτοι του έχουν γίνει δεκτοί για μεταπτυχιακές σπουδές σε μερικά από τα πιο αναγνωρισμένα και επιφανή πανεπιστήμια του κόσμου δεν είναι καθόλου τυχαία.

2.4 Στόχοι του Πανεπιστημίου Κύπρου

Το Πανεπιστήμιο από την αρχή λειτουργίας του έχει θέσει κάποιους βασικούς στόχους, όπως και κάθε ένα πανεπιστήμιο και η αποστολή του είναι να τους πετύχει όσο το δυνατόν καλύτερα. Πρώτος του στόχος είναι να καταφέρει να εξασφαλίσει την αναγνωσιμότητα του σε διεθνές επίπεδο ως ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα που ξεχωρίζει για τη συνεχή ανάπτυξη του σε όλους τους τομείς της τεχνολογίας, της δια βίου μάθησης και του πολιτισμού . Για να το επιτύχει αυτό προσπαθεί μέσα από τη εκπαίδευση και τη διδασκαλία να προωθήσει τη γνώση αλλά και μέσα από την έρευνα να βοηθήσει την πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου. Όσο αφορά την εκπαίδευση, επιδιώκει να προσφέρει στο κοινό προγράμματα προπτυχιακών σπουδών, τα οποία να εμπίπτουν στην πολιτισμική ζωή της Κύπρου, πιο συγκεκριμένα μέσα από τα προγράμματα αυτά οι φοιτητές θα εκπαιδευτούν σε θέματα που αφορούν την κοινωνία της Κύπρου και τα προβλήματα που εμφανίζει αναπτύσσοντας δεξιότητες και το θεσμό της δια βίου μάθησης. Επίσης επιδιώκει να προσφέρει μεταπτυχιακά προγράμματα στους φοιτητές, τα οποία θα τους βοηθήσουν να διευρύνουν τις γνώσεις τους σε μεγαλύτερο βαθμό και να καταστούν περισσότερο ενεργοί αλλά τα οποία θα είναι και προσαρμοσμένα στο σύγχρονο για την εποχή περιβάλλον εργασίας έτσι ώστε να

μπορούν οι κάτοχοι τους μετά το τέλος των σπουδών τους να βρουν μια θέση εργασίας στο αντικείμενο τους αλλά να μπορούν να ανταποκριθούν και στις απαιτήσεις της . Μέσα από την εκπαίδευση επιδιώκει να δημιουργήσει φοιτητές οι οποίοι θα μαθαίνουν κυρίως να σέβονται τα κοινά αλλά και την ομαδικότητα, να αναπτύσσουν τη κριτική σκέψη τους και να προσπαθούν να ολοκληρώνονται σαν άτομα. Ενώ μέσω της έρευνας στοχεύει τη συμμετοχή των φοιτητών του στον ευρωπαϊκό χώρο έρευνας, μέσα από ποικίλα πρωτοποριακά προγράμματα βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας. Το Πανεπιστήμιο επιδιώκει επίσης να δημιουργήσει ένα προσωπικό για το οποίο θα είναι περήφανο τόσο για το ζήλο που θα καταβάλει καθημερινά στις υποχρεώσεις του αλλά και στις πρωτοβουλίες τις οποίες θα παίρνει για την καλύτερη και ομαλή λειτουργία του Πανεπιστημίου σε όλους τους τομείς. (Μιχαήλ, 2008, σ.8)

2.5 Διοίκηση Πανεπιστημίου Κύπρου

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι ένας οργανισμός ο οποίος διοικείται από ένα Συμβούλιο το οποίο εκλέγεται από το λαό του και ονομάζεται Συμβούλιο Πανεπιστημίου και έχει τα καθήκοντα αυτά που είναι απαραίτητα για να μπορεί να λειτουργήσει ένα πανεπιστήμιο όπως διοικητικές και οικονομικές υποθέσεις καθώς και τη διαχείριση της περιουσίας του Πανεπιστημίου. Μέρος του συμβουλίου είναι η Σύγκλητος η οποία κατέχει τη θέση του ανώτατου ακαδημαϊκού οργάνου του Πανεπιστημίου. Οι σχολές και τα τμήματα του Πανεπιστημίου διοικούνται και αυτές από Συμβούλια, με επικεφαλή το Κοσμήτορα της σχολής και το Πρόεδρο του τμήματος αντίστοιχα . Επίσης σημαντική θέση στο Συμβούλιο διοίκησης του Πανεπιστημίου κατέχει και το Πρυτανικό συμβούλιο το οποίο εκτελεί αρμοδιότητες που έχουν σχέση με καθημερινά ή τρέχοντα ζητήματα. Οι διοικητικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Κύπρου είναι αυτές που βάζουν σε εφαρμογή λειτουργίας τα περισσότερα αλλά και τα σημαντικότερα τμήματα του Πανεπιστημίου που χωρίς αυτά δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει . Οι υπηρεσίες αυτές είναι: Ανθρώπινου Δυναμισμού, Βιβλιοθήκη, Έρευνας και Διεθνών Σχέσεων, Οικονομικών, Πληροφορικών Συστημάτων, Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας και Τεχνικών Υπηρεσιών. (Μιχαήλ, 2008, σ.8-9)

2.6 Εγκαταστάσεις Πανεπιστημίου Κύπρου

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου μέχρι σήμερα στεγάζεται στο μεγαλύτερο μέρος του στο κτήριο που βρισκόταν παλαιότερα η Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου, στη περιοχή Καλλιπόλεως. Χρησιμοποιεί επίσης ένα μέρος κτηρίων στα Λατσία καθώς και ένα μέρος από τις καινούργιες εγκαταστάσεις που έχουν λειτουργήσει στη Πανεπιστημιούπολη μέχρι να ολοκληρωθούν όλες οι εργασίες για τη μόνιμη εγκατάσταση του εκεί. Για να φιλοξενηθεί το Πανεπιστήμιο Κύπρου στις εγκαταστάσεις του κτηρίου της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου χρειάστηκε να ανακαινιστεί πλήρως αλλά διατηρώντας την αρχιτεκτονική της, ενώ πολλοί εσωτερικοί χώροι φτιάχτηκαν από την αρχή για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις ανάγκες και τις απαιτήσεις ενός

σύγχρονου πανεπιστημίου. Εκτός από το κεντρικό κτήριο της Παιδαγωγικής Σχολής, το Πανεπιστήμιο χρησιμοποιεί επίσης για τις στεγαστικές του ανάγκες και άλλα κτήρια που βρίσκονται στην ίδια περιοχή μέχρι την εγκατάσταση του στη Πανεπιστημιούπολη. Για το χώρο και το σχεδιασμό της Πανεπιστημιούπολης το 1993 προκηρύχθηκε Διεθνής Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός Ιδεών για το Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο(Master Plan) ενώ το 1994 εκπονήθηκε το τελικό Master Plan της Πανεπιστημιούπολης, το οποίο εγκρίθηκε το 1998. Με βάση αυτό διαχωρίζονται οι διάφορες εγκαταστάσεις σε τέσσερις γραμμικές λειτουργικές ζώνες: τα δημόσια κτήρια, τα ακαδημαϊκά κτήρια, τις αθλητικές εγκαταστάσεις και τις φοιτητικές εστίες(280 κλινών). Για την ανάπτυξη όλου του έργου της Πανεπιστημιούπολης είναι υπεύθυνο το Γραφείο Ανάπτυξης Πανεπιστημιούπολης και σαν κύριο μέλημα τους με την ολοκλήρωση της Πανεπιστημιούπολη επιδιώκουν να μπορεί να εξυπηρετήσει 9,000 φοιτητές. (Μιχαήλ, 2008 σ.9)

2.7 Η Πανεπιστημιούπολη

Η Πανεπιστημιούπολη έχει τις εγκαταστάσεις της στα ανατολικά προάστια της Λευκωσίας, και ανήκει στα διοικητικά όρια του Δήμου Αγλαντζιάς και καλύπτει έκταση περίπου 1,2 τετραγωνικών χλιομέτρων. Στην Πανεπιστημιούπολη αναμένεται σε λίγο καιρό να μεταφερθούν όλα τα τμήματα και οι διδακτικές δραστηριότητες του Πανεπιστημίου. Μέχρι στιγμής στην Πανεπιστημιούπολη έχουν μεταφερθεί η σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης οι Κοινόχρηστοι Χώροι Διδασκαλίας ΙΙ, η επέκταση της Σχολής Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών και οι χώροι των Κοινωνικών Δραστηριοτήτων. Επίσης στην Πανεπιστημιούπολη βρίσκονται η Φοιτητική Μέριμνα, το κτήριο Συμβουλίου –Συγκλήτου «Αναστάσιος Γ. Λεβέντης», όπου εκεί στεγάζεται η Διεύθυνση και οι περισσότερες διοικητικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου καθώς επίσης και οι Αθλητικές Εγκαταστάσεις. Επίσης έχει ολοκληρωθεί το σχέδιο της βιβλιοθήκης του πανεπιστημίου «Κέντρο Πληροφόρησης-Βιβλιοθήκη Στέλιου Ιωάννου» και μέσα στο έτος αναμένονται και οι πρώτες αρχικές εργασίες. (Μιχαήλ, 2008, σ.9).

Οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου ολοένα και αυξάνονται, από τους πρώτους φοιτητές το 1992, που το σύνολο τους ήταν 483 προπτυχιακοί, με την ανάπτυξη σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σε όλα τα τμήματα του έχει φτάσει στο ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 να είναι εγγεγραμμένοι 4321 προπτυχιακοί και 1285 μεταπτυχιακοί, ένας αρκετά μεγάλος και σημαντικός αριθμός φοιτητών. Εκτός από τους φοιτητές του σημαντικό ρόλο έχει και το ακαδημαϊκό προσωπικό του το οποίο αποτελεί μια ακμάζουσα κοινότητα, που εξελίσσεται συνεχώς σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης με κύριο στόχο την μετάδοση της γνώσης στους φοιτητές του, το οποίο απαρτίζεται από Ελληνοκύπριους, Τουρκοκύπριους, Ελλαδίτες και ξένους επιστήμονες. (Μιχαήλ, 2008, σ.10).

2.8 Τμήματα του Πανεπιστημίου Κύπρου

Στο πανεπιστήμιο λειτουργούν σήμερα έξι σχολές, 21 τμήματα και 7 ερευνητικές μονάδες: (Μιχαήλ, 2008, σ.29-32)

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

- Τμήμα Αγγλικών Σπουδών
- Τμήμα Γαλλικών Σπουδών και Σύγχρονων Γλωσσών
- Τμήμα Τουρκικών και Μεσανατολικών Σπουδών
- Κέντρο Γλωσσών

Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών

- Τμήμα Βιολογικών Επιστημών
- Τμήμα Χημείας
- Τμήμα Μαθηματικών και Στατιστικής
- Τμήμα Φυσικής
- Ωκεανογραφικό Κέντρο

Σχολή Κοινωνικών Επιστημών και Επιστήμων Αγωγής

- Τμήμα Επιστήμων της Αγωγής
- Τμήμα Νομικής
- Τμήμα Ψυχολογίας
- Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης

- Τμήμα Οικονομικών
- Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
- Ερευνητική Μονάδα Τραπεζικών και Χρηματοοικονομικών Μελετών
- Κέντρο Οικονομικών Ερευνών

Πολυτεχνική Σχολή

- Τμήμα Αρχιτεκτονικής
- Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών
- Τμήμα Μηχανικών Μηχανολογίας και Κατασκευαστικής
- Ερευνητική Μονάδα Νανοτεχνολογίας
- Ερευνητικό Κέντρο Τεχνολογίας Ευφυών Συστημάτων και Δικτύων – Κοίος

Φιλοσοφική Σχολή

- Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών
  - Σχολείο Ελληνικής Γλώσσας
- Τμήμα Κλασικών Σπουδών και Φιλοσοφίας
- Ιστορίας και Αρχαιολογίας
- Ερευνητική Μονάδα Αρχαιολογίας

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου προσφέρει στους φοιτητές του προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Το ακαδημαϊκό έτος στις προπτυχιακές σπουδές αποτελείται από δύο εξάμηνα και για την ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών χρειάζονται οκτώ εξάμηνα αλλά δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να παρατείνουν τη διάρκεια σπουδών τους μέχρι και τα δώδεκα εξάμηνα. Οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν τα μαθήματα τα οποία περιέχονται σε κάθε κλάδο σπουδών αφού κάθε μάθημα αναλογεί σε ένα αριθμό πιστωτικών μονάδων τις οποίες πρέπει να συμπληρώσουν σύμφωνα με το σύστημα σπουδών για την απόκτηση του πτυχίου τους. Αξίζει να σημειωθεί πως οι γλώσσες διδασκαλίας του Πανεπιστημίου είναι η ελληνική και η τούρκικη, ενώ δίνεται η ευκαιρία στους φοιτητές που ενδιαφέρονται να διδαχθούν μια ξένη γλώσσα παρακολουθώντας συγκεκριμένα μαθήματα. Οι σπουδές όσο αφορά τα προπτυχιακά προγράμματα είναι εντελώς δωρεάν αφού η εισαγωγή των φοιτητών γίνεται με βάση το βαθμό που έχουν καταφέρει να αποκτήσουν στις προεισαγωγικές εξετάσεις και καλύπτονται από τη Κυπριακή Δημοκρατία. Το Πανεπιστήμιο στα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών προσφέρει στους ενδιαφερόμενους μια σειρά από μεταπτυχιακά προγράμματα σε επίπεδο μάστερ με την κάλυψη μαθημάτων, και διδακτορικού επιπέδου με την κάλυψη μαθημάτων και ερευνητικής εργασίας. Τα μεταπτυχιακά προγράμματα έχουν διάρκεια τριών τουλάχιστον εξαμήνων και έχουν την δυνατότητα να παραταθούν μέχρι τέσσερα ακαδημαϊκά έτη. Οι ενδιαφερόμενοι που θέλουν να αποκτήσουν μια θέση στα μεταπτυχιακά προγράμματα του Πανεπιστημίου θα πρέπει να πληρούν μια σειρά από συγκεκριμένα κριτήρια τα οποία μπορεί να διαφέρουν από τμήμα σε τμήμα όπως για παράδειγμα, την κατοχή πτυχίου σε κατάλληλο αντικείμενο με μια αρκετά υψηλή βαθμολογία, συστατικές επιστολές, την παρουσία του σε συνέντευξη του τμήματος καθώς και τα αποτελέσματα του από τις γραπτές εξετάσεις που παραθέτει το τμήμα. Εκτός από τα κριτήρια για την εισαγωγή τους στο τμήμα μεταπτυχιακών σπουδών θα πρέπει οι φοιτητές να καταβάλλουν και τα απαραίτητα δίδακτρα τα οποία διαφέρουν από πρόγραμμα σε πρόγραμμα. (Μιχαήλ, 2008, σ.10-11)

Ένα σημαντικό κομμάτι για το οποίο το Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει καταξιωθεί σε μεγάλο βαθμό είναι το ερευνητικό του έργο, στο οποίο συμμετέχουν ενεργά το ακαδημαϊκό προσωπικό του Πανεπιστημίου σε συνεργασία με προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς συνεργάτες. Τα ερευνητικά προγράμματα ποικίλουν σε μεγάλο βαθμό θεμάτων που σχετίζονται με τις υπάρχουσες ειδικότητες, δίνοντας έτσι την ευκαιρία στους φοιτητές να διαλέξουν αυτό που θέλουν να ακολουθήσουν μέσα από

πληθώρα επιλογών και μάλιστα σε θέματα που έχουν σχέση με τις ειδικότητες που ήδη έχουν διδαχθεί και θα είναι για αυτούς ακόμη πιο εύκολο. Οι έρευνες του Πανεπιστημίου Κύπρου καλύπτονται είτε από τον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου είτε από οργανισμούς της Κύπρου (όπως το Ίδρυμα Λεβέντη, το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας) αλλά και του εξωτερικού με μεγαλύτερο ενδιαφέρον στα Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (όπως το Έβδομο Πρόγραμμα-Πλαίσιο, INTERREG II, ERC, COST).

Αξιοσημείωτο είναι επίσης και το ενδιαφέρον και η προσπάθεια του ακαδημαϊκού προσωπικού, το οποίο συμβάλλει ενεργά στο τομέα της έρευνας δημοσιεύοντας σε διεθνή περιοδικά επιστημονικά συγγράμματα αλλά και συμμετέχοντας σε διεθνή συνέδρια και σεμινάρια κάνοντας έτσι γνωστό το ερευνητικό έργο του Πανεπιστημίου αλλά αναγνωρίζεται και διεθνώς σε γενικό επίπεδο το όνομα του Πανεπιστημίου και εκτός αυτού διευρύνουν και οι ίδιοι τις επιστημονικές τους γνώσεις. Επίσης σημαντικό είναι πως το Πανεπιστήμιο Κύπρου συνεργάζεται με φορείς της κυπριακής κοινωνίας με μόνο του σκοπό να βοηθήσει μέσα από τις έρευνες του, την κυπριακή βιομηχανία και την οικονομία της Κύπρου. (Μιχαήλ, 2008, σ.8) «Το Πανεπιστήμιο είναι μέλος του Συνδέσμου Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων (EUA), της Κοινότητας Μεσογειακών Πανεπιστημίων (CMU), του Δικτύου Πανεπιστημιακών Πρωτευουσών της Ευρώπης (UNICA), του Συνδέσμου Πανεπιστημίων της Κοινοπολιτείας (ACU), του Διεθνούς Συνδέσμου Πανεπιστημίων (IAU), του Συνδέσμου Αραβικών και Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων (AEUA), του Santander Group (SG) και του Δικτύου LEO-NET. Συνεργάζεται επίσης στενά με τις Γενικές Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την UNESCO, το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ανώτατης Εκπαίδευσης, το Συμβούλιο της Ευρώπης και πολλούς άλλους διεθνής οργανισμούς. Η συνεργασία του αυτή δίνει στο Πανεπιστήμιο Κύπρου μια σημαντική αλλά και επίλεκτη θέση στο διεθνές επιστημονικό στερέωμα. Έχει επίσης συνάψει Διμερείς Συμφωνίες Συνεργασίας με 80 περίπου πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα της Ευρώπης, Αυστραλίας, Ασίας και Αμερικής με τις οποίες υπάρχει η δυνατότητα ανταλλαγής φοιτητών και προσωπικού, ανταλλαγής διδακτικού και ερευνητικού υλικού καθώς και πραγματοποίηση κοινών ερευνητικών προγραμμάτων και συνεδριών.» (Μιχαήλ, 2008, σ.8).

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου προσπαθεί με κάθε δυνατό τρόπο να πετύχει τους στόχους που έχει θέσει από την αρχή λειτουργίας του και αν κρίνουμε από το πόσο ψηλά έχει φτάσει ως εκπαιδευτικό ίδρυμα θα λέγαμε ότι το έχει καταφέρει χωρίς καμία αμφιβολία. Όμως δεν σταματά εκεί, βάζει και άλλους στόχους με αποστολή του να τους επιτύχει. «Το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Κύπρου καθορίζει τους δέκα βασικότερους στρατηγικούς στόχους, στην υλοποίηση των οποίων θα επικεντρωθεί το Πανεπιστήμιο μέχρι το 2020. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου στοχεύει μέχρι το 2020:

1. Να λειτουργεί στο σύνολο του στην Πανεπιστημιούπολη, σε χώρο συνολικής έκτασης 1.204.500 τμ.
2. Να προσφέρει προγράμματα σπουδών σε εννέα συνολικές σχολές

3. Να φοιτούν σε αυτό 10000 φοιτητές (7500 προπτυχιακοί και 2500 μεταπτυχιακοί)
4. Να εργοδοτεί 1000 μέλη ακαδημαϊκού και 1000 μέλη διοικητικού προσωπικού»
(Πανεπιστήμιο Κύπρου, 2007).

Ο πιο σημαντικός στόχος του πανεπιστημίου για το άμεσο μέλλον είναι η δημιουργία και η ανάπτυξη δύο νέων σχολών: Ιατρικής Σχολής και Σχολής Καλών Τεχνών. Άλλοι σημαντικοί στόχοι είναι η ανάπτυξη των υπαρχουσών σχολών και τμημάτων, η ενίσχυση της έρευνας, της διδασκαλίας, της ανάπτυξης της τεχνολογίας της πληροφορικής-ηλεκτρονικό Πανεπιστήμιο και η υποστήριξη των φοιτητών. Επίσης επιδιώκει την ανάπτυξη επιδιωκόμενων συνεργασιών με άλλα πανεπιστήμια της Ευρώπης και την καλλιέργεια στενότερων σχέσεων με πανεπιστήμια της Μέσης Ανατολής, ενώ παράλληλα διερευνώνται και οι συνεργασίες του με πανεπιστήμια διεθνώς.

Στα λίγα χρόνια λειτουργίας του το Πανεπιστήμιο σημείωσε μεγάλη πρόοδο σε όλους τους τομείς. Η ίδρυση του και η λειτουργία του είχε καταλυτικό ρόλο στα εκπαιδευτικά δρώμενα της Κύπρου. Το 2000 αποφασίστηκε η ίδρυση Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών το οποίο αργότερα και λειτουργώντας το 2007 μετονομάστηκε σε Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο της Κύπρου. Εξίσου σημαντική είναι και η ίδρυση το 2006 του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου μέσα από την πορεία του και τη συνεχή ανάπτυξη του πρόσφερε πάρα πολλά στο κοινωνικό σύνολο της χώρας και αυτή η ανάπτυξη και προσφορά ανήκει σε όλους ιδιαίτερα στον κόσμο που το πίστεψε και βοήθησε για τη πραγματοποίηση του.

3. Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου λειτούργησε για πρώτη φορά συγχρόνως με τη λειτουργία του Πανεπιστημίου, το 1992. Αποτελεί ένα ενσωματωμένο κομμάτι του Πανεπιστημίου, αφού βρίσκεται κτισμένη στις εγκαταστάσεις του, στο παλιό κτήριο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου, στην περιοχή Αγλαντζίας. Εστιάζοντας στους ορισμούς «βιβλιοθήκη ως η συλλογή βιβλίων κάτω από μια ορισμένη ταξινόμηση με σκοπό τη διατήρηση και διάδοση της καταγραμμένης γνώσης και γενικότερα την πληροφόρηση» (Πάπυρος Λαρούς Μπριτανικά, 2004-2005, τ.14) και «η βιβλιοθήκη είναι η πηγή για την πληροφόρηση, συνεχή εκπαίδευση, ψυχαγωγία, για την δημιουργική ενθάρρυνση του κοινού που εξυπηρετεί» (Παπακωνσταντίνου, 1997, σ.36) τότε και η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου έχει ως απότερο σκοπό της να καταφέρει να φέρει σε πέρας την αποστολή της ως βιβλιοθήκη, το να εξυπηρετεί δηλαδή την πανεπιστημιακή κοινότητα της σε ανάγκες μάθησης και πληροφόρησης αλλά να προσπαθεί να καλύψει και τις πληροφοριακές ανάγκες της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας της χώρας.

Χρήστες της Βιβλιοθήκης λοιπόν είναι η ακαδημαϊκή κοινότητα και η ευρύτερη κοινότητα της χώρας. Ως ακαδημαϊκή κοινότητα ορίζονται οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, οι καθηγητές, ερευνητές και το διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου, οι οποίοι για να μπορούν να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης και πιο συγκεκριμένα στις συλλογές της προμηθεύονται ένα «δελτίο μέλους της βιβλιοθήκης» από την πρώτη κιόλας μέρα τους στο Πανεπιστήμιο, έτσι ώστε να τους επιτρέπεται η χρήση των υπηρεσιών της. Όσο αφορά όμως την ευρύτερη κοινότητα της χώρας, τους οποίους η βιβλιοθήκη ορίζει και ως «εξωτερικούς χρήστες» δηλαδή όσοι δεν ανήκουν στο πανεπιστήμιο, μπορούν να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες της κάνοντας μια ετήσια συνδρομή μέλους και αφού όμως εγκριθεί η αίτηση τους από το διευθυντή της βιβλιοθήκης. Οι χρήστες λοιπόν της βιβλιοθήκης είτε είναι μέλη του πανεπιστημίου είτε είναι εξωτερικοί χρήστες μπορούν να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης για τις ανάγκες τους. (Μιχαήλ, 2008, σ.14).

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου διαθέτει καταρτισμένο προσωπικό που αποτελείται από βιβλιοθηκονόμους αλλά και σε άλλα επιστημονικά αντικείμενα (17 άτομα ως μόνιμο προσωπικό, εκ των οποίων 6 με σπουδές βιβλιοθηκονομίας) Το προσωπικό είναι άριστα τοποθετημένο σε όλα τα τμήματα και γραφεία που χρειάζεται η βιβλιοθήκη για την καλύτερη λειτουργία της όπως: γραφείο ανάπτυξης συλλογής, γραφείο διεύθυνσης, γραφείο καταλογογράφησης, κυκλοφορίας υλικού, πληροφοριακής υποστήριξης, στήριξης ατόμων με προβλήματα όρασης, διαδανεισμού, έκδοσης ταυτοτήτων και εξυπηρέτησης χρηστών. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου όπως αναφέρθηκε αποτελεί μέχρι και σήμερα αναπόσπαστο και σημαντικό κομμάτι του Πανεπιστημίου και η συλλογή της καλύπτει

στο μεγαλύτερο κομμάτι της θέματα που εμπίπτουν στα γνωστικά αντικείμενα των τμημάτων που ήδη λειτουργούν στο Πανεπιστήμιο, έτσι ώστε να καλύπτει τις ανάγκες της ακαδημαϊκής κοινότητας της αλλά και αν όχι όλη, ένα μεγάλο μέρος της ευρύτερης κοινότητας της χώρας. «Διαθέτει περισσότερα από 267.289 βιβλία, 3.500 τίτλους περιοδικών εκ των οποίων 1.650 τρέχοντες, έχει πρόσβαση σε 30.000 ηλεκτρονικά περιοδικά, 230 βάσεις δεδομένων, πρόσβαση σε 200.000 ηλεκτρονικά βιβλία συγκεντρωμένα σε 100 συλλογές στο διαδίκτυο και 300 χρήσιμες συνδέσεις σε ιστότοπους οργανωμένες σε δομημένα ευρετήρια, 4.103 τίτλους εκπαιδευτικών πολυμέσων, μουσικών δίσκων σε CD-ROM, βιντεοταινιών, δισκετών, κασετών, μικροταινιών (microfilms) κλπ οπτικοακουστικού υλικού.» (Τσιμπόγλου, 2001, σ.1). Επίσης στη βιβλιοθήκη συμπεριλαμβάνονται αξιόλογες συλλογές όπως η Κυπρολογική, Αρχαιολογική, Τουρκολογική, Browning, Δωρεά Dakin, συλλογή Πάλλα, Halasi-Khun Tibor, Tieze Andreas, Bazin Louis, Δωρεά Δημητσόπουλου, Κυπριακές εφημερίδες προηγούμενου αιώνα και χειρόγραφα, στις οποίες μπορεί κανείς να βρει έντυπο, ψηφιακό, οπτικοακουστικό υλικό καθώς και δυνατότητες παραγωγής υλικού αφής σε γραφή Braille για τους τυφλούς χρήστες.

Το έντυπο υλικό της Βιβλιοθήκης είναι ταξινομημένο σύμφωνα με το σύστημα της βιβλιοθήκης του Κογκρέσου (LCCS: Library of Congress Classification System). Τα έντυπα περιοδικά που διαθέτει η Βιβλιοθήκη στη συλλογή της ταξινομούνται με βάση γενικές κατηγορίες του LCCS και εντός σε κάθε κατηγορία με αλφαριθμητική σειρά κατά τίτλο περιοδικού. Όσο αφορά την καταλογογράφηση όλου του υλικού της Βιβλιοθήκης αυτή πραγματοποιείται με τους Άγγλο-Αμερικανικους Κανόνες Καταλογογράφησης (AACR2 -Anglo-American Catalogue Rules, Second edition). Η Βιβλιοθήκη έχει εγκαταστήσει το αυτοματοποιημένο σύστημα διαχείρισης ADVANCE/GEAC το οποίο διαθέτει το πρότυπο Z39.50 με βάση το οποίο επιτρέπεται η πρόσβαση σε καταλόγους άλλων βιβλιοθηκών. (Τσιμπόγλου, 2001, σ.3).

Οι χρήστες τις βιβλιοθήκης χρησιμοποιούν τις διάφορες συλλογές της με τη βοήθεια υπηρεσιών εντός της βιβλιοθήκης οι οποίες είναι: δανεισμός, συλλογή περιορισμένου δανεισμού, φωτοτυπίες, διαδανεισμός, πρόσβαση στο διαδίκτυο, μεγαλογράμματο υλικό για άτομα με περιορισμένη όραση, εκπαιδευτικά σεμινάρια, υπηρεσία απομακρυσμένης πρόσβασης VPN, εισήγηση για αγορά βιβλίου/οπτικοακουστικού υλικού, αυτόματος δανεισμός, αναγνωστήρια, πρόσβαση στη ψηφιακή βιβλιοθήκη για χρήση ηλεκτρονικών υπηρεσιών. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

3.1 Υπηρεσίες Χρηστών στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου

Δανεισμός Υλικού

Ο δανεισμός πραγματοποιείται στο γραφείο δανεισμού όπου ο χρήστης δίνει την προσωπική του κάρτα της βιβλιοθήκης και ο βιβλιοθηκονόμος με τη βοήθεια του

αυτοματοποιημένου συστήματος που διαθέτει η βιβλιοθήκη δανείζει το υλικό στο χρήστη σφραγίζοντας στο πίσω μέρος κάθε υλικού ξεχωριστά την ημερομηνία επιστροφής του. Ο χρήστης δανείζεται το υλικό που χρειάζεται αλλά με κάποιους περιορισμούς ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκει, το ακαδημαϊκό προσωπικό μπορεί να δανείζεται μέχρι και 25 τεκμήρια, το διοικητικό προσωπικό μέχρι και 8 τεκμήρια, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, συνεργάτες και ερευνητές και το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό δανείζονται μέχρι και 15 τεκμήρια, οι προπτυχιακοί φοιτητές μέχρι 7 τεκμήρια και οι εξωτερικοί χρήστες μέχρι 5 τεκμήρια. Εκτός από τον περιορισμό του αριθμού που μπορούν να δανειστούν οι χρήστες θα πρέπει να επιστρέψουν το υλικό που δανείστηκαν μέσα σε συγκεκριμένο διάστημα το οποίο ορίζει η βιβλιοθήκη ανάλογα και πάλι από την κατηγορία στη οποία ανήκουν. Πιο συγκεκριμένα το ακαδημαϊκό προσωπικό, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, συνεργάτες και ερευνητές έχουν τη δυνατότητα να δανειστούν τα τεκμήρια για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Το διοικητικό προσωπικό και οι προπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να δανειστούν τα τεκμήρια μέχρι 21 μέρες και οι εξωτερικοί χρήστες μέχρι και 15 μέρες. Σε περίπτωση που οι χρήστες καθυστερήσουν την επιστροφή του υλικού που έχουν δανειστεί τότε τους επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο. Αν κάποιος χρήστης χάσει ή καταστρέψει οποιοδήποτε υλικό έχει δανειστεί τότε ενημερώνει τη βιβλιοθήκη η οποία θα υπολογίσει τα έξοδα αντικατάστασης του ή συντήρησης του τα οποία θα πρέπει ο χρήστης να καταβάλει. Οι χρήστες που επιθυμούν να κρατήσουν κάποιο βιβλίο για περισσότερο καιρό θα πρέπει να κάνουν ανανέωση δανεισμού η οποία γίνεται στο γραφείο Δανεισμού παρουσιάζοντας τα αντικείμενα που θέλουν να ανανεώσουν μαζί με την κάρτα βιβλιοθήκης ή τηλεφωνικώς στο γραφείο δανεισμού. Δεν μπορούν να κάνουν ανανέωση για κάποιο βιβλία αν έχει ήδη κρατηθεί από κάποιο άλλο χρήστη. Για να κάνει ένας χρήστης κράτηση υλικού που είναι ήδη δανεισμένο σε κάποιον άλλο θα πρέπει να απευθυνθεί στο γραφείο δανεισμού όπου εκεί θα γίνει η κράτηση στο όνομά του και όταν επιστραφεί το βιβλίο στη βιβλιοθήκη τότε ο χρήστης θα ειδοποιηθεί γραπτώς για να το παραλάβει από το γραφείο δανεισμού αν δεν το παραλάβει εντός μιας εβδομάδας τότε το βιβλίο θα επιστραφεί στο ράφι της βιβλιοθήκης. Σε περίπτωση που ο χρήστης χρειάζεται το υλικό επειγόντως και είναι δανεισμένο σε κάποιον άλλο τότε μπορεί να συμπληρώσει το «έντυπο ανάκλησης υλικού» και να το παραδώσει στο γραφείο δανεισμού για να γίνει η ανάκληση. Στην περίπτωση αυτή η βιβλιοθήκη έρχεται σε επικοινωνία με το κάτοχο του υλικού ο οποίος είναι υποχρεωμένος να επιστρέψει το υλικό εντός τριών ημερών. Υπάρχει όμως και υλικό στη βιβλιοθήκη το οποίο δεν δανείζεται. Δεν μπορούν να δανείζονται τη συλλογή Αναφοράς (REF), υλικό αναφοράς(π.χ. λεξικά, εγκυκλοπαίδειες κτλ.) στην κύρια συλλογή, την ερευνητική μονάδα αρχαιολογίας (APX), τα περιοδικά (PER), εφημερίδες, μικροφίλμ, χάρτες, τη συλλογή περιορισμένου δανεισμού (Short Loan-RBR) την οποία μπορούν να δανειστούν υπό περιορισμό, οι σημειώσεις των καθηγητών, τα πολυμέσα ή οπτικοακουστικό υλικό που αποτελούν συνοδευτικό υλικό βιβλίου δανείζονται μόνο ως μέρος του βιβλίου και όχι μόνα τους. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Συλλογή Περιορισμένου Δανεισμού

Η συλλογή περιορισμένου δανεισμού ή αλλιώς Short Loan-RBR είναι η συλλογή που απευθύνεται σε υλικό που προέρχεται από επιλογή υλικού των καθηγητών του Πανεπιστημίου για τους φοιτητές τους και είναι βιβλία τα οποία θα χρειαστούν οι φοιτητές για την κάλυψη των μαθημάτων τους. Λέγεται περιορισμένου δανεισμού γιατί τα αντίτυπα είναι λίγα και οι φοιτητές περισσότεροι οπότε για την καλύτερη εξυπηρέτηση τους ο δανεισμός είναι περιορισμένος για να μπορούν όλοι οι φοιτητές να τα χρησιμοποιήσουν, μπορούν να δανειστούν υπό περιορισμό μέχρι δύο ώρες εντός της βιβλιοθήκης μετά της 5:00 το απόγευμα ή στην περίπτωση που το υλικό που χρειάζονται υπάρχει σε δεύτερο και τρίτο αντίτυπο και φέρει την ένδειξη «τριήμερος» τότε μπορούν να το δανειστούν μέχρι και τρείς μέρες. Η συλλογή περιορισμένου δανεισμού ανανεώνεται κάθε νέο εξάμηνο και κατά την διάρκεια του συμπληρώνεται συνεχώς, αφού πρώτα σταλούν στο γραφείο κυκλοφορίας υλικού οι λίστες των καθηγητών με τα βιβλία που χρειάζονται να τοποθετηθούν εκεί. Τα βιβλία αναζητούνται σε όλα τα ράφια της βιβλιοθήκης αλλά και στα διάφορα παραρτήματα της και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν τότε στέλνονται για παραγγελία από το γραφείο παραγγελιών και τοποθετούνται στα ράφια του περιορισμένου δανεισμού αφού περαστούν στο σύστημα της βιβλιοθήκης με την ένδειξη RBR καθώς και στα βιβλία με κίτρινη ετικέτα για να ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα βιβλία. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Φωτοτυπίες

Η βιβλιοθήκη προσφέρει στους χρήστες της τη δυνατότητα φωτοτυπιών σε ειδικό χώρο στη βιβλιοθήκη με τη χρήση τεσσάρων φωτοτυπικών μηχανών. Οι χρήστες μπορούν να βγάλουν φωτοτυπίες έναντι αντιτίμου με τη χρήση της κάρτας της βιβλιοθήκης. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Διαδανεισμός

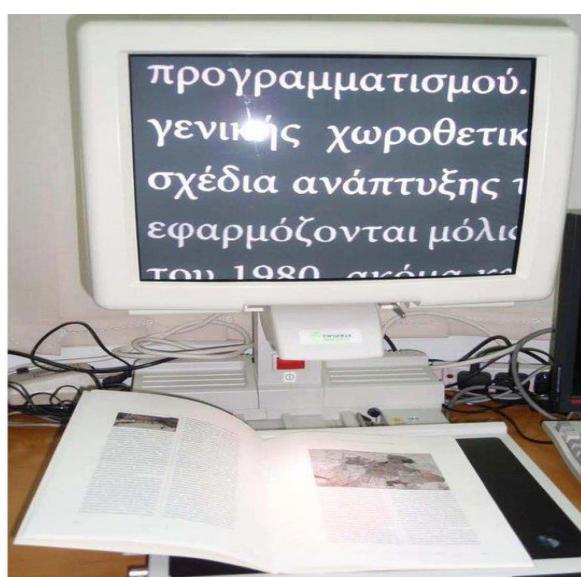
Η υπηρεσία διαδανεισμού προσφέρει στους χρήστες τη δυνατότητα να έχουν στα χέρια τους υλικό που δεν υπάρχει στη συλλογή της βιβλιοθήκης. Η υπηρεσία έχει ευθύνη της μέσα από διάφορες βάσεις δεδομένων να ψάξει και να εντοπίσει βιβλία, άρθρα περιοδικών, και γενικά υλικό που χρειάζεται ένας χρήστης μετά από αίτημα του. Οι χρήστες συμπληρώνουν μια αίτηση για παραγγελία υλικού η οποία αποστέλλεται στην υπηρεσία διαδανεισμού. Το κόστος της αίτησης που προέρχεται από μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας καλύπτεται από το αντίστοιχο ακαδημαϊκό τμήμα αφού εγκριθεί από το πρόεδρο και αν όχι τότε καλύπτεται από τον αιτητή. Στην περίπτωση που η αίτηση προέρχεται από εξωτερικό χρήστη τότε το κόστος αναλαμβάνει ο ίδιος. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Πρόσβαση στο Διαδίκτυο

Η Βιβλιοθήκη με τη βοήθεια της υπηρεσίας πληροφορικών συστημάτων που στεγάζεται στο χώρο του Πανεπιστημίου η οποία έχει εγκαταστήσει ένα προηγμένης τεχνολογίας αξονικό δίκτυο δεδομένων και ένα δίκτυο ασύρματης επικοινωνίας, δίνει την δυνατότητα στους χρήστες της βιβλιοθήκης να μπορούν να κάνουν αναζήτηση στο διαδίκτυο μέσω των υπολογιστών που διαθέτει η βιβλιοθήκη αλλά και όσοι χρήστες επιθυμούν να χρησιμοποιούν τους δικούς τους υπολογιστές laptop για τις εργασίες τους στο χώρο της βιβλιοθήκης τότε η βιβλιοθήκη τους προσφέρει ένα είδος κάρτας ή usb με το οποίο μπορούν να συνδεθούν στο διαδίκτυο. (Μιχαήλ, 2008, σ14).

Μεγαλογράμματο Υλικό για Άτομα με Περιορισμένη Όραση

Η Βιβλιοθήκη από το 2000 έχει στις εγκαταστάσεις της τέσσερις ειδικά προσαρμοσμένους σταθμούς εργασίας για τυφλούς και μια κινητή συσκευή μεγέθυνσης για άτομα περιορισμένης όρασης. Μέσω αυτών επιτρέπεται η χρήση της ψηφιακής βιβλιοθήκης χωρίς την μεσολάβηση βλεπόντων. Η ανάγνωση στο ηλεκτρονικό περιβάλλον γίνεται με τη βοήθεια γραφής Braille, ειδικού λογισμικού μεγέθυνσης οθόνης ή και με μετατροπή του περιεχομένου της οθόνης σε ακουστικό αποτέλεσμα με τη βοήθεια του συνθέτη φωνής. Έτσι μπορούν να χρησιμοποιήσουν όλες τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που προσφέρει η ψηφιακή βιβλιοθήκη. Επίσης μια ομάδα βιβλιοθηκονόμων είναι υπεύθυνοι στο να ετοιμάζουν αφού πρώτα συνεννοηθούν με τους καθηγητές τις σημειώσεις που θα χρησιμοποιήσουν για το ακαδημαϊκό έτος σε μεγαλογράμματα για να διευκολύνουν τους φοιτητές με περιορισμένη όραση. Η Βιβλιοθήκη είναι μέλος του διεθνούς DAISY book Consortium, και συμμετείχε στο ευρωπαϊκό έργο Accelerate/Leonardo da Vinci και συνεργάστηκε επίσης με την Παγκυπρια Οργάνωση Τυφλών και τη Σχολή Τυφλών. (Τσιμπόγλου, 2001, σ.6).

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια

Η βιβλιοθήκη για την καλύτερη και σωστότερη γνωριμία της με την ακαδημαϊκή κοινότητα του πανεπιστημίου οργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια. Η βιβλιοθήκη καλωσορίζει και ενημερώνει τους πρωτοετές φοιτητές για τις συλλογές και τις διαθέσιμες υπηρεσίες της. Τα σεμινάρια έχουν διάρκεια 45 λεπτών και περιλαμβάνουν την ενημέρωση για τα παραρτήματα και τα βιβλιοστάσια της βιβλιοθήκης, μια πρώτη εισαγωγή στη χρήση του ηλεκτρονικού καταλόγου της βιβλιοθήκης, την περιήγηση στην ιστοσελίδα της βιβλιοθήκης με έμφαση στις υπηρεσίες ηλεκτρονικής πληροφόρησης καθώς και τη ξενάγηση των φοιτητών στις εγκαταστάσεις της βιβλιοθήκης για μια πρώτη γνωριμία με το χώρο. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Υπηρεσία Απομακρυσμένης Πρόσβασης VPN

Με την υπηρεσία αυτή η οποία αναπτύχθηκε και εφαρμόστηκε από την Υπηρεσία Πληροφορικών συστημάτων του Πανεπιστημίου Κύπρου δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές αλλά και τους εξωτερικούς χρήστες να έχουν πρόσβαση σε συνδρομητικές βάσεις δεδομένων της βιβλιοθήκης για να αναζητήσουν υλικό που χρειάζονται και από το σπίτι τους χωρίς να είναι απαραίτητο να βρίσκονται εντός του πανεπιστημίου ή της βιβλιοθήκης. (Μιχαήλ, 2008, σ.14).

Εισήγηση για Αγορά Βιβλίου/Οπτικοακουστικού Υλικού

Η βιβλιοθήκη προσφέρει τη δυνατότητα στους χρήστες της να εισηγηθούν για αγορά υλικού είτε αυτό είναι βιβλίο είτε οπτικοακουστικό υλικό με σκοπό να εμπλουτίσουν τη συλλογή της όμως με υλικό γενικού ενδιαφέροντος το οποίο θα μπορεί να χρησιμεύσει σε μεγαλύτερο ποσοστό χρηστών, αφού πρώτα είναι σίγουροι πως δεν υπάρχει στον κατάλογο της βιβλιοθήκης. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Αυτόματος Δανεισμός

Το τελευταίο διάστημα η βιβλιοθήκη έχει προμηθευτεί για τις ανάγκες του κοινού της ένα σύστημα αυτόματου δανεισμού το οποίο θα βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες του δανεισμού. Οι χρήστες δεν θα χρειάζεται πλέον να περιμένουν στη γραμμή για να δανειστούν το υλικό που χρειάζονται αλλά θα χρησιμοποιούν αυτή τη μηχανή αυτόματου δανεισμού που είναι πάρα πολύ εύκολη στη χρήση της. Ο χρήστης περνά την προσωπική του κάρτα της βιβλιοθήκης στην υποδοχή της μηχανής ακολούθως τον κωδικό των τεκμηρίων που επιθυμεί να δανειστεί και στο τέλος παίρνει μια απόδειξη στην οποία καταγράφεται λεπτομερώς η ημερομηνία διαδικασίας αλλά και η ημερομηνία επιστροφής του κάθε τεκμηρίου ξεχωριστά. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Αναγνωστήρια

Η Βιβλιοθήκη στις εγκαταστάσεις της έχει δημιουργήσει ειδικούς χώρους μελέτης και εργασίας, τα αναγνωστήρια με περίπου 200 θέσεις στα οποία οι χρήστες μπορούν να καθίσουν για να μελετήσουν και να εργαστούν είτε σε υλικό της βιβλιοθήκης είτε σε κάποιο υλικό προσωπικού τους ενδιαφέρον, είτε να δουλέψουν στους προσωπικούς τους υπολογιστές, με την προϋπόθεση ότι στο χώρο θα επικρατεί απόλυτη ησυχία. Επίσης στο χώρο της βιβλιοθήκης υπάρχει ακόμη ένας ειδικός χώρος στον οποίο οι χρήστες μπορούν να δουλέψουν ομαδικά για κάποια εργασία τους στον οποίο υπάρχουν αρκετοί υπολογιστές με τους οποίους μπορούν να εργαστούν χωρίς να ενοχλήσουν τους υπόλοιπους χρήστες αφού βρίσκονται ξεχωριστά από τα υπόλοιπα αναγνωστήρια. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

3.2 Τμήματα Βιβλιοθήκης

Η Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου λόγω των πολυάριθμων συλλογών της αλλά και για την καλύτερη εξυπηρέτηση όλων των χρηστών της είναι χωρισμένη σε διάφορα τμήματα: (Μιχαήλ, 2008, σ.14-15).

- Κεντρική Βιβλιοθήκη
- Βιβλιοθήκη Περιοδικών
- Παραρτήματα Βιβλιοθήκης
  - Αρχαιολογική Συλλογή
  - Τουρκολογική Συλλογή
  - Βιβλιοστάσιο Στροβόλου
  - Παράρτημα Βιβλιοθήκης Λεωφόρου Λάρνακος

Κεντρική Βιβλιοθήκη

Η κεντρική βιβλιοθήκη βρίσκεται στο χώρο του Πανεπιστημίου έτσι αποτελεί το μεγαλύτερο κομμάτι της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου ως σύνολο. Λόγω του ότι ιδρύθηκε παράλληλα με το Πανεπιστήμιο κατέχει και την επικρατέστερη θέση σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρει αλλά και με τις συλλογές που έχει στο χώρο της. Η κεντρική βιβλιοθήκη προσφέρει όλες τις υπηρεσίες οι οποίες είναι απαραίτητες για την ομαλή λειτουργία της και την εξυπηρέτηση όλης της πανεπιστημιακής κοινότητας αλλά και μιας ευρύτερης. Οι υπηρεσίες που προσφέρει στους χρήστες της είναι ο δανεισμός, η συλλογή περιορισμένου δανεισμού, φωτοτυπικά κέντρα, την υπηρεσία διαδανεισμού, πρόσβαση των χρηστών της στο διαδίκτυο, παρέχει στα άτομα με περιορισμένη όραση μεγαλογράμματο υλικό, εκπαιδευτικά σεμινάρια, υπηρεσία απομακρυσμένης πρόσβασης VPN, εισήγηση για αγορά βιβλίου ή οπτικοακουστικού υλικού, την υπηρεσία αυτόματου δανεισμού, αναγνωστήρια και τη δυνατότητα πρόσβασης των χρηστών της στη ψηφιακή βιβλιοθήκη για χρήση των ηλεκτρονικών της πληροφοριών. Στις συλλογές της εμπεριέχονται έντυπο υλικό σε θέματα σχετικά με τα τμήματα διδασκαλίας που υπάρχουν ήδη στο Πανεπιστήμιο, υλικό αναφοράς εγκυκλοπαίδειες, ερμηνευτικά και βιογραφικά λεξικά, συλλογή πολυμέσων (οπτικοακουστικό υλικό), εφημερίδες, αλλά και σημαντικές συλλογές όπως οι συλλογές Browning, Dakin, Διαμαντή, Θ.Δέρβη, Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου, Δημητσόπουλου κ.α. Τις υπηρεσίες και τις συλλογές της Βιβλιοθήκης θα τις αναλύσω με λεπτομέρεια στη συνέχεια. (Μιχαήλ, 2008, σ.14)

Αίθουσες Μελέτης και Εργασιών στην Κεντρική Βιβλιοθήκη

Βιβλιοθήκη Περιοδικών

Η Βιβλιοθήκη Περιοδικών βρίσκεται και αυτή στο χώρο του Πανεπιστημίου, στην καινούργια πτέρυγα. Στη Βιβλιοθήκη αυτή βρίσκονται συγκεντρωμένα όλα τα έντυπα περιοδικά που διαθέτει β' Βιβλιοθήκη στη συλλογή της για αυτό το λόγο ονομάστηκε και Βιβλιοθήκη Περιοδικών. «Διαθέτει περίπου 4.500 τίτλους έντυπων επιστημονικών περιοδικών, από αυτούς 3.400 είναι ξενόγλωσσοί και 1.100 ελληνικοί πρόσφατης αλλά και παλαιότερης κυκλοφορίας». (Μιχαήλ, 2008, σ.14). Όλα τα περιοδικά για την εύκολη χρήση τους από τους χρήστες είναι ταξινομημένα με βάση κατηγορίες όπου στην κάθε κατηγορία βρίσκονται αλφαριθμητικά κατά τίτλο τα περιοδικά και τοποθετούνται σε κινητή ράφια για την εξοικονόμηση χώρου. Στον χώρο της Βιβλιοθήκης οι χρήστες μπορούν να χρησιμοποιήσουν ένα μικρό αναγνωστήριο που διαθέτει αλλά και ένα ειδικά διαμορφωμένο χώρο για πρόσβαση στο διαδίκτυο, φωτοτυπικές μηχανές και την υπηρεσία δανεισμού για τη καλύτερη εξυπηρέτηση τους. (Μιχαήλ, 2008, σ.14).

Αίθουσες Μελέτης και Εργασιών στη Βιβλιοθήκη Περιοδικών

Παραρτήματα και Συλλογές Βιβλιοθήκης

Αρχαιολογική Συλλογή

Η Βιβλιοθήκη διαθέτει μια αξιόλογη αρχαιολογική συλλογή που είναι αρκετά μεγάλη σε αριθμό, έτσι δημιουργησε ένα χώρο όπου εκεί βρίσκεται συγκεντρωμένο όλο το υλικό που εμπίπτει σε αυτή. Ο χώρος αυτός είναι η Ερευνητική Μονάδα Αρχαιολογίας (EMA)

στην οδό Γλαδστωνος, έτσι γίνεται πιο εύκολη η χρήση της και εξυπηρετούνται καλύτερα οι ερευνητές και η ακαδημαϊκή κοινότητα που ασχολείται στο αντικείμενο της αρχαιολογίας. Η Αρχαιολογική Συλλογή αριθμείται σε 20.800 τόμους αρχαιολογικών βιβλίων και 400 τίτλους περιοδικών. Στο χώρο της φιλοξενείται επίσης η Βυζαντινολογική Συλλογή Πάλλα. Στο παράρτημα αυτό μπορεί ο χρήστης να χρησιμοποιήσει υπολογιστές για την πρόσβαση του στις ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης της Βιβλιοθήκης, το αναγνωστήριο για μελέτη και φωτοτυπικές μηχανές. (Μιχαήλ, 2008, σ.14).

Τουρκολογική Συλλογή

Η Τουρκολογική Συλλογή στεγάζεται στη οδό Χαλκοκονδύλη 10, και αποτελείται από 17.350 περίπου τουρκολογικά βιβλία και 800 περίπου τίτλους περιοδικών. Στόχος της είναι η κάλυψη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών του τμήματος Τούρκικων και Μεσανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου καθώς και εξωτερικών ερευνητών. Στη βιβλιοθήκη φιλοξενούνται επίσης και οι συλλογές Halasi Khuns, Andreas Tieze και Louis Bazin καθώς και ο καθημερινός τουρκοκυπριακός τύπος. Η βιβλιοθήκη για τη καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών της διαθέτει σταθμούς εργασίας για πρόσβαση στις ηλεκτρονικές πηγές της, αναγνωστήριο, υπηρεσία δανεισμού και φωτοτυπικές μηχανές. (Μιχαήλ, 2008, σ.14).

Βιβλιοστάσιο Στροβολού

Η Βιβλιοθήκη λόγω των πολυνάριθμων τεκμηρίων της, είχε διασκορπίσει αρκετό υλικό της από διάφορα θέματα σε βιβλιοστάσια. Το Σεπτέμβριο του 2006, δημιούργησε ένα νέο βιβλιοστάσιο με την ονομασία Βιβλιοστάσιο Σροβόλου στο οποίο μεταφέρθηκε το υλικό από διάφορα θέματα. Όταν ο χρήστης χρειαστεί κάποιο υλικό το οποίο βρίσκεται στο βιβλιοστάσιο αυτό, λόγω του ότι είναι κλειστό στο κοινό, κάνει μια αίτηση από τον ηλεκτρονικό κατάλογο της Βιβλιοθήκης για το υλικό που χρειάζεται και αυτό μεταφέρεται στην Κεντρική Βιβλιοθήκη. (Μιχαήλ, 2008, σ.14).

Παράρτημα Λεωφόρου Λάρνακας

Το παράρτημα Λεωφόρου Λάρνακας βρίσκεται στη Λεωφόρου Λάρνακας 167, πολύ κοντά στη Πανεπιστημιούπολη και σε αυτό στεγάζονται κυρίως βιβλία των Θετικών Επιστημών και λειτουργεί ως ανοικτό βιβλιοστάσιο προσβάσιμο στο κοινό. (Μιχαήλ, 2008, σ.15).

3.3 Πρόσβαση στη Ψηφιακή Βιβλιοθήκη για Χρήση Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών

Εκτός από τις υπηρεσίες που προσφέρει η βιβλιοθήκη στις εγκαταστάσεις της έχει δημιουργήσει την ψηφιακή βιβλιοθήκη της την οποία μπορούν οι χρήστες μπαίνοντας στην ιστοσελίδα της βιβλιοθήκης να κάνουν αναζήτηση σε πληθώρα από ηλεκτρονικές πληροφορίες όπως είναι τα ηλεκτρονικά βιβλία, τα ηλεκτρονικά περιοδικά, οι ψηφιακές συλλογές, βάσεις δεδομένων αλλά μπορούν να βρουν και τον ηλεκτρονικό κατάλογο της βιβλιοθήκης μέσω του οποίου μπορούν να αναζητήσουν βιβλία αλλά και οπτικοακουστικό υλικό που περιέχει στη συλλογή της η βιβλιοθήκη.

Από τον Οκτώβριο του 2006 η βιβλιοθήκη δημιούργησε τα βασικά υποσυστήματα της και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής πληροφόρησης μέσω της ψηφιακής –νοερής βιβλιοθήκης της με τα οποία οι χρήστες έχουν τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης, αναζήτησης, παρουσίασης και αξιοποίησης ψηφιοποιημένων πληροφοριών. Μέσα από τα υποσυστήματα της ψηφιακής βιβλιοθήκης, οι εντός πανεπιστημιακού δικτύου χρήστες έχουν τις παρακάτω δυνατότητες: (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

- Αναζήτηση στον ηλεκτρονικό κατάλογο της βιβλιοθήκης (WebOpac)
- Αναζήτηση στη συλλογή οπτικοακουστικού υλικού της βιβλιοθήκης
- Πρόσβαση στο πλήρες κείμενο 30.000 ηλεκτρονικών περιοδικών
- Αναζήτηση σε 230 διεθνείς βάσεις δεδομένων
- Πρόσβαση στο πλήρες κείμενο σε περισσότερους από 50.000 τίτλους ηλεκτρονικών βιβλίων
- Σύνδεση με 200.000 ηλεκτρονικά βιβλία από 100 συλλογές ελεύθερης πρόσβασης στο διαδίκτυο.
- Αναζήτηση και πρόσβαση σε ψηφιοποιημένες διδακτορικές διατριβές
- Αναζήτηση σε ευρετήριο χρήσιμων συνδέσεων
- Αναζήτηση στον κατάλογο ανοικτής πρόσβασης

Όλα τα πιο πάνω υποσυστήματα της Βιβλιοθήκης είναι προσβάσιμα για τους χρήστες από όλους τους υπολογιστές, οι οποίοι είναι όμως συνδεδεμένοι με το πανεπιστημιακό δίκτυο μέσω των ιστοσελίδων της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου, στα οποία θα αναφερθώ στη συνέχεια πιο λεπτομερώς.

Υποσύστημα -Ηλεκτρονικός Κατάλογος Βιβλιοθήκης

Η υπηρεσία του ηλεκτρονικού καταλόγου βρίσκεται και αυτή διαθέσιμη στη ιστοσελίδα της βιβλιοθήκης και με την χρήση του οι χρήστες μπορούν να αναζητήσουν οποιοδήποτε υλικό χρειάζονται είτε αυτό είναι βιβλίο, οπτικοακουστικό υλικό είτε περιοδικό όπου τα αποτελέσματα βγαίνουν σε μια μορφή εγγραφής με τα πλήρη στοιχεία του υλικού, το τίτλο, το συγγραφέα, το εκδότη, το ταξινομικό αριθμό καθώς και τη βιβλιοθήκη που βρίσκεται για την ευκολότερη εύρεση του.

Υποσύστημα –Οπτικοακουστικό Υλικό

Το υποσύστημα του οπτικοακουστικού υλικού περιλαμβάνει όλα τα οπτικοακουστικά τεκμήρια τα οποία διαθέτει η βιβλιοθήκη. Δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες να κάνουν αναζήτηση επιλέγοντας την κατηγορία του υλικού που τους χρειάζεται όπως (κασέτες ήχου αναλογικές, δισκάκια, ψηφιακοί δίσκοι CD, DVD, χάρτες, κλασσική μουσική, βιντεοκασέτες). Το υποσύστημα αυτό περιέχει 4103 εγγραφές. . (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Υποσύστημα-Ηλεκτρονικά Περιοδικά

Τα ηλεκτρονικά περιοδικά είναι το υποσύστημα όπου ο χρήστης έχει τη δυνατότητα πρόσβασης στον κατάλογο ηλεκτρονικών περιοδικών με αναζήτηση σε τίτλο περιοδικού ή ISSN αλλά και πρόσβαση σε ελληνικά ηλεκτρονικά περιοδικά στις κατηγορίες ελληνικά λογοτεχνικά περιοδικά του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα (ΕΛΙΑ), στον αλφαριθμητικό κατάλογο ελληνικών περιοδικών και σε περιοδικά στον ιστότοπο «σύγχρονη ελληνική ποίηση». Η συλλογή ηλεκτρονικών περιοδικών της βιβλιοθήκης αποτελείται από 30.000 τίτλους οι οποίοι προέρχονται κυρίως από τη συμμετοχή της βιβλιοθήκης στο δίκτυο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Heal-Link), καθώς και στο σύνδεσμο Κυπριακών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΚΑΒ). Στη συλλογή περιλαμβάνονται επίσης αυτοτελείς συνδρομές της βιβλιοθήκης σε περιοδικά καθώς και τίτλοι οι οποίοι προσφέρονται ελευθέρα στο διαδίκτυο. Επίσης περιλαμβάνονται το αρχείο περιοδικών του Royal Society of Chemistry – journal Archive. Σημαντικό είναι και το ότι πολλές από τις διαθέσιμες ηλεκτρονικές εκδόσεις περιοδικών υπάρχουν και σε έντυπη μορφή στη βιβλιοθήκη, τα οποία οι χρήστες μπορούν αν ψάξουν στο ηλεκτρονικό κατάλογο χρησιμοποιώντας ως όρο αναζήτησης στο πεδίο του τίτλου τη λέξη serial. Οι χρήστες μπορούν να έχουν πρόσβαση στη συλλογή ηλεκτρονικών περιοδικών μόνο όταν είναι εντός του πανεπιστημιακού δικτύου, εκτός αυτού μπορούν μόνο να έχουν περιορισμένα δικαιώματα όπως: φυλλομέτρηση στους πίνακες περιεχομένων ή και στις περιλήψεις περιοδικών, μόνο την εμφάνιση του περιοδικού στη οθόνη του υπολογιστή τους, του πλήρους κειμένου άρθρου από επιστημονικά περιοδικά τα οποία διατίθενται δωρεάν στο διαδίκτυο ή επιλεγμένων άρθρων ή και τευχών από ορισμένα περιοδικά για τα οποία απαιτείται συνδρομή. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Υποσύστημα- Βάσεις Δεδομένων

Η βιβλιοθήκη παρέχει πρόσβαση σε 230 διεθνείς βάσεις δεδομένων μέσω του διαδικτύου, οι οποίες προέρχονται από αυτοτελείς συνδρομές της βιβλιοθήκης καθώς και από τη συμμετοχή της στο σύνδεσμο Κυπριακών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΚΑΒ) και το δίκτυο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Heal-Link) και από ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η αναζήτηση στις βάσεις δεδομένων γίνεται με επιλογή θεματικής κατηγορίας αλλά και με επιλογή από τον αλφαριθμητικό κατάλογο.

Όπως και στα προηγούμενα υποσυστήματα οι χρήστες μπορούν να έχουν πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων μόνο εντός του πανεπιστημιακού δικτύου. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Υποσύστημα-Ηλεκτρονικά Βιβλία

Ένα χρήσιμο υποσύστημα που προσφέρει η βιβλιοθήκη στο κοινό της είναι τα ηλεκτρονικά βιβλία. Παρέχει στους χρήστες της πρόσβαση σε 50.000 ηλεκτρονικά βιβλία, στα οποία έχουν δικαίωμα πρόσβασης μόνο ευρισκόμενοι εντός του πανεπιστημιακού δικτύου. Μερικά από αυτά είναι: ACLS Humanities E-book(Παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο σε περισσότερους από 2,800 τίτλους βιβλίων που καλύπτουν θέματα ανθρωπιστικών σπουδών), Brills New Pauly/Der Neue Pauly, Elsevier e-books-μέσω της Heal-Link (Elsevier Book Series-170 τίτλους σειρών, Elsevier Handbooks -20 τίτλους εγχειριδίων, Elsevier Reference Works-58 τίτλους εγκυκλοπαϊδειών, Referec Engineering), Emerald eBook Series-116 τίτλους σε θέματα διοίκησης επιχειρήσεων και κοινωνικών επιστημών, IEEE Proceedings-μέσω(450 τίτλους πρακτικών συνεδρίων), Net Library-1,816 ηλεκτρονικά βιβλία σε συνεργασία με βιβλιοθήκες άλλων ελληνικών ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, Royal Society of Chemistry eBook Collection-850 ηλεκτρονικά βιβλία που καλύπτουν όλους τους τομείς των χημικών επιστημών, λεξικά-(Grove Art, Grove Music, Oxford Reference Online), Μονογραφίες-(The History of the Assassins:Derived from Oriental Sources), Συλλογές-(Αθήνα-Ακαδημίας Αθηνών, Ανδρέας Εμπειρίκος, Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, Βικιπαίδεια-Η Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια, Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού). (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Υποσύστημα-Ψηφιακές Συλλογές

Η βιβλιοθήκη προσφέρει στους χρήστες της ένα πλούσιο υλικό από ψηφιακές συλλογές. Κάνοντας αναζήτηση στο υποσύστημα αυτό οι χρήστες έχουν την ευκαιρία να βρουν και να χρησιμοποιήσουν υλικό το οποίο δεν είναι διαθέσιμο σε έντυπη μορφή όπως το ΣΙΜΑΕ (Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959) που περιέχει ηχητικό αρχείο, φωτογραφικό αρχείο, τηλεοπτικό υλικό αλλά και τις εκδόσεις ΣΙΜΑΕ, το ΕΛΙΑ (Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο) που περιέχει ελληνικά λογοτεχνικά περιοδικά του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα, το KEE Κύπρου, τις Επιστήμες Πληροφόρησης που περιέχει το EBIBA(Ελληνική Βιβλιοθηκονομική Βάση) αλλά και τα Παλαιά Βιβλία της Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Κύπρου. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Υποσύστημα-Χρήσιμες Συνδέσεις

Με το υποσύστημα της ψηφιακής βιβλιοθήκης χρήσιμες συνδέσεις η βιβλιοθήκη παρέχει στους χρήστες ένα δομημένο ευρετήριο χρήσιμων συνδέσεων καταχωρημένων αλφαριθμητικά καθώς και ακρώνυμα, βάσεις δεδομένων, βραβεία, γνωμικά και αποφθέγματα, διεθνείς πηγές και διεθνείς οργανισμοί, εγκυκλοπαϊδειες, εγχειρίδια,

εκδοτικοί οίκοι και βιβλιοδηγοί, εφημερίδες, θησαυρούς κα). (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Υποσύστημα-Ανοικτής Πρόσβασης

Ο κατάλογος Ανοικτής Πρόσβασης (Κατάλογοι Άλλων Βιβλιοθηκών) προσφέρει στους χρηστές τη δυνατότητα να ερευνήσουν σε διάφορους καταλόγους άλλων βιβλιοθηκών όπως για παράδειγμα το Συλλογικό Κατάλογο Κυπριακών Βιβλιοθηκών(πρόσβαση σε περισσότερους από 546.000 βιβλιογραφικές εγγραφές από 38 κυπριακές βιβλιοθήκες) τις Κυπριακές Βιβλιοθήκες (πρόσβαση στους καταλόγους 20 κυπριακών βιβλιοθηκών με δυνατότητα αναζήτησης μέχρι και σε 3 καταλόγους ταυτόχρονα), Αργώ-Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης(EKT) όπου περιέχει-Βάσεις δεδομένων EKT(Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών κ.α.)-Βιβλιοθήκες Ανθρωπιστικών Επιστημών στην Ελλάδα (περιλαμβάνονται οι κατάλογοι των συλλογών ελληνικών ιστορικών ερευνητικών κέντρων/ινστιτούτων καθώς και ξένων αρχαιολογικών ινστιτούτων και σχολών που εδρεύουν στην Ελλάδα)-Ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες(κατάλογοι βιβλιοθηκών A.E.I, A.T.E.I)-Δημόσιες και Δημοτικές Βιβλιοθήκες(κατάλογοι δημόσιων και δημοτικών βιβλιοθηκών)-Βιβλιοθήκες στο Κόσμο(κατάλογοι βιβλιοθηκών από Ευρώπη και Αμερική όπως βιβλιοθήκη του Κογκρέσου, συλλογικός κατάλογος MELVYL , πανεπιστήμιο Οξφόρδης, κλπ)-Συλλογές Περιοδικών Εκδόσεων όπως (Συλλογικός Κατάλογος περιοδικών EKT, βιβλιοθήκη EKT/EIE, κλπ), Ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες Ζέφυρος, Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (SKEAB), The European Library, «Europeana»-Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη και Heal-Link Search Muse. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Εκτός από τις ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη προσφέρει και κάποιες άλλες υπηρεσίες όπως «Ρωτήστε ένα Βιβλιοθηκονόμο», τα «Εκπαιδευτικά Σεμινάρια», και τα «Εργαλεία Διαχείρισης Βιβλιογραφικών Αναφορών» (RefWorks, κ.α.).

Υπηρεσία «Ρωτήστε ένα Βιβλιοθηκονόμο»

Η υπηρεσία αυτή εμπίπτει στα υποσυστήματα της ψηφιακής βιβλιοθήκης την οποία μπορούν να βρουν και να χρησιμοποιήσουν μέσω της ιστοσελίδας της βιβλιοθήκης. Η υπηρεσία Ρωτήστε το Βιβλιοθηκονόμο δημιουργήθηκε για να βοηθήσει τους χρήστες στο να εντοπίζουν πληροφορίες για τις ερευνητικές τους ανάγκες αλλά και το πώς μπορούν να αρχίσουν μια έρευνα τους. Ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να επιλέξει ο ίδιος τον τρόπο επικοινωνίας που επιθυμεί ανάμεσα σε δύο επιλογές τη στιγμιαία ηλεκτρονική συνομιλία(chat) ή την προσωπική συνάντηση με ένα βιβλιοθηκονόμο. Επιλέγοντας την στιγμιαία ηλεκτρονική συνομιλία χρησιμοποιεί την οθόνη συνομιλίας AskLive για να επικοινωνήσει με το βιβλιοθηκονόμο, η συνομιλία γίνεται σε πραγματικό χρόνο και οι απαντήσεις που δίνονται είναι σύντομες και τεκμηριωμένες και αφορούν τις συλλογές,

τις πηγές και τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης. Όσο αφορά την προσωπική συνάντηση με το βιβλιοθηκονόμο ο χρήστης συμπληρώνει ένα ηλεκτρονικό έντυπο με τα στοιχεία του και ο βιβλιοθηκονόμος διευθετεί την απαραίτητη συνάντηση μαζί του. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Ρωτήστε τον Βιβλιοθηκονόμο

http://library.ac.cy/reference_desk_ac_library_ac.htm

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Library

Υπηρεσία «Εκπαιδευτικά Σεμινάρια»

Η Βιβλιοθήκη εκτός από τα εκπαιδευτικά σεμινάρια που παραθέτει στους νέους φοιτητές που εισέρχονται στο πανεπιστήμιο, για τα οποία έγινε λεπτομερής αναφορά σε προηγούμενο σημείο, προσφέρει και σεμινάρια για οποιοδήποτε φοιτητή ή εξωτερικό χρήστη θέλει να γνωρίσει την βιβλιοθήκη και τις υπηρεσίες της. Το πρώτο σεμινάριο έχει ως στόχο του να διδάξει στους ενδιαφερόμενους τη χρήση του ηλεκτρονικού καταλόγου της βιβλιοθήκης και πιο συγκεκριμένα την εξοικείωση των χρηστών με τη χρήση του ηλεκτρονικού καταλόγου της πως δηλαδή να κάνουν απλή και σύνθετη αναζήτηση στο υλικό της βιβλιοθήκης καθώς και την εκπαίδευση τους στη χρήση του AdvPat που αφορά λειτουργίες αναγνωστών (έλεγχος προσωπικών στοιχείων αναγνώστη, κατάσταση δανεισμένου υλικού, κατάσταση κρατήσεων, εμφάνιση οφειλών, ανανέωση δανεισμένου υλικού, κράτηση και ακύρωση κρατημένου υλικού). Το δεύτερο σεμινάριο που παραθέτει η βιβλιοθήκη στους χρήστες της αφορά τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής πληροφόρησης δηλαδή την περιήγηση στην ιστοσελίδα της βιβλιοθήκης δίνοντας έμφαση στις υπηρεσίες ηλεκτρονικής πληροφόρησης. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

Υποσύντημα «Εργαλεία Διαχείρισης Βιβλιογραφικών Αναφορών»

Την συγκεκριμένη υπηρεσία οι χρήστες μπορούν να την χρησιμοποιήσουν από τη ψηφιακή βιβλιοθήκη μέσω και πάλι της ιστοσελίδας της βιβλιοθήκης. Πρόκειται για εργαλεία διαχείρισης βιβλιογραφικών αναφορών. Παρέχει στους χρήστες τη δυνατότητα

να εισάγουν βιβλιογραφικές αναφορές απευθείας από δικτυακές βάσεις δεδομένων και ιστοχώρους σε προσωπική βάση δεδομένων, να δημιουργούν και να οργανώνουν τις βιβλιογραφίες σε προσωπική βάση δεδομένων, να μορφοποιούν τις βιβλιογραφικές αναφορές (MLA, APA, Chicago Manual of Style, Turabian κ.α.), να δημιουργούν βιβλιογραφίες σε επιστημονικά συγγράμματα, άρθρα, εργασίες κτλ, και να αναζητούν, να σώζουν και να οργανώνουν PDFs αρχεία για τη έρευνα τους. Παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες να εξοικειωθούν με ότι έχει να κάνει με τις βιβλιογραφίες οι οποίες αποτελούν ένα απαραίτητο κομμάτι αν όχι και το πιο σημαντικό για την ερευνά τους ή και για μια απλή εργασία που τους έχει δοθεί να κάνουν. Τα εργαλεία που προσφέρει η βιβλιοθήκη είναι το RefWorks, το MENDELEY και το Zotero. (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

«Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός πώς η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου είναι η πρώτη βιβλιοθήκη στον ευρύτερο ελληνικό χώρο που πετυχαίνει τη διάκριση του EFQM «Αναγνώριση για Αριστεία» (Recognized for Excellence) με 3 αστέρια, η οποία διάκριση αφορά τη διοικητική οργάνωση οργανισμών ή τμημάτων οργανισμών. Η διάκριση αυτή είναι πολύ τιμητική για την ίδια την βιβλιοθήκη αλλά και για το ίδιο το Πανεπιστήμιο Κύπρου, και μέσω αυτής εντοπίστηκαν διάφορα σημεία προς βελτίωση και για τα οποία η βιβλιοθήκη έχει ήδη προβεί σε ενέργειες. Η Βιβλιοθήκη για τη διάκριση αυτή αξιολογήθηκε από αρμόδια ομάδα εγκεκριμένων αξιολογητών του EFQM κατά τη διάρκεια επίσκεψης στη βιβλιοθήκη η οποία πραγματοποιήθηκε στις 25 και 26 Νοεμβρίου 2009. Ένα απόσπασμα από την έκθεση που έλαβε η Βιβλιοθήκη είναι: <<Η στρατηγική της βιβλιοθήκης είναι εναρμοσμένη με αυτή του Πανεπιστημίου Κύπρου. Οι προσπάθειες που καταβάλλει η διοίκηση της βιβλιοθήκης για τη συνεχή βελτίωση απόδοσης της είναι εμφανείς μέσω σαφών κατευθύνσεων προς τους τομείς και τα γραφεία δράσης. Επιπρόσθετα μια σειρά τεκμηριωμένων διαδικασιών έχει αναπτυχθεί για την ενιαία, επίκαιρη και έγκαιρη επικοινωνία των στελεχών της με όλο το προσωπικό. Η προσέγγιση της εξωστρέφειας με τους φοιτητές και άλλους εξωτερικούς συνεργάτες είναι ιδιαίτερα σημαντική, εκ μέρους της διοίκησης, για την ενδυνάμωση των αποτελεσμάτων της Βιβλιοθήκης.» (Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου, 2011).

4 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Ο αντικειμενικός σκοπός των βιβλιοθηκών ανεξάρτητα από το είδος τους ήταν ανέκαθεν η εξυπηρέτηση των χρηστών τους και η κάλυψη των πληροφοριακών τους αναγκών, πόσο μάλλον οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες που οι χρήστες της είναι κυρίως φοιτητές, οι οποίοι έχουν αυξημένες πληροφοριακές ανάγκες.

Για να είναι σε θέση μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη να αντεπεξέλθει στο σκοπό της θα πρέπει να έχει γνώση των αναγκών των χρηστών της και να σχεδιάζει αποτελεσματικές υπηρεσίες με τρόπο που να ικανοποιεί τους χρήστες. Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες παγκοσμίως αντιμετωπίζουν πολλές αλλαγές τόσο στη λειτουργία τους, τις υπηρεσίες τους ακόμη και στους χρήστες τους λόγο της συνεχούς και ραγδαίας ανάπτυξης της τεχνολογίας και προσπαθούν με κάθε δυνατό τρόπο να συμμορφωθούν στην επικρατούσα κατάσταση. (Σκρέτα, 2007). Τι πραγματικά θέλουν οι χρήστες και τι μια βιβλιοθήκη πρέπει να κάνει γι' αυτό; Ήταν και θα είναι πάντα το βασικότερο ερώτημα, και για αυτό το λόγο οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες πραγματοποιούν έρευνες που σκοπό έχουν να αξιολογήσουν τη λειτουργία τους.

Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί μια έντονη ανησυχία για μελέτη σχετικά με τη μέτρηση απόδοσης των υπηρεσιών που προσφέρει μια βιβλιοθήκη. Η λέξη «απόδοση» αναφέρεται στη ποιότητα που επιτυγχάνεται όταν ικανοποιούνται οι ανάγκες των χρηστών τους και θα πρέπει να αποτελεί το κύριο μέλημα κάθε βιβλιοθήκης και όχι να το εκλαμβάνουν ως προαιρετικό. (Ζάχος, 1999). Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες μπαίνουν στη διαδικασία αξιολόγησης τους μέσα από την οποία μπορούν να καταλάβουν και να εντοπίσουν τις πραγματικές εκπαιδευτικές ανάγκες των χρηστών τους, να εντοπίσουν τυχόν αδυναμίες του οργανισμού τους αλλά και να πάρουν τα απαραίτητα μέτρα για τη βελτίωση των υπηρεσιών τους. Μέσα από την αξιολόγηση των υπηρεσιών της μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη παίρνει τα απαραίτητα εργαλεία που χρειάζονται για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη μιας υπηρεσίας πληροφόρησης αλλά και στη αναθεώρηση του παραδοσιακού της ρόλου. (Σκρέτα, 2007).

Στην ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία διαφαίνεται η διαρκώς αυξανόμενη τάση των βιβλιοθηκών να διεξάγουν έρευνες και τα αποτελέσματα αυτών να αποτελούν σημαντικά εργαλεία αποφάσεων και δράσεων (Μάλλιαρη, 2008).

Αξιοσημείωτη ήταν έρευνα που πραγματοποιήθηκε για τη στρατηγική ανάπτυξης της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης (Κορομπίλη και Κακούρη, 1998). Δημιουργήθηκε ένα πρόγραμμα με την ονομασία « Εκσυγχρονισμός της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης» που είχε σαν στόχο του να δημιουργήσει στην βιβλιοθήκη ένα περιβάλλον το οποίο θα στήριζε την έρευνα, θα βοηθούσε το εκπαιδευτικό προσωπικό του ιδρύματος στην ενημέρωση αλλά και την προετοιμασία του εκπαιδευτικού τους έργου αλλά θα παρείχε και στους φοιτητές το απαραίτητο υλικό σε βιβλιογραφία του

αντικειμένου σπουδών τους. Για να πετύχει τους στόχους του πραγματοποίησε μια έρευνα έτσι ώστε να αντιληφθεί την κατάσταση που υπήρχε στην βιβλιοθήκη αλλά και σε ποιους τομείς χρειαζόταν να βελτιωθεί.

Για τις ανάγκες της συγκεκριμένης έρευνας ο πληθυσμός του ΤΕΙ χωρίστηκε σε τρεις ομάδες : μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό, επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες και φοιτητές

Τα συμπέρασμα από την έρευνα έδειξαν ότι οι χρήστες έχουν άγνοια για τις δυνατότητες που μπορεί να προσφέρει μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη για έρευνα και πληροφόρηση. Επίσης οι χρήστες δεν εμπιστεύονται αρκετά το προσωπικό της βιβλιοθήκης όσο αφορά τις ικανότητες του στο να στηρίξει την έρευνα αλλά και να τους καθοδηγήσει . Όσο αφορά την προτίμηση των χρηστών στις συλλογές της βιβλιοθήκης με τα αποτελέσματα από την έρευνα κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι χρήστες έχουν προτίμηση προς τις έντυπες μορφές έτσι οι βιβλιοθηκονόμοι κατέληξαν πώς η έντυπη συλλογή έπρεπε να αναπτυχθεί. Οι κυριότεροι λόγοι που χρησιμοποιούσαν τη βιβλιοθήκη οι χρήστες ήταν για δανεισμό υλικού και μελέτη περιοδικών. Μέσα από την έρευνα αυτή και οι τρεις κατηγορίες χρηστών θεωρούσαν πως είναι απαραίτητη η παροχή προγραμμάτων βιβλιογραφικής εκπαίδευσης χρηστών και μάλιστα με την έντυπη μορφή οδηγιών. Σημαντικό είναι πώς μέσα από την έρευνα αυτή κατάφεραν να ανακαλύψουν ποιες υπηρεσίες της βιβλιοθήκης χρειαζόταν να βελτιωθούν αλλά και ποιες άλλες έπρεπε να δημιουργηθούν με βάση τις προτιμήσεις των χρηστών.

Η παρακάτω έρευνα (Γαρουφάλλου και Σιάτρη, 1998) προσπάθησε να καταγράψει τους τρόπους με τους οποίους το διαδίκτυο έχει επηρεάσει τις πληροφοριακές υπηρεσίες και τους βιβλιοθηκονόμους των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

Πιο συγκεκριμένα η έρευνα στόχευε:

- Να μελετήσει με ποιους τρόπους οι βιβλιοθηκονόμοι σε μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη χρησιμοποιούν το διαδίκτυο
- Να καταγράψει το μέγεθος της χρήσης του διαδικτύου από τους βιβλιοθηκονόμους
- Να παρουσιάσει κατά πόσο η χρήση του διαδικτύου επηρέασε τις πληροφοριακές υπηρεσίες των βιβλιοθηκών
- Να μελετήσει κατά πόσο το διαδίκτυο επηρέασε την επικοινωνία και ανταλλαγή γνώσεων στα πλαίσια της βιβλιοθηκονομικής κοινότητας

Τα αποτελέσματα από την έρευνα ήταν ενθαρρυντικά. Πιστεύουν πως μελλοντικά η χρήση του διαδικτύου θα αναπτυχθεί και θα αποτελέσει ένα πολύ σημαντικό εργαλείο κυρίως για τους ακαδημαϊκούς βιβλιοθηκονόμους. Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες βρίσκονται σε μια κατάσταση συνεχής παρακολούθησης και ανάπτυξης. Αντιμετωπίζουν

διάφορα προβλήματα αλλά προσπαθούν και ενημερώνονται και οι βιβλιοθηκονόμοι με τη σειρά τους προσπαθούν να ανταποκριθούν στις μελλοντικές προκλήσεις της τεχνολογίας και να αντιμετωπίσουν τη χρήση του διαδικτύου ως ένα εργαλείο παροχής πληροφοριών.

Η έρευνα (Ζάχος, 1999) που πραγματοποιήθηκε σε 1.346 φοιτητές το 1999 στις βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων αποσκοπούσε να υπολογίσει :

- Κατά πόσο η βιβλιοθήκη έχει καταφέρει να εισχωρήσει στην ακαδημαϊκή κοινότητα του πανεπιστημίου
- Το βαθμό χρήσης της βιβλιοθήκης από τους φοιτητές αλλά και ποιες πληροφοριακές ανάγκες τους επιδιώκουν να καλύψουν με την χρήση της βιβλιοθήκης
- Τις απόψεις των φοιτητών για το ρόλο της βιβλιοθήκης
- Τις προσδοκίες τους από τη βιβλιοθήκη και κατά πόσο επηρεάζουν τη χρήση της βιβλιοθήκης

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν πώς ο βαθμός διείσδυσης της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου στον φοιτητικό πληθυσμό ήταν περιορισμένος παράλληλα οι φοιτητές χρησιμοποιούσαν τις βιβλιοθήκες σε μικρό βαθμό αν και υπήρχε μια μικρή βελτίωση στην χρήση της βιβλιοθήκης στην περίπτωση που οι ερωτώμενοι είχαν να απαντήσουν σχετικά για τη βιβλιοθήκη του τμήματος τους όπου έδειξε από την έρευνα πώς την επισκέπτονταν πιο τακτικά. Η χρήση των υπηρεσιών που έκαναν ήταν σε παραδοσιακές υπηρεσίες, δηλαδή δεν χρησιμοποιούσαν αρκετά ότι είχε να κάνει με ηλεκτρονικές υπηρεσίες και το κυριότερο ήταν η αρνητική στάση τους απέναντι στις δυνατότητες των συλλογών της βιβλιοθήκης και των βιβλιοθηκών γενικότερα όσο αφορά την ικανοποίηση των αναγκών τους, με λίγα λόγια δεν εμπιστεύονταν την βιβλιοθήκη για την κάλυψη των πληροφοριακών τους αναγκών.

Μια έρευνα (Παντούλη και Νιξαρλίδου, 2002) που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο της Αυστραλίας (Central Queensland University) το οποίο ανέπτυξε ένα πλαίσιο εργασίας που βοηθά στο σχεδιασμό και την αξιολόγηση προγραμμάτων με θέμα τις δυνατότητες πρόσβασης στην πληροφορία. Στο συγκεκριμένο πανεπιστήμιο, το διδακτικό προσωπικό και οι βιβλιοθηκονόμοι που εργάζονται στη πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη συνεργάζονται στην προετοιμασία και οργάνωση των πληροφοριών σε ότι αφορά τα προγράμματα σπουδών που προσφέρει το πανεπιστήμιο. Πιο συγκεκριμένα το διδακτικό προσωπικό και οι βιβλιοθηκονόμοι μοιράζονται τις ευθύνες διδασκαλίας, ο καθηγητής έχει την ευθύνη της παράδοσης της ύλης του μαθήματος και ο βιβλιοθηκονόμος την ευθύνη της παράδοσης του τμήματος του μαθήματος που αφορά στις δυνατότητες πρόσβασης στην πληροφορία, έτσι οι φοιτητές είναι σε πλεονεκτική θέση να έχουν εξοικείωση με πηγές πληροφόρησης για επιπλέον πληροφορίες σχετικά με το μάθημα έτσι κατανοούν καλύτερα το περιεχόμενο κάθε θεματικής ενότητας.

Μια άλλη έρευνα (Βαρδακώστα και Τσουμπρακάκου, 2006) που πραγματοποιήθηκε στη βιβλιοθήκη του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου έγινε με σκοπό να αναβαθμιστούν οι υπηρεσίες της αλλά και για να καλυφτούν οι ελλείψεις που είχε. Στην έρευνα αυτή καταρχήν βγήκε συμπέρασμα πως χρήστες της βιβλιοθήκης ήταν σε μεγαλύτερο ποσοστό γυναίκες. Ο βαθμός διείσδυσης βιβλιοθήκης στην ακαδημαϊκή κοινότητα ήταν πολύ περιορισμένος, οι φοιτητές χρησιμοποιούσαν τη βιβλιοθήκη γενικά σε μικρό βαθμό. Κατά τη χρήση της οι φοιτητές έδειχναν περισσότερο ενδιαφέρον στη έντυπη συλλογή και συγκεκριμένα στα βιβλία σε αντίθεση με τα έντυπα περιοδικά των οποίων η χρήση τους ήταν αρκετά μειωμένη έως καθόλου. Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες χρησιμοποιούνταν σε μεγάλο βαθμό από τους χρήστες για την εκπλήρωση των εργασιών τους αλλά όσο αφορά την χρήση του ηλεκτρονικού καταλόγου (OPAC) η οποία ήταν χαμηλή υποδηλώνει την ανάγκη εκπαίδευσης των χρηστών στο πληροφοριακό σύστημα της βιβλιοθήκης. Από τις υπηρεσίες αυτή που δεν ικανοποιούσε τους χρήστες ήταν η παροχή δυνατότητας φωτοτυπιών καθώς υπήρχαν περιορισμοί ως προς τη χρήση των φωτοτυπιών μηχανών. Γενικά υπήρχε μια εμφανής ικανοποίηση των χρηστών προς τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες πράγμα που υποδηλώνει πως επιθυμούν να αυξηθεί το περιεχόμενο των ψηφιακών υπηρεσιών. Τέλος με την ολοκλήρωση της έρευνας οι βιβλιοθηκονόμοι ένοιωσαν μεγάλη ικανοποίηση γιατί τελικά κατάφεραν να εκπληρώσουν τους στόχους τους και αυτό φάνηκε από την ψήφο εμπιστοσύνης που τους έδειξαν οι χρήστες.

Η παρακάτω έρευνα (Μάλλιαρη κα , 2007) πραγματοποιήθηκε με σκοπό να εξετάσει κατά πόσο οι νέες υπηρεσίες που προσφέρει η Βιβλιοθήκη του ΑΤΕΙΘ έχουν αξιοποιηθεί από την ακαδημαϊκή κοινότητα αλλά και κατά πόσο η ίδια η βιβλιοθήκη με την ύπαρξη της έχει προσφέρει στη δομή και τις λειτουργίες του εκπαιδευτικού ιδρύματος. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του χειμερινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2007-2008 στην οποία συμμετείχαν 1021 φοιτητές από όλα τα τμήματα του ιδρύματος. Οι στόχοι της έρευνας ήταν να εντοπισθούν οι επιθυμίες των χρηστών σε ότι αφορά την χρήση της βιβλιοθήκης και στη συνέχεια τα στοιχεία από τα αποτελέσματα της έρευνας να αξιοποιηθούν πλήρως προκειμένου να αναπτυχθούν οι κατάλληλες στρατηγικές για τη προώθηση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων ήταν πώς σημαντικό ποσοστό των φοιτητών είχαν άγνοια για τις προσφερόμενες υπηρεσίες ενώ και τα επίπεδα χρήσης τους από κάποια μειονότητα φοιτητών δεν ήταν ικανοποιητικά. Από την έρευνα κατέληξαν ότι οι περισσότεροι φοιτητές δεν γνωρίζουν και δεν χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές υπηρεσίες και για την αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής θα ήταν χρήσιμη η δημιουργία και η εφαρμογή ενός συστηματικού σχεδίου προώθησης των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης. Για κάθε ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη η «διαφήμιση» των προσφερόμενων υπηρεσιών της αποτελεί ένα απαραίτητο κομμάτι της λειτουργίας της, όπου μέσου αυτού οι χρήστες θα βρίσκονται σε θέση να γνωρίζουν τι

προσφέρει η βιβλιοθήκη αλλά τους κεντρίζει και το ενδιαφέρον να μάθουν από κοντά επισκέπτοντας την. Η προώθηση των υπηρεσιών μιας ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης μπορεί να γίνει μέσω έντυπων φυλλαδίων τα οποία θα αναρτηθούν σε διάφορα μέρη στο χώρο του πανεπιστημίου αλλά και μέσα στο χώρο της ίδιας της βιβλιοθήκης με οδηγίες χρήσης φυσικά των προσφερόμενων υπηρεσιών αλλά αυτό μπορεί να γίνει και μέσω της ιστοσελίδας της βιβλιοθήκης αφού η τεχνολογία σήμερα μπορεί να προσφέρει μεγάλες δυνατότητες και ευκολίες.

Η έρευνα των Σκρέτα, Γεωργακόπουλου και Καραγιάννη (2007) που πραγματοποιήθηκε κατά τη περίοδο 20 Σεπτεμβρίου με 10 Οκτωβρίου του 2007 στις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και συγκεκριμένα στα 15 σπουδαστήρια της Φιλοσοφικής Σχολής είχε ως σκοπό της:

- Να αναδείξει το βαθμό ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών των βιβλιοθηκών
- Το ποσοστό ικανοποίησης των αναγκών των χρηστών
- Να καταγράψει τα δυνατά και αδύνατα σημεία
- Να υπογραμμίσει τα εμπόδια και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκάστοτε χρήστες

Τα συμπεράσματα ήταν ποικίλα, καταγράφηκε ένα σημαντικό ποσοστό επίσκεψης στους χώρους της βιβλιοθήκης οπόταν οι βιβλιοθήκες δεν ήταν άγνωστες προς τους φοιτητές αφού το 69% ήταν τακτικοί χρήστες τους και επίσης θεωρούν την πρόσβαση τους σε αυτές εύκολη. Οι φοιτητές χρησιμοποιούσαν περισσότερο τις υπηρεσίες δανεισμού βιβλίων και τη χρήση των αναγνωστηρίων αλλά όσο αφορά τις υπόλοιπες υπηρεσίες τα αποτελέσματα δεν ήταν και πολύ ικανοποιητικά.

Συνεχίζοντας στην ελληνική βιβλιογραφία, ακόμη μια έρευνα που πραγματοποιήθηκε με σκοπό την αξιολόγηση των υπηρεσιών μιας ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης είναι αυτή (Κακάλη, Κάκκου, Χρυσοχόου) της αποτίμησης υπηρεσιών της βιβλιοθήκης και υπηρεσίας πληροφόρησης του Πάντειου Πανεπιστημίου. Στόχος της έρευνας ήταν η βελτίωση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης, η χάραξη κατευθύνσεων για την κατανομή των πόρων της και η διασφάλιση εποικοδομητικών αλλαγών για την αποδοτικότερη λειτουργία της. Η διεξαγωγή της έρευνας πραγματοποιήθηκε με τη χρήση συνέντευξης αλλά και ερωτηματολογίου.

Τα αποτελέσματα από την έρευνα έδειξαν πως υπήρχε ενδιαφέρον από τους χρήστες όσο αφορά τη βιβλιοθήκη την οποία ένα μεγάλο ποσοστό την επισκεπτόταν για 2-3 φορές την εβδομάδα τουλάχιστον. Όσο αφορά τους λόγους χρήσης της βιβλιοθήκης αυτοί διαφέρουν σε σχέση με τις κατηγορίες των χρηστών. Τα μεγαλύτερα ποσοστά χρήσης έχουν ο δανεισμός, η αναζήτηση βιβλιογραφίας και η μελέτη στο αναγνωστήριο ενώ το χαμηλότερο ποσοστό επιτυχίας εμφανίζει η χρήση των φωτοτυπικών μηχανών.

Λιγότεροι χρήστες απευθύνθηκαν στη βιβλιοθήκη για αναζήτηση περιοδικών ενώ σημαντικός είναι ο αριθμός που επισκέφτηκαν την βιβλιοθήκη για χρήση υπολογιστών για πρόσβαση στο διαδίκτυο. Οι χρήστες επίσης έδειξαν μεγάλη ευχαρίστηση όσο αφορά το προσωπικό της βιβλιοθήκης.

Όλες οι πιο πάνω έρευνες πραγματοποιήθηκαν με απότερο σκοπό την καλύτερη διεξαγωγή λειτουργίας της κάθε ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης ξεχωριστά. Με τα αποτελέσματα της κάθε έρευνας η βιβλιοθήκη μπορούσε να καταλάβει σε ποιους τομείς χρειαζόταν βελτίωση έτσι προσπαθούσαν να επιλύσουν τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετώπιζαν οι συλλογές τους, οι υπηρεσίες τους αλλά πάνω από όλα οι χρήστες τους.

Είναι κατανοητό πως μέχρι τώρα οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες δεν έχουν καταφέρει να φτάσουν στον επιθυμητό στόχο και να επιλύσουν τα προβλήματα τους οριστικά αλλά συνεχίζουν να προσπαθούν για το καλύτερο. Μια τέτοια έρευνα αξιολόγησης της ποιότητας της βιβλιοθήκης είναι και η πιο κάτω που πραγματοποιήθηκε στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου.

5 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Στο κεφάλαιο αυτό καταγράφεται και περιγράφεται η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε κατά την εκπόνηση της έρευνας. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζεται ο στατιστικός πληθυσμός και το δείγμα της έρευνας, αλλά και το ερωτηματολόγιο, η μέθοδος δηλαδή με την οποία έγινε η συλλογή των δεδομένων.

Η συγκεκριμένη έρευνα πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο πτυχιακής εργασίας, με θέμα «Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου και ο βαθμός διείσδυσης της στην ακαδημαϊκή κοινότητα» και στοχεύει να καταγράψει το βαθμό διείσδυσης της βιβλιοθήκης στην ακαδημαϊκή κοινότητα του πανεπιστημίου, δηλαδή κατά πόσο τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας γνωρίζουν και χρησιμοποιούν τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

5.1 Στατιστικός πληθυσμός

Το σύνολο των περιπτώσεων που απασχολούν μια έρευνα αποτελούν το πληθυσμό της έρευνας και τα στοιχεία τους στατιστικές μονάδες ή άτομα ή στοιχεία. Η έννοια του πληθυσμού προέρχεται από την Δημογραφία που αποτέλεσε ένα από τα πρώτα πεδία εφαρμογής της στατιστικής και αναφέρεται όχι μόνο σε σύνολα προσώπων αλλά και σε αντικείμενα, οργανισμούς, δραστηριότητες κ.α. Τα σύνολα που μελετάει μία έρευνα είναι απαραίτητο να ορίζονται με απόλυτη ακρίβεια. Στην περιγραφική στατιστική οι πληθυσμοί που εξετάζονται είναι πάντα πεπερασμένοι.

Τα στοιχεία του πληθυσμού έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά τα οποία θα πρέπει να προσδιοριστούν με ακρίβεια. Τα χαρακτηριστικά χωρίζονται σε ποιοτικά και σε ποσοτικά. Τα ποιοτικά είναι τα χαρακτηριστικά εκείνα που αφορούν μια ιδιότητα των ατόμων του πληθυσμού η οποία δεν εκφράζεται με μια συγκεκριμένη μονάδα μέτρησης όπως πχ φύλο, εθνικότητα, επάγγελμα, κ.α. Ενώ τα ποσοτικά είναι εκείνα που αφορούν μια ιδιότητα η οποία εκφράζεται με μια συγκεκριμένη μονάδα μέτρησης πχ ηλικία, βάρος, θερμοκρασία κ.α. (Βιβλιοθήκη Κοινωνικής Επιστήμης και Κοινωνικής Πολιτικής, 1996).

Ο πληθυσμός στην παρούσα έρευνα ανέρχεται στους 6356 φοιτητές σύμφωνα με τον αριθμό των σπουδαστών του Πανεπιστημίου Κύπρου για την ακαδημαϊκή περίοδο 2010-2011, από τους οποίους οι 4708 είναι προπτυχιακοί φοιτητές, 1107 μεταπτυχιακοί και οι 441 υποψήφιοι διδάκτορες. Επίσης το πανεπιστήμιο απασχολεί 464 άτομα ως ακαδημαϊκό προσωπικό και 322 ως διοικητικό προσωπικό.

5.2 Δειγματοληψία

Δείγμα ορίζεται το υποσύνολο, εκείνο του πληθυσμού που μπορεί να τον «αντιπροσωπεύει». Από ένα δείγμα έχουμε την απαίτηση τα στοιχεία που το αποτελούν

να δίνουν μια «μικρογραφία» του πληθυσμού ως προς τα χαρακτηριστικά αυτά. Αποδεικνύεται με μαθηματικό τρόπο, ότι αν επιλεγεί ένα τυχαίο δείγμα τότε αυτό το δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό του συνολικού πληθυσμού. Η έννοια του τυχαίου προέρχεται από τη θεωρία των πιθανοτήτων και τη στατιστική και σημαίνει ότι κάθε μονάδα του πληθυσμού έχει τις ίδιες πιθανότητες να επιλεγεί. Επομένως ερευνάται ένα μικρό τμήμα του συνολικού πληθυσμού και έπειτα γενικεύονται τα αποτελέσματα. (Βιβλιοθήκη Κοινωνικής Επιστήμης και Κοινωνικής Πολιτικής, 1996).

Η δειγματοληψία που χρησιμοποιήθηκε στη συγκεκριμένη έρευνα είναι τυχαία.

5.3 Συλλογή δεδομένων

Οι μέθοδοι συλλογής δεδομένων διακρίνονται σε συνέντευξη, παρατήρηση και ερωτηματολόγιο.

Συνέντευξη: Η συνέντευξη χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις που η έρευνα είναι περιορισμένη και αφορά ένα μικρό και ειδικό πληθυσμό. Στοχεύει στην διατύπωση προσωπικών, μη κατηγορηματικών και εμπεριστατωμένων απαντήσεων. Η συνέντευξη γίνεται πρόσωπο με πρόσωπο μεταξύ ερωτηθέντα και ερευνητή.

Παρατήρηση: μέσω της διαδικασίας αυτής ο ερευνητής είναι παρόν σε μια κατάσταση, την ερμηνεύει χωρίς να τη τροποποιεί. Στην παρατήρηση η συλλογή δεδομένων πραγματοποιείται είτε μέσω «διαδραστικών» (συνέντευξη) είτε μέσω «μη διαδραστικών» διαδικασιών (παρατήρηση γεγονότων, πράξεων ή λόγου των ερευνούμενων προσώπων).

Ερωτηματολόγιο: η μέθοδος αυτή αποτελεί το βασικό μέσο επικοινωνίας ανάμεσα στον ερευνητή και τον ερωτώμενο. Ένα ερωτηματολόγιο είναι μια λίστα ερωτήσεων. Το ερωτηματολόγιο πρέπει να είναι ξεκάθαρο, εύκολο στη συμπλήρωση του, χωρίς να αφήνει καθόλου αμφιβολίες για το περιεχόμενο του.

Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο του ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο αυτό προετοιμάστηκε από τον ερευνητή και αποτελείται από μία σειρά ερωτήσεων οι οποίες φτιάχτηκαν με ιδιαίτερη προσοχή ώστε να επιτευχθεί ο βασικός σκοπός της έρευνας. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος του ερωτηματολογίου γιατί τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν είναι αρκετά, στοιχίζουν ελάχιστα, μπορούν να δοθούν σε μεγάλο αριθμό ατόμων και το σημαντικότερο είναι πως οι ερωτώμενοι μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα χωρίς την παρουσία του ερευνητή η οποία μπορεί να είναι ενοχλητική για κάποιους.

Το αρχείο δεδομένων που υπήρξε αντικείμενο μελέτης, είναι μεγέθους διακοσίων αντικειμένων (220) και αποτελείται από τα ερωτηματολόγια που συμπλήρωσαν έντυπα οι χρήστες της βιβλιοθήκης.

5.4 Ερωτηματολόγιο:

Για την συγκεκριμένη έρευνα χρησιμοποιήθηκε ως εργαλείο διεξαγωγής της, το ερωτηματολόγιο αφού θεωρείτε πλέον το βασικό μέσο επικοινωνίας ανάμεσα στον ερευνητή και τον ερωτώμενο. Ένα ερωτηματολόγιο αποτελείται από μια σειρά ερωτήσεων πάνω στα προβλήματα που απαιτούν κάποια πληροφορία από τον ερωτώμενο. Οι ερωτήσεις που περιλαμβάνονται σε ένα ερωτηματολόγιο θα πρέπει να έχουν άμεση σχέση με το αντικείμενο της έρευνας, καθώς επίσης και οι απαντήσεις, οι οποίες πρέπει να είναι ειλικρινείς και να μπορούν να αναλυθούν σε σχέση με το αντικείμενο της έρευνας. Αυτή η λίστα από ερωτήσεις μπορεί να φαίνεται απλή στο σχεδιασμό της όμως δεν είναι καθόλου εύκολο να δημιουργηθεί, υπάρχει μια σειρά από διαδικασίες για να καταφέρει ο ερευνητής να φτιάξει το επιθυμητό αποτέλεσμα, καθώς τα στοιχεία που θα πρέπει να συγκεντρωθούν πρέπει να είναι αξιόπιστα και έγκυρα.

Το ερωτηματολόγιο είναι χωρισμένο σε θεματικές ενότητες οι οποίες βοήθησαν τόσο τον ερευνητή στην δημιουργία του και την ολοκλήρωση του ερωτηματολογίου αλλά και τους ερωτώμενους, οι οποίες είναι:

1. Προσωπικά στοιχεία του χρήστη
2. Χρήση βιβλιοθηκών/παραρτημάτων-καταγραφή προτιμήσεων των χρηστών
3. Χρήση και αξιολόγηση υπηρεσιών
4. Αξιολόγηση του ωραρίου
5. Αξιολόγηση του προσωπικού
6. Αξιολόγηση του χώρου
7. Χρήση και αξιολόγηση συλλογών
8. Ικανοποίηση και βελτιώσεις

Η **πρώτη ενότητα** περιέχει τέσσερις ερωτήσεις σχετικά με προσωπικά στοιχεία των χρηστών της βιβλιοθήκης (φύλο, ηλικία, επιστημονικό πεδίο, ιδιότητα).

Η **δεύτερη ενότητα** περιέχει μια ερώτηση σχετικά με τη χρήση των βιβλιοθηκών/παραρτημάτων από τους χρήστες, δηλαδή πόσο συχνά επισκέπτονται οι χρήστες τις βιβλιοθήκες και τα παραρτήματα του πανεπιστημίου.

Η **τρίτη ενότητα** περιέχει τέσσερις ερωτήσεις σχετικά με τη χρήση και τη αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών οι οποίες στοχεύουν στο να καταγράψουν κατά πόσο γνωρίζουν οι χρήστες όλες τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης αλλά μπορούν να παραθέσουν και το σχόλιο τους σχετικά με τις υπηρεσίες αυτές.

Η **τέταρτη ενότητα** περιέχει μία ερώτηση σχετικά με το ωράριο της κάθε βιβλιοθήκης/παράρτημα ξεχωριστά.

Η πέμπτη ενότητα περιέχει μία ερώτηση σχετικά με το προσωπικό της κάθε βιβλιοθήκης/παράρτημα ξεχωριστά.

Η έκτη ενότητα περιέχει μία ερώτηση σχετικά με το χώρο της κάθε βιβλιοθήκης/παράρτημα ξεχωριστά κατά πόσο άνετος και ελκυστικός πιστεύουν οι χρήστες πως είναι ο χώρος της βιβλιοθήκης.

Η έβδομη ενότητα περιέχει μία ερώτηση σχετικά με τη χρήση των συλλογών και καταγράφουν τις προτιμήσεις των χρηστών.

Η όγδοη ενότητα περιέχει τρείς ερωτήσεις που αφορούν την ικανοποίηση των χρηστών από την βιβλιοθήκη γενικά καθώς επίσης και την άποψη τους σε ποιους τομείς πιστεύουν ότι πρέπει να βελτιωθεί η βιβλιοθήκη που επισκέπτονται.

Καταρχήν το ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι μικρό σε έκταση (μόνο 6 σελίδες στις οποίες περιλαμβάνονται 15 ερωτήσεις) γιατί ένα ερωτηματολόγιο που είναι αρκετά μεγάλο απαιτεί πολύ χρόνο για τη συμπλήρωση του και οι ερωτώμενοι κουράζονται με αποτέλεσμα η συμπλήρωση του να γίνεται πολλές φορές αναγκαστικά αλλά και βιαστικά με αποτέλεσμα οι απαντήσεις να μην είναι ειλικρινείς και έγκυρες. Επίσης ένα μεγάλο σε έκταση ερωτηματολόγιο δεν είναι εύχρηστο αλλά ούτε και αξιοποιήσιμο από τον ερευνητή καθώς θα τον δυσκολέψει αρκετά στη συνέχεια της ταξινόμησης του για την εκπλήρωση της έρευνας.

Έπειτα οι ερωτήσεις τοποθετήθηκαν σε λογική σειρά όπου οι σχετικές ερωτήσεις ακολουθούσαν η μία την άλλη.

Οι ερωτήσεις που περιλαμβάνονται στο ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκαν και με τους δύο τύπους ερωτήσεων , τις ανοιχτές ερωτήσεις και τις κλειστές ερωτήσεις. «Στην ανοιχτή ερώτηση αφήνεις ελεύθερο τον ερωτώμενο να οργανώνει όπως νομίζει την απάντηση του κι ως προς τον τρόπο που θα απαντήσει». (Βιβλιοθήκη Κοινωνικής Επιστήμης και Κοινωνικής Πολιτικής, 1996).Οι ανοιχτές ερωτήσεις δίνουν την ελευθερία στον ερωτώμενο να απαντήσει στην ερώτηση όπως αυτός θεωρεί καλύτερα. Απαιτούν περισσότερο χρόνο αλλά δίνουν την σιγουριά πως η απάντηση που δόθηκε δεν είναι τυχαία, είναι όμως δύσκολη στην επεξεργασία της από τον ερευνητή για το λόγο ότι είναι σχεδόν όμοιες μεταξύ τους με ελάχιστες διαφορές. «Στην κλειστή ερώτηση η επιλογή και η ελευθερία έκφρασης του ερωτώμενου είναι περιορισμένες στο ελάχιστο, ο τύπος της απάντησης μπορεί να καθοριστεί από το ερωτηματολόγιο». (Βιβλιοθήκη Κοινωνικής Επιστήμης και Κοινωνικής Πολιτικής, 1996). Οι κλειστές ερωτήσεις είναι χρήσιμες όταν οι απαντήσεις που θέλουμε να πάρουμε είναι απλές, μονολεκτικές, είτε οι διαθέσιμες επιλογές σε μια απάντηση είναι περισσότερες, αλλά συγκεκριμένες και προκαθορισμένες. Είναι πολύ γρήγορη και απλή η απάντηση τους εξοικονομώντας αρκετό χρόνο από τους ερωτώμενους αλλά είναι και πολύ εύκολη η επεξεργασία τους από τον ερευνητή.

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από δεκαπέντε ερωτήσεις, ξεκινώντας από ερωτήσεις κλειστού τύπου καταλήγει σε ερωτήσεις ανοιχτού τύπου. Από τις ερωτήσεις κλειστού τύπου μερικές είναι προκατασκευασμένες, οι οποίες είναι κατά κάποιο τρόπο έτοιμες, όπου παρατίθενται λίστα από απαντήσεις και τέτοιες είναι οι ερωτήσεις «Πόσο ικανοποιημένοι είστε από την εξυπηρέτηση του προσωπικού της βιβλιοθήκης/παράρτημα που επισκέπτεστε», ερωτήσεις βαθμονόμησης, όπου ο ερωτώμενος μπορεί να απαντήσει σε μια από τις υπάρχουσες κατηγορίες είναι οι ερωτήσεις «Φύλο», «Ηλικία», «Επιστημονικό πεδίο στο οποίο ανήκετε», «Ιδιότητα», «Πόσο συχνά επισκέπτεστε τις παρακάτω βιβλιοθήκες/παραρτήματα», «Πόσο συχνά χρησιμοποιείται τις παρακάτω υπηρεσίες της βιβλιοθήκης», Παρακαλώ προσδιορίστε το βαθμό ικανοποίησης σας από τη χρήση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης», «Πως νομίζεται πως πρέπει να αξιολογηθεί η βιβλιοθήκη/παραρτημα που επισκέπτεστε όσο αφορά το ωράριο λειτουργίας της», Πώς αξιολογείται τα εκπαιδευτικά σεμινάρια που παραθέτει η βιβλιοθήκη για τη προώθηση των υπηρεσιών της στους χρήστες της», Πως αξιολογείται τις συλλογές που παρέχει η βιβλιοθήκη», οι ερωτήσεις κατάταξης όπου ζητείται από τον ερωτώμενο να απαντήσει βάζοντας τις απαντήσεις σε σειρά κατάταξης και στο τέλος τις δύο ερωτήσεις ανοιχτού τύπου οι οποίες είναι «Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι πρέπει να βελτιωθεί/εμπλουτιστεί η/οι βιβλιοθήκη/ες» και «Παρακαλώ προσθέστε οποιοδήποτε σχόλιο σχετικά με τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης».

Η διανομή των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε από τον ίδιο τον ερευνητή, ο οποίος επισκεπτόταν τη βιβλιοθήκη δύο με τρείς φορές την εβδομάδα και κατά τη διανομή ήταν παρόν μέχρι την συμπλήρωση τους από το χρήστη. Διανεμήθηκε συγκεκριμένος αριθμός ερωτηματολογίων (220 ερωτηματολόγια) προκειμένου τα αποτελέσματα από την έρευνα να δώσουν όσο το δυνατό γίνεται μια σαφή, αξιόπιστη και έγκυρη εικόνα της βιβλιοθήκης. Το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε σε όλη την ακαδημαϊκή κοινότητα του πανεπιστημίου όπως προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς, καθηγητές και διοικητικό προσωπικό.

6 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε για να παρουσιάσει αφενός μεν το βαθμό διείσδυσης της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου στην ακαδημαϊκή κοινότητα και αφετέρου το βαθμό ικανοποίησης των χρηστών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες αλλά και τις συλλογές της Βιβλιοθήκης. Στην έρευνα που εκπονήθηκε συμμετείχαν διακόσιοι είκοσι (220) χρήστες της βιβλιοθήκης, οι οποίοι συμπλήρωσαν πλήρως το ερωτηματολόγιο. Στη συνέχεια τα δεδομένα αποτέλεσαν αντικείμενο στατιστικής επεξεργασίας με το στατιστικό πακέτο SPSS 17.

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο παρουσιάζονται με τη μορφή πινάκων συχνοτήτων ή/και διαγραμμάτων τα αποτελέσματα της στατιστικής επεξεργασίας.

Για την καλύτερη κατανόηση των αποτελεσμάτων η παράθεση τους ακολουθεί το θεματικό διαχωρισμό του ερωτηματολογίου.

6.1 Προσωπικά στοιχεία των χρηστών

Η πρώτη κατηγορία περιέχει τέσσερις ερωτήσεις σχετικά με προσωπικά στοιχεία των χρηστών της βιβλιοθήκης (φύλο, ηλικία, επιστημονικό πεδίο, ιδιότητα).

Ερώτηση 1

Η πρώτη ερώτηση του ερωτηματολογίου αφορά το **φύλο** των χρηστών της βιβλιοθήκης όπου ο ακόλουθος πίνακας μας δείχνει πως οι περισσότεροι χρήστες που επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη είναι γυναίκες και λιγότερο άνδρες. Πιο συγκεκριμένα από τους διακόσιους είκοσι (220) χρήστες οι εκατόν εξήντα εννιά (169) είναι γυναίκες με ποσοστό **76,8%** ενώ μόλις πενήντα ένας (51) είναι άνδρες, με ποσοστό **23,2%**.

Πίνακας 1: Φύλο

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συχνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Γυναίκα	169	76,8
Άνδρας	51	23,2
Total	220	100,0

Ερώτηση 2

Η δεύτερη ερώτηση αφορά την **ηλικία** των χρηστών της βιβλιοθήκης όπου ο ακόλουθος πίνακας μας δείχνει πως το μεγαλύτερο ποσοστό είναι ηλικίας από 18 έως 22 όπου αγγίζει το **68,6%**, ακολουθεί η ηλικία από 23 έως 30 ετών με ποσοστό **25,5%**, η ηλικία

από 31 έως 45 ετών με ποσοστό **5,0%**, και ακολουθούν οι ηλικίες κάτω των 18 και άνω των 45 με ποσοστό **0,5%** αντίστοιχα.

Πίνακας 2 : Ηλικία

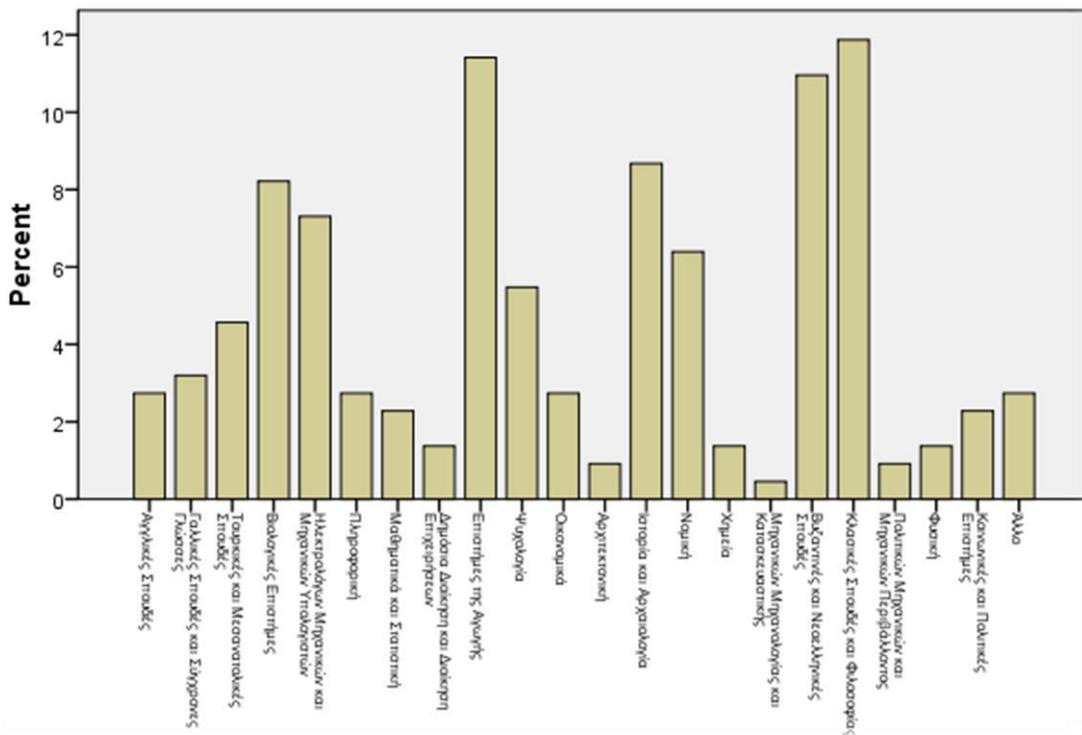
	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συγχρόνητα</u>	<u>Συγχρόνητα</u>
Κάτω των 18	1	,5
18-22	151	68,6
23-30	56	25,5
31-45	11	5,0
Άνω των 45	1	,5
Total	220	100,0

Ερώτηση 3

Στην τρίτη ερώτηση οι χρήστες συμπλήρωσαν το **επιστημονικό πεδίο** στο οποίο ανήκουν, όπου παρατηρείται ότι οι φοιτητές του τμήματος Κλασσικών Σπουδών και Φιλοσοφίας αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του κοινού με **11,8%** και ακολουθούν περίπου στα ίδια ποσοστά οι φοιτητές των τμημάτων Επιστήμης Αγωγής και Βυζαντινών Νεοελληνικών Σπουδών με **11,4%** και **10,9%** αντίστοιχα. Στη συνέχεια ακολουθούν οι φοιτητές του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας με **8,6%**, του τμήματος Βιολογικών Επιστημών με **8,2%**, του τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών με **7,3%**, του τμήματος Νομικής με **6,4%**, του τμήματος Ψυχολογίας με **5,5%** και του τμήματος Τούρκικών και Μεσανατολικών Σπουδών με **4,5%**, του τμήματος Γαλλικών Σπουδών με **3,2%** με πολύ μικρή διαφορά μεταξύ τους. Ακολουθεί η χρήση της βιβλιοθήκης από τους φοιτητές των τμημάτων Αγγλικών Σπουδών, Πληροφορικής, Οικονομικών και Άλλου επιστημονικού πεδίου με ποσοστό **2,7%**, των τμημάτων Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και Μαθηματικών και Στατιστικής με **2,3%**, των τμημάτων Φυσικής, Χημείας και Δημόσιας Διοίκησης και Διοίκησης Επιχειρήσεων με ποσοστό **1,4%**, των τμημάτων Αρχιτεκτονικής και Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος με **0,9%** και τέλος του τμήματος Μηχανικών Μηχανολογίας και Κατασκευαστικής με το μικρότερο ποσοστό σε **0,5%**. Ακολουθούν τα αποτελέσματα στο διάγραμμα.

Διάγραμμα 1: Επιστημονικό Πεδίο

Επιστημονικό πεδίο

Ερώτηση 4

Στην τέταρτη ερώτηση έχουμε τον προσδιορισμό της **ιδιότητας** των χρηστών της βιβλιοθήκης. Αρχικά είχαμε διαχωρίσει τους χρήστες σε (προπτυχιακούς φοιτητές, μεταπτυχιακούς φοιτητές, διοικητικό προσωπικό, ακαδημαϊκό προσωπικό και άλλο) και στη συνέχεια τους προπτυχιακούς φοιτητές ανάλογα με το έτος φοίτησης τους σε (πρωτοετής, δευτεροετής, τριτοετής, τεταρτοετής, πέμπτο έτος και άνω) αλλά και το ακαδημαϊκό προσωπικό σύμφωνα με τον τίτλο που κατέχουν (καθηγητής, αναπληρωτής καθηγητής, επίκουρος καθηγητής, λέκτορας, ερευνητικό προσωπικό, άλλη ακαδημαϊκή ιδιότητα). Τα αποτελέσματα που προκύπτουν στους πίνακες που ακολουθούν είναι τα εξής: οι φοιτητές αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του κοινού με προπτυχιακούς φοιτητές σε ποσοστό **75,0%**, με αρκετή διαφορά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές με **17,7%**. Έπονται το ακαδημαϊκό προσωπικό με μόλις **4,5%** και ακολουθούν το διοικητικό προσωπικό με **2,3%** και η ιδιότητα άλλο με **0,5%**.

Πίνακας 4.1: Ιδιότητα

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συγνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Προπτυχιακός	165	75,0
Φοιτητής		
Μεταπτυχιακός	39	17,7
Φοιτητής		
Διοικητικό Προσωπικό	5	2,3
Ακαδημαικό	10	4,5
Προσωπικό		
Άλλο	1	,5
Total	220	100,0

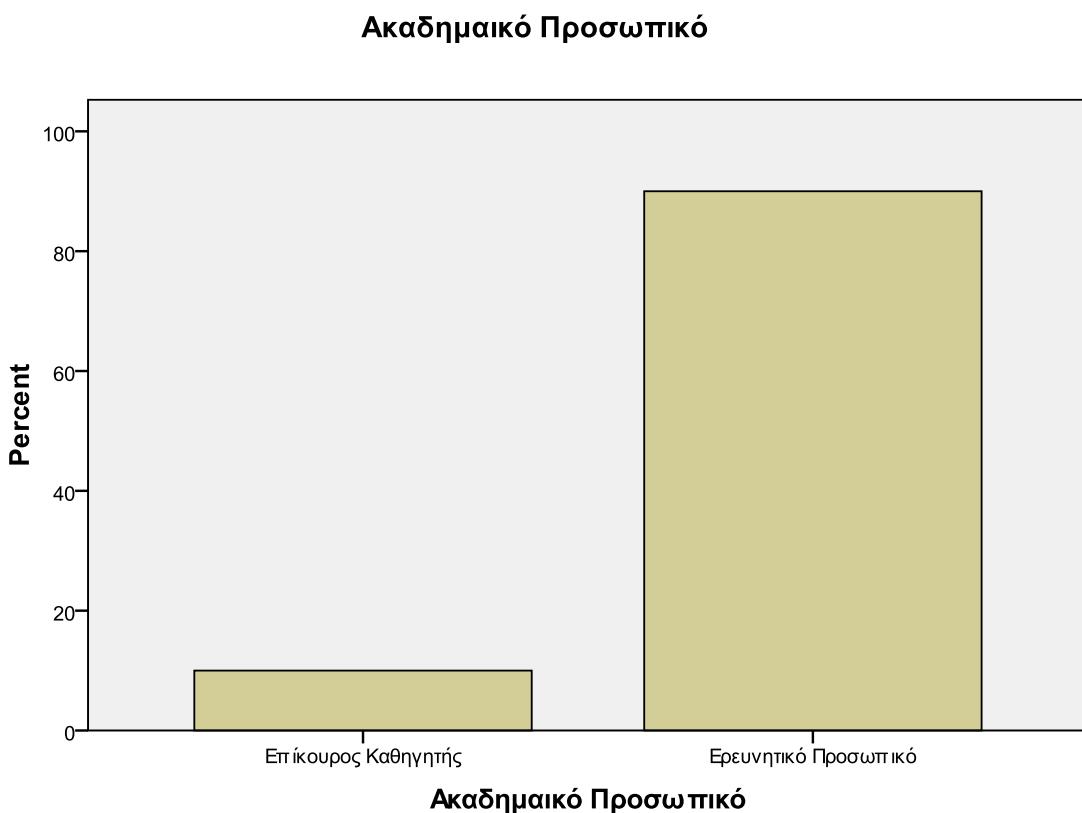
Παρατηρείται πώς οι φοιτητές που καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του κοινού που επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη είναι οι δευτεροετής προπτυχιακοί φοιτητές με ποσοστό **22,3%** και ακολούθως οι πρωτοετής προπτυχιακοί φοιτητές με ελάχιστη διαφορά σε ποσοστό **21,8%**. Έπονται οι τριτοετής φοιτητές με **14,5%**, οι τεταρτοετής φοιτητές με **13,6%** και τέλος οι φοιτητές που βρίσκονται στο πέμπτο έτος και άνω με μόλις **2,7%** ένα αρκετά μικρό ποσοστό.

Πίνακας 4.2: Έτος Φοίτησης

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συγνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Πρωτοετής	48	21,8
Δευτεροετής	49	22,3
Τριτοετής	32	14,5
Τεταρτοετής	30	13,6
Πέμπτο έτος και άνω	6	2,7
Total	165	75,0
Missing System	55	25,0

Ενώ το ακαδημαϊκό προσωπικό χρησιμοποιεί τη βιβλιοθήκη ελάχιστα έως καθόλου όπως παρατηρήθηκε προηγουμένως βλέπουμε πως μόλις δύο τίτλοι του εμφανίζονται στα αποτελέσματα με πρώτο το ερευνητικό προσωπικό με **4,1%** και οι επίκουροι καθηγητές με **0,5%**. (διάγραμμα).

Διάγραμμα 2: Ακαδημαϊκό Προσωπικό

6.2 Χρήση βιβλιοθηκών/παραρτημάτων-Καταγραφή προτιμήσεων των χρηστών

Η δεύτερη κατηγορία περιέχει μια ερώτηση σχετικά με το βαθμό χρήσης των βιβλιοθηκών/παραρτημάτων από τους χρήστες (Κεντρική Βιβλιοθήκη, Βιβλιοθήκη Περιοδικών, Βιβλιοθήκη Αρχαιολογικής Συλλογής, Παράρτημα Τουρκολογικής Συλλογής, Παράρτημα Λεωφόρου Λάρνακας).

Ερώτηση 5

Η πέμπτη ερώτηση αφορά τη συχνότητα χρήσης της **Κεντρικής Βιβλιοθήκης** από τους χρήστες. Από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι μεγαλύτερο ποσοστό επισκέπτεστε την κεντρική βιβλιοθήκη τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα με ποσοστό **69,5%**, ακολουθεί με ποσοστό **18,2%** αυτοί που επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη τουλάχιστον μια φορά το μήνα, με **9,1%** επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο και τέλος με ένα μικρό ποσοστό του **3,2%** επισκέπτεται τη βιβλιοθήκη πιο σπάνια. Σημαντικό είναι πώς δεν υπήρξε κανένας ερωτώμενος που να μην χρησιμοποιεί καθόλου την κεντρική βιβλιοθήκη. (πίνακας)

Πίνακας 5.1: Συχνότητα Επίσκεψης στην Κεντρική Βιβλιοθήκη

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συχνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Πιό Σπάνια	7	3,2
Τουλάχιστον 1 φορά το τρίμηνο	20	9,1
Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	40	18,2
Τουλάχιστον 1φορά την εβδομάδα	153	69,5
Total	220	100,0

Έπειτα ακολουθεί η συχνότητα χρήσης της **Βιβλιοθήκης Περιοδικών** όπου από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό δεν επισκέπτεται την βιβλιοθήκη καθόλου με **41,4%** ενώ ένα ικανοποιητικό ποσοστό των χρηστών θα λέγαμε επισκέπτεται τη βιβλιοθήκη τουλάχιστο μια φορά το μήνα με **21,8%**, ακολουθεί με ποσοστό **18,2%** αυτοί που επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη πιο σπάνια, με **10,9%** επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη τουλάχιστο μια φορά την εβδομάδα και τέλος με ποσοστό **7,7%** επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο.

Πίνακας 5.2: Συχνότητα επίσκεψης στην Βιβλιοθήκη Περιοδικών

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συχνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Καθόλου	91	41,4
Πιό Σπάνια	40	18,2
Τουλάχιστον 1 φορά το τρίμηνο	17	7,7
Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	48	21,8
Τουλάχιστον 1φορά την εβδομάδα	24	10,9
Total	220	100,0

Ακολουθεί η συχνότητα χρήσης της **Βιβλιοθήκης Αρχαιολογικής Συλλογής** όπου από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό δεν επισκέπτεται την βιβλιοθήκη καθόλου με **84,1%** ενώ ακολουθεί ένα πολύ χαμηλό ποσοστό αυτών που επισκέπτονται την βιβλιοθήκη τουλάχιστον μία φορά το τρίμηνο και τουλάχιστον μια φορά το μήνα με ποσοστό **5,0%**, ακολουθούν οι χρήστες που επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη πιο σπάνια με **4,1%** και τέλος με **1,8%** αυτοί που επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη τουλάχιστο μία φορά την εβδομάδα.

Πίνακας 5.3: Συχνότητα επίσκεψης στην Βιβλιοθήκη Αρχαιολογικής Συλλογής

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συχνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Καθόλου	185	84,1
Πιό Σπάνια	9	4,1
Τουλάχιστον 1 φορά το τρίμηνο	11	5,0

Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	11	5,0
Τουλάχιστον 1φορά την εβδομάδα	4	1,8
Total	220	100,0

Ακολουθεί η συχνότητα χρήσης του **Παραρτήματος Τουρκολογικής Συλλογής** όπου από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό δεν επισκέπτεται την βιβλιοθήκη καθόλου με **94,1%** το οποίο καλύπτει σχεδόν όλο το ποσοστό των ερωτηθέντων, ενώ ένα πολύ μικρό ποσοστό **2,7%** επισκέπτεται την βιβλιοθήκη τουλάχιστον μια φορά το μήνα και ένα **1,4%** τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα όπου αυτό το μικρό ποσοστό ανήκει σε χρήστες που σπουδάζουν στο κλάδο τουρκικών και μεσανατολικών σπουδών του πανεπιστημίου και τέλος ένα ποσοστό **0,9%** επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη πιο σπάνια και τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο αντίστοιχα.

Πίνακας 5.4: Συχνότητα επίσκεψης στο Παράρτημα Τουρκολογικής Συλλογής

	<u>Απόλυτη Συχνότητα</u>	<u>Σχετική Συχνότητα</u>
Καθόλου	207	94,1
Πιό Σπάνια	2	,9
Τουλάχιστον 1 φορά το τρίμηνο	2	,9
Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	6	2,7
Τουλάχιστον 1φορά την εβδομάδα	3	1,4
Total	220	100,0

Τέλος για τη συχνότητα χρήσης του **Παραρτήματος Λεωφόρου Λάρνακας** από τα αποτελέσματα προέκυψε πώς ένα μεγάλο ποσοστό **87,7%** δεν επισκέπτεται καθόλου το

παράρτημα. Ένα **6,4%** επισκέπτεται το παράρτημα πιο σπάνια, το **3,2%** το επισκέπτεται τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο, το **2,3%** το επισκέπτεται τουλάχιστον μια φορά το μήνα και τέλος το **0,5%** επισκέπτεται το παράρτημα τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα

Πίνακας 5.5: Συχνότητα επίσκεψης στο Παράρτημα Λεωφόρου Λάρνακας

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συχνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Καθόλου	193	87,7
Πιό Σπάνια	14	6,4
Τουλάχιστον 1 φορά το τρίμηνο	7	3,2
Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	5	2,3
Τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα	1	,5
Total	220	100,0

6.3 Χρήση και αξιολόγηση υπηρεσιών

Η Τρίτη κατηγορία του ερωτηματολογίου περιέχει τέσσερις ερωτήσεις σχετικά με την συχνότητα χρήσης των παρεχόμενων υπηρεσιών της βιβλιοθήκης αλλά και το βαθμό ικανοποίησης των χρηστών από τη χρήση των υπηρεσιών αυτών.

Ερώτηση 6

Οι ερωτώμενοι σε αυτή την ερώτηση είχαν να συμπληρώσουν το πόσο συχνά χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης. Η πρώτη υπηρεσία είναι αυτή του **ηλεκτρονικού καταλόγου** όπου από τα αποτελέσματα προέκυψε πως η χρήση της σε γενικές γραμμές είναι περιορισμένη, το **40,5%** χρησιμοποιεί τον ηλεκτρονικό κατάλογο τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο, το **24,5%** τον χρησιμοποιούν τουλάχιστο μια φορά το μήνα, το **20,0%** δήλωσαν πως χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό κατάλογο καθημερινά, το **9,5%** τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα και τέλος το **5,5%** δεν χρησιμοποιεί καθόλου τον ηλεκτρονικό κατάλογο. (πίνακας)

Πίνακας 6.1: Χρήση Ηλεκτρονικού Καταλόγου

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συχνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Καθόλου	12	5,5
Τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα	21	9,5
Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	54	24,5
Τουλάχιστον 1 φορά το τρίμηνο	89	40,5
Καθημερινά	44	20,0
Total	220	100,0

Το **29,1%** των χρηστών της βιβλιοθήκης **δανείζονται υλικό τουλάχιστον μία φορά το μήνα**, το **23,2%** τουλάχιστον μία φορά το τρίμηνο, το **22,7%** δεν δανείζεται υλικό καθόλου, το **18,2%** δανείζεται τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα και ένα μικρό ποσοστό **6,8%** δανείζεται υλικό καθημερινά. (πίνακας)

Πίνακας 6.2: Δανεισμός Τεκμηρίων

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συχνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Καθόλου	50	22,7
Τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα	40	18,2
Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	64	29,1
Τουλάχιστον 1 φορά το τρίμηνο	51	23,2

Καθημερινά	15	6,8
Total	220	100,0

Το **30,5%** των ερωτηθέντων κάνει χρήση του διαδικτύου στο χώρο της βιβλιοθήκης τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο, το **26,4%** τουλάχιστον μια φορά το μήνα, ακολουθεί ένα ποσοστό **19,1%** το οποίο χρησιμοποιεί το διαδίκτυο καθημερινά, ενώ το ποσοστό **11,8%** ανήκει στους χρήστες οι οποίοι χρησιμοποιούν το διαδίκτυο στο χώρο της βιβλιοθήκης τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα και τέλος ακριβώς το ίδιο ποσοστό **11,8%** δεν κάνει χρήση της υπηρεσίας αυτής καθόλου, ενώ το **0,5%** ανήκει σε αυτούς που δεν απάντησαν στην ερώτηση. (πίνακας και διάγραμμα).

Πίνακας 6.3: Χρήση Διαδικτύου στο χώρο της βιβλιοθήκης

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συγχρόνη</u>	<u>Συγχρόνη</u>
Καθόλου	26	11,8
Τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα	26	11,8
Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	58	26,4
Τουλάχιστον 1 φορά το τρίμηνο	67	30,5
Καθημερινά	42	19,1
Total	219	99,5
Missing System	1	,5
Total	220	100,0

Το **28,2%** των ερωτηθέντων απάντησαν πως κάνουν χρήση των **αναγνωστηρίων** της βιβλιοθήκης για μελέτη τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο, το **23,2%** τουλάχιστον μια φορά το μήνα, το **20,5%** επισκέπτεται τα αναγνωστήρια καθημερινά, το **17,3%** δεν

χρησιμοποιεί καθόλου τις αίθουσες μελέτης και εργασιών και τέλος το ποσοστό **10,9%** τις χρησιμοποιεί τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα. (πίνακας).

Πίνακας 6.4: Αίθουσες μελέτης και εργασιών

	<u>Απόλυτη</u> <u>Συγχρόνητα</u>	<u>Σχετική</u> <u>Συγχρόνητα</u>
Καθόλου	38	17,3
Τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα	24	10,9
Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	51	23,2
Τουλάχιστον 1 φορά το τρίμηνο	62	28,2
Καθημερινά	45	20,5
Total	220	100,0

Το **48,6%** των ερωτώμενων έδωσαν την απάντηση καθόλου στη χρήση της **υπηρεσίας διαδανεισμού**, το **22,3%** χρησιμοποιούν την υπηρεσία τουλάχιστον μια φορά το μήνα, το **18,6%** τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα, το **8,6%** τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο και τέλος το **1,8%** χρησιμοποιεί την υπηρεσία διαδανεισμού καθημερινά. (πίνακας)

Πίνακας 6.5: Διαδανεισμός

	<u>Απόλυτη</u> <u>Συγχρόνητα</u>	<u>Σχετική</u> <u>Συγχρόνητα</u>
Καθόλου	107	48,6
Τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα	41	18,6

Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	49	22,3
Τουλάχιστον 1 φορά το τρίμηνο	19	8,6
Καθημερινά	4	1,8
Total	220	100,0

Την υπηρεσία «Ρωτήστε ένα βιβλιοθηκονόμο» το **50%** των ερωτώμενων δεν την χρησιμοποιεί καθόλου, το **18,6%** χρησιμοποιούν την υπηρεσία τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα, το **16,4%** τουλάχιστον μια φορά το μήνα, το **13,2%** τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο και τέλος το **1,8%** το οποίο χρησιμοποιεί την υπηρεσία καθημερινά. (πίνακας και διάγραμμα)

Πίνακας 6.6: Υπηρεσία Ρωτήστε ένα Βιβλιοθηκονόμο

	<u>Απόλυτη</u> <u>Συχνότητα</u>	<u>Σχετική</u> <u>Συχνότητα</u>
Καθόλου	110	50,0
Τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα	41	18,6
Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	36	16,4
Τουλάχιστον 1 φορά το τρίμηνο	29	13,2
Καθημερινά	4	1,8
Total	220	100,0

Η τελευταία υπηρεσία στην οποία οι ερωτώμενοι είχαν να απαντήσουν σχετικά με το βαθμό χρήσης της ήταν η υπηρεσία του **αυτόματου συστήματος δανεισμού**. τα αποτελέσματα έδειξαν πώς το **38,6%** δεν χρησιμοποιεί καθόλου την υπηρεσία αλλά θα πρέπει να τονίσουμε πώς η υπηρεσία αυτή είναι καινούργια, το **20,0%** χρησιμοποιεί την

υπηρεσία τουλάχιστον μια φορά το μήνα, το **19,1%** την χρησιμοποιεί τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο, το **17,3%** τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα και τέλος το **5,0%** καθημερινά. (πίνακας και διάγραμμα)

Πίνακας 6.7: Αυτόματο Σύστημα Δανεισμού

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συχνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Καθόλου	85	38,6
Τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα	38	17,3
Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	44	20,0
Τουλάχιστον 1 φορά το τρίμηνο	42	19,1
Καθημερινά	11	5,0
Total	220	100,0

Ερώτηση 7

Στην ερώτηση αυτή ζητήθηκε από τους ερωτώμενους να αξιολογήσουν τις υπηρεσίες που χρησιμοποιούν στη βιβλιοθήκη, οι απαντήσεις ήταν οι εξής: το **40,9%** των χρηστών είναι πολύ ικανοποιημένοι από τη χρήση του **ηλεκτρονικού καταλόγου**, το **29,5%** είναι αρκετά ικανοποιημένοι, το **18,6%** είναι πάρα πολύ ικανοποιημένοι και τέλος το **5,5%** είναι λίγο ικανοποιημένοι. Υπήρξε και ένα μικρό ποσοστό **5,5%** το οποίο δεν απάντησε στην ερώτηση για το λόγο ότι δεν χρησιμοποίησε ποτέ την υπηρεσία ηλεκτρονικού καταλόγου. Επίσης δεν υπήρξε κανείς χρήστης που να μην είναι καθόλου ικανοποιημένος από τη χρήση του ηλεκτρονικού καταλόγου. (διάγραμμα).

Διάγραμμα 3.1: Βαθμός Ικανοποίησης από τον Ηλεκτρονικό Κατάλογο

Το 29,1% των χρηστών δήλωσαν πολύ ικανοποιημένοι από τη χρήση της υπηρεσίας δανεισμού τεκμηρίων, το 26,8% είναι αρκετά ικανοποιημένοι, το 12,3% είναι πάρα πολύ ικανοποιημένοι, το 8,2% είναι λίγο ικανοποιημένοι και τέλος το 0,9% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι. Ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό 22,7% των ερωτηθέντων δεν απάντησαν στην ερώτηση γιατί δεν κάνουν χρήση της υπηρεσίας δανεισμού. (πίνακας και διάγραμμα)

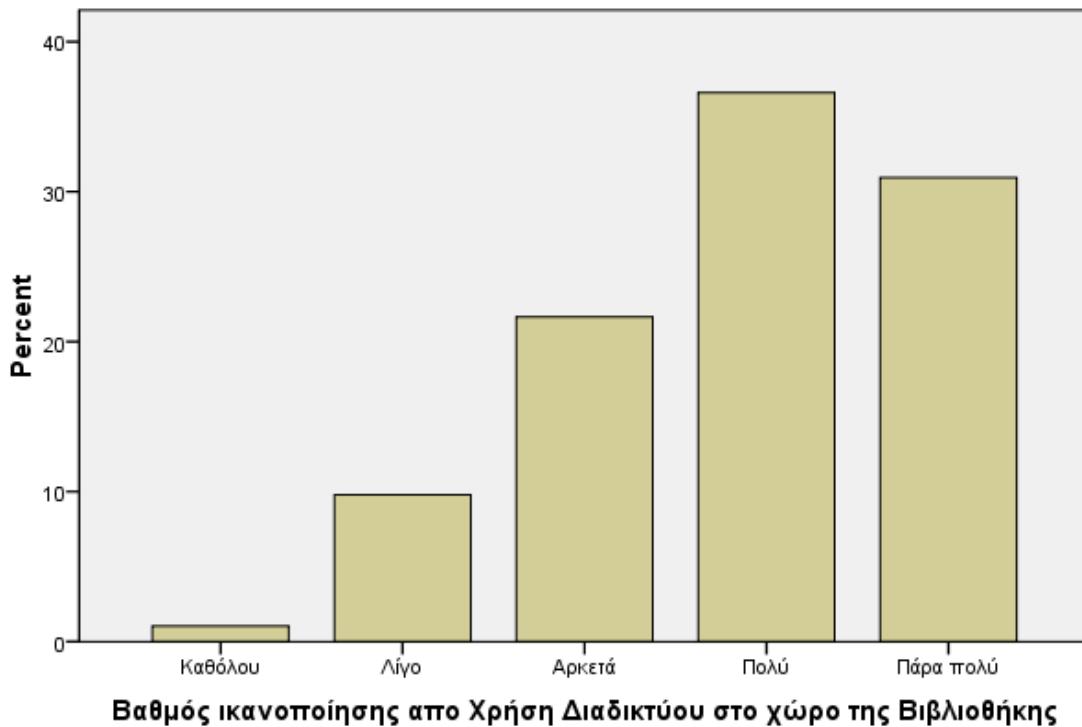
Διάγραμμα 3.2: Βαθμός Ικανοποίησης από το Δανεισμό Τεκμηρίων

Το **32,3%** των χρηστών είναι πολύ ικανοποιημένοι από τη χρήση του διαδικτύου στο χώρο της βιβλιοθήκης, το **27,3%** είναι πάρα πολύ ικανοποιημένοι, το **19,1%** είναι αρκετά ικανοποιημένοι, το **8,6%** είναι λίγο ικανοποιημένοι και τέλος το **0,9%** δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι. Ένα **11,8%** δεν απάντησαν στην ερώτηση γιατί δεν χρησιμοποιούν την υπηρεσία διαδικτύου στο χώρο της βιβλιοθήκης. (διάγραμμα).

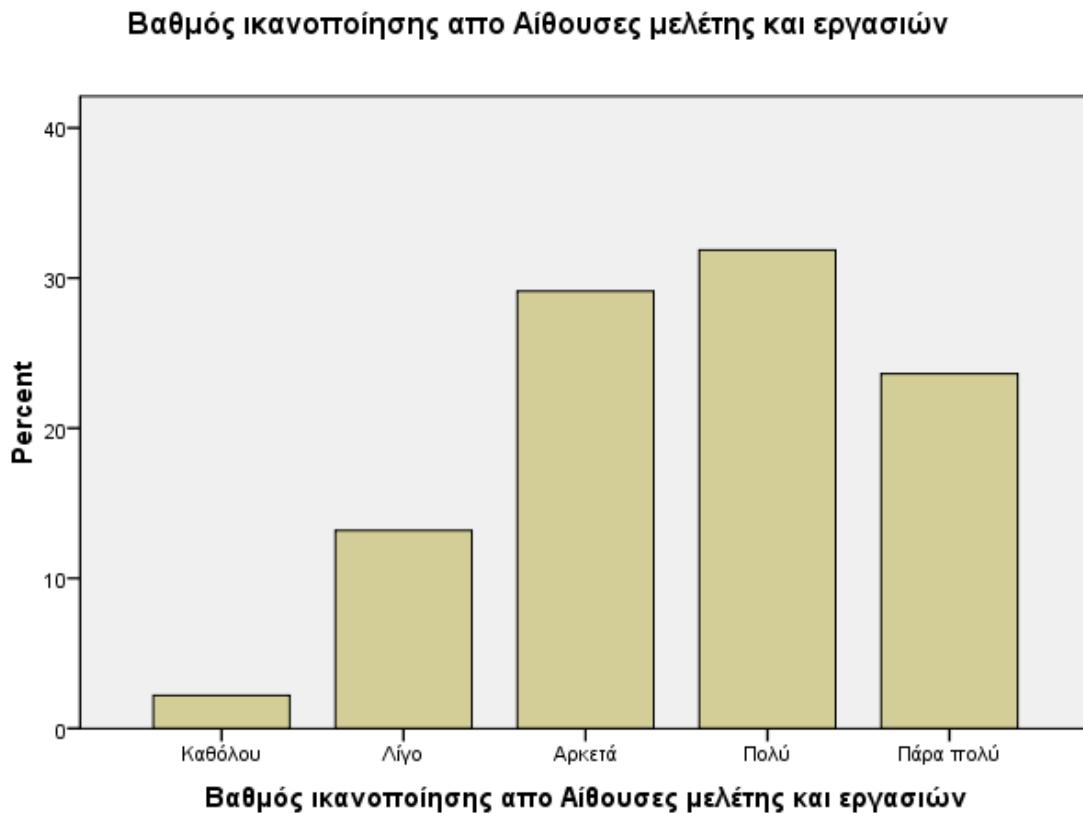
Διάγραμμα 3.3: Βαθμός Ικανοποίησης από Χρήση Διαδικτύου στο Χώρο της Βιβλιοθήκης

Βαθμός ικανοποίησης από Χρήση Διαδικτύου στο χώρο της Βιβλιοθήκης

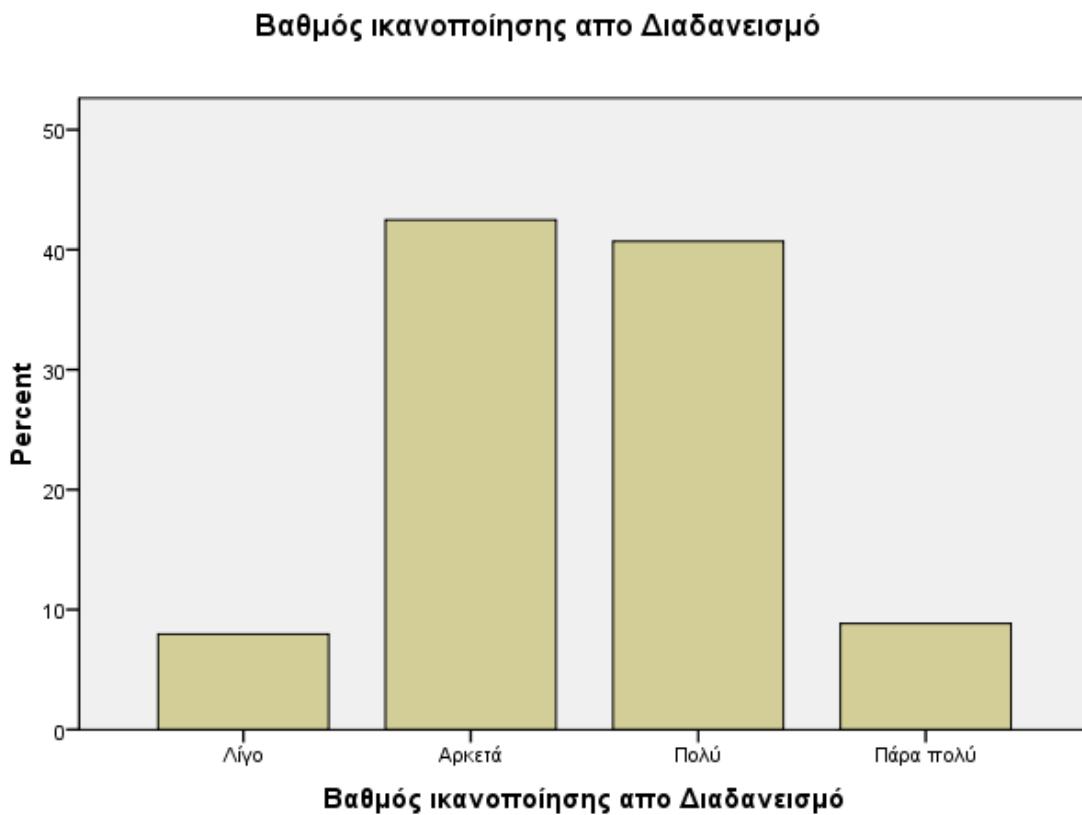
Το **26,4%** των ερωτηθέντων δήλωσαν πολύ ικανοποιημένοι από τη χρήση των αναγνωστηρίων, το **24,1%** είναι αρκετά ικανοποιημένοι, το **19,5%** είναι πάρα πολύ ικανοποιημένοι, το **10,9%** είναι λίγο ικανοποιημένοι, και τέλος το **1,8%** δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι. Ένα ποσοστό **17,3%** δεν απάντησαν στην ερώτηση γιατί δεν χρησιμοποιούν την συγκεκριμένη υπηρεσία.

Διάγραμμα 3.4: Βαθμός Ικανοποίησης από Αίθουσες Μελέτης και Εργασιών

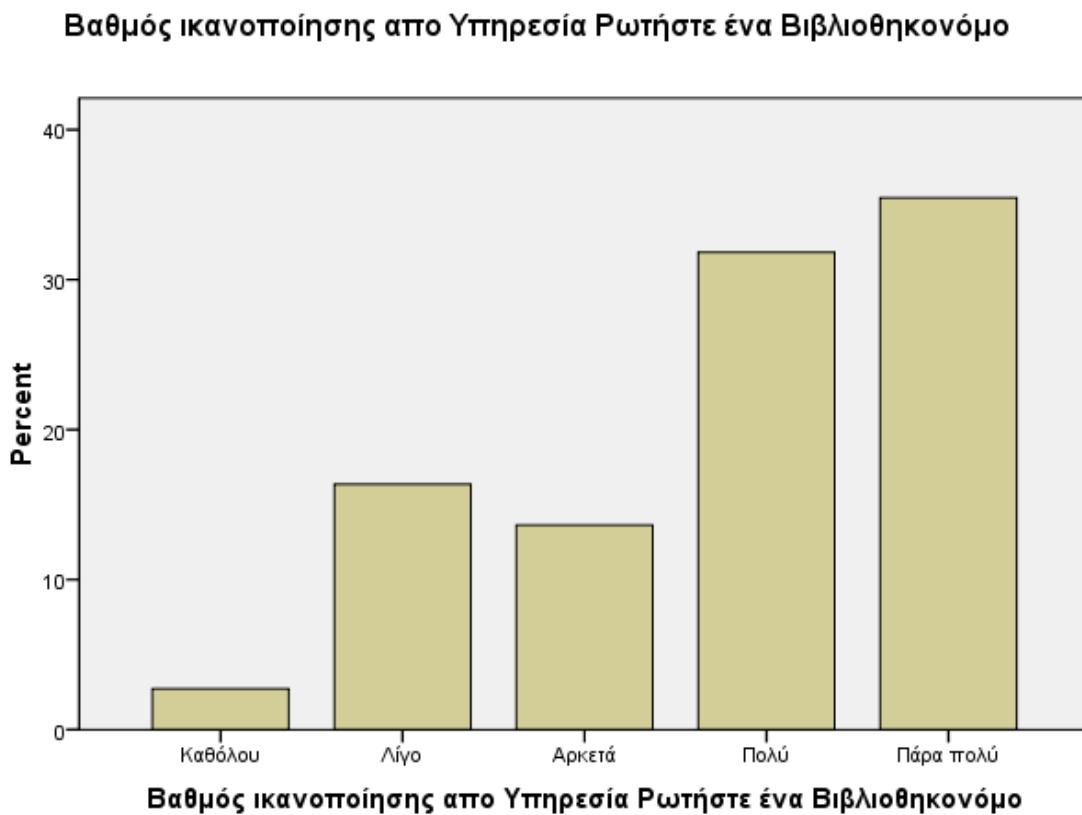
Το **21,8%** των ερωτηθέντων δήλωσαν πως είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τη χρήση της υπηρεσίας διαδανεισμού, το **20,9%** πολύ ικανοποιημένοι, το **4,5%** πάρα πολύ ικανοποιημένοι και τέλος το **4,1%** είναι λίγο ικανοποιημένοι. Το μεγαλύτερο ποσοστό **48,6%** δεν απάντησε στην ερώτηση αφού δεν χρησιμοποιεί την συγκεκριμένη υπηρεσία.

Διάγραμμα 3.5: Βαθμός Ικανοποίησης από Διαδανεισμό

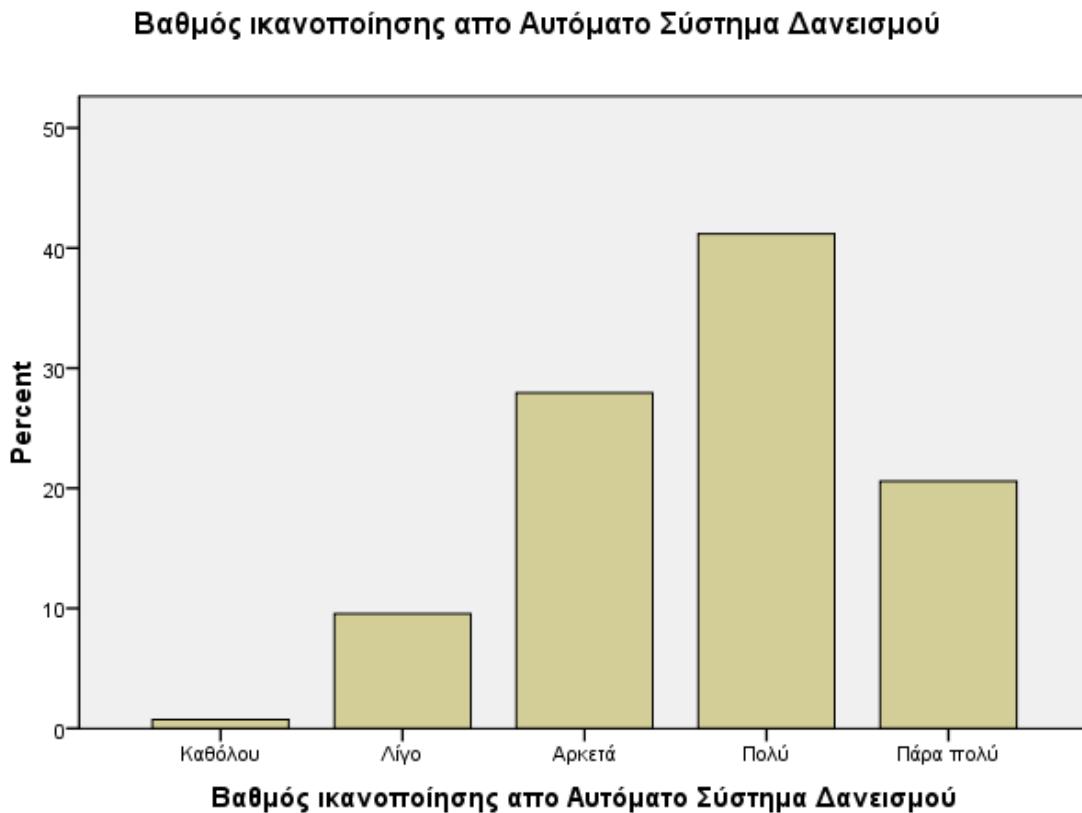
Το **17,7%** των χρηστών δήλωσαν πάρα πολύ ικανοποιημένοι από τη χρήση της υπηρεσίας «Ρωτήστε ένα Βιβλιοθηκονόμο», το **15,9%** πολύ ικανοποιημένοι, το **8,2%** λίγο ικανοποιημένοι, το 6,8% αρκετά ικανοποιημένοι, και τέλος το 1,4% δήλωσαν καθόλου ικανοποιημένοι. Το μεγαλύτερο ποσοστό, **50,0%** δεν απάντησε στην ερώτηση γιατί δεν κάνει χρήση της υπηρεσίας αυτής

Διάγραμμα 3.6: Βαθμός Ικανοποίησης από Υπηρεσία Ρωτήστε ένα Βιβλιοθηκονόμο

Τέλος, οι ερωτώμενοι σχετικά με την υπηρεσία **αυτόματον συστήματος δανεισμού** δήλωσαν το **25,5%** ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από τη χρήση της, το **17,3%** αρκετά ικανοποιημένοι, το **12,7%** πάρα πολύ ικανοποιημένοι, το **5,9%** λίγο ικανοποιημένοι και τέλος το **0,5%** καθόλου ικανοποιημένοι. Το μεγαλύτερο ποσοστό **61,8%** δεν απάντησαν στην ερώτηση γιατί δεν χρησιμοποιούν τη συγκεκριμένη υπηρεσία.

Διάγραμμα 3.7: Βαθμός Ικανοποίησης από Αυτόματο Σύστημα Δανεισμού

Ερώτηση 11

Οι ερωτώμενοι απάντησαν επίσης σε μία ερώτηση σχετικά με τα **εκπαιδευτικά σεμινάρια** που παραθέτει η βιβλιοθήκη για να προωθήσει τις υπηρεσίες της, οι απαντήσεις που πήραμε ήταν αρκετά ικανοποιητικές, αφού το **55,0%** (121 χρήστες) έχει παρακολουθήσει τα σεμινάρια αυτά και τα θεωρεί καλά, το **24,1%** (53 χρήστες) θεωρεί ότι είναι μέτρια, το **11,4%** (25 χρήστες) θεωρεί ότι είναι εξαιρετικά στο να προωθούνται οι υπηρεσίες της βιβλιοθήκης σε αυτούς, υπήρξε και ένα ποσοστό **5,0%** (11 χρήστες) το οποίο δεν γνώριζε την ύπαρξη αυτών των σεμιναρίων και τέλος το **4,5%** (10 χρήστες) θεωρεί τα σεμινάρια ανεπαρκή.

Πίνακας 11: Εκπαιδευτικά Σεμινάρια

Απόλυτη Σχετική
Συχνότητα Συχνότητα

Εξαιρετικά	25	11,4
------------	----	------

Καλά	121	55,0
Μέτρια	53	24,1
Ανεπαρκή	10	4,5
Δεν γνωρίζω	11	5,0
Total	220	100,0

Ερώτηση 15

Στην ανοικτή ερώτηση στην οποία κλήθηκαν να απαντήσουν οι χρήστες σχετικά με τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης ήταν: παρακαλώ προσθέστε οποιοδήποτε σχόλιο σχετικά με τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης και οι απαντήσεις που δόθηκαν ήταν ποικίλες. Το **11,4%** (25 χρήστες) θεωρούν πώς η βιβλιοθήκη θα πρέπει να εξοπλιστεί με περισσότερα αναγνωστήρια για την καλύτερη εξυπηρέτηση όλων των χρηστών της, το **5,0%** (11 χρήστες) θεωρούν ότι θα πρέπει να βελτιωθεί η εξυπηρέτηση των χρηστών, το **4,1%** (9 χρήστες) είναι πολύ ικανοποιημένο από τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης, το **3,2%** (7 χρήστες) θα ήθελαν περισσότερους ηλεκτρονικούς υπολογιστές στο χώρο της βιβλιοθήκης, το **2,3%** (5 χρήστες) θεωρούν πως οι υπηρεσίες της βιβλιοθήκης χρειάζονται αναβάθμιση, και τέλος το **1,8%** (4 χρήστες) θεωρούν ότι η υπηρεσία διαδανεισμού και ρωτήστε ένα βιβλιοθηκονόμο είναι πολύ καλές υπηρεσίες. Ο μεγαλύτερος αριθμός των ερωτηθέντων δεν ανταποκρίθηκαν στην ερώτηση.

Πίνακας 15: Σχόλια Χρηστών για τις Υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συγχότητα</u>	<u>Συγχότητα</u>
Περισσότερα αναγνωστήρια	25	11,4
Εξυπηρέτηση χρηστών	11	9
Πολύ ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες	9	4,1
Περισσότεροι Η/Υ	7	3,2
Οι υπηρεσίες χρειάζονται αναβάθμιση	5	2,3
Καλές υπηρεσίες ο	4	1,8

διαδανεισμός και το ask a librarian	
Missing	159
Total	220
	100

6.4 Αξιολόγηση του ωραρίου

Η τέταρτη κατηγορία αποτελείται από μια ερώτηση σχετικά με την αξιολόγηση του ωραρίου της κάθε βιβλιοθήκης/παραρτήματος ξεχωριστά από τους χρήστες.

Ερώτηση 8

Στην ερώτηση «πως νομίζεται πως πρέπει να αξιολογηθεί η βιβλιοθήκη/παράρτημα που επισκέπτεστε όσο αφορά το **ωράριο λειτουργίας** της, εξετάζοντας τα στοιχεία που προκύπτουν, βλέπουμε ότι το **53,2%** (117 χρήστες) θεωρεί ότι το ωράριο λειτουργίας της **κεντρικής βιβλιοθήκης** είναι καλό, το **30,5%** (67 χρήστες) θεωρεί ότι είναι εξαιρετικό, το **10,9%** (24 χρήστες) θεωρεί ότι είναι μέτριο, και τέλος το **5,5%** (12 χρήστες) θεωρεί ότι είναι ανεπαρκές.

Σχετικά με το ωράριο λειτουργίας της **Βιβλιοθήκης Περιοδικών** οι χρήστες απάντησαν, το **31,4%** (69 χρήστες) θεωρεί ότι είναι καλό, το **11,4%** (25 χρήστες) θεωρεί ότι είναι μέτριο, το **10,5%** (23 χρήστες) θεωρεί το ωράριο της βιβλιοθήκης εξαιρετικό και τέλος το **5,5%** (12 χρήστες) θεωρεί ότι είναι ανεπαρκές. Το μεγαλύτερο ποσοστό σε **58,6%** (129 χρήστες) δεν απάντησαν γιατί δεν χρησιμοποιούν την βιβλιοθήκη περιοδικών.

Το ωράριο λειτουργίας της **Βιβλιοθήκης Αρχαιολογικής Συλλογής** αξιολογήθηκε από τους χρήστες και οι τελικές απαντήσεις είναι οι εξής: το **7,3%** (16 χρήστες) θεωρεί ότι το ωράριο είναι καλό, το **4,1%** (9 χρήστες) θεωρεί ότι είναι μέτριο, το **3,2%** (7 χρήστες) θεωρεί ότι είναι εξαιρετικό και τέλος το **1,4%** (3 χρήστες) θεωρεί ότι είναι ανεπαρκές. Το μεγαλύτερο ποσοστό ανήκει στο **84,1%** (185 χρήστες) το οποίο δεν επισκέπτεται την συγκεκριμένη βιβλιοθήκη έτσι δεν μπορεί να γνωρίζει για το ωράριο λειτουργίας της.

Το ωράριο λειτουργίας του **Παραρτήματος Τουρκολογικής Συλλογής** αξιολογήθηκε από τους ερωτώμενους ως εξής: το **2,7%** (6 χρήστες) θεωρεί ότι το ωράριο της βιβλιοθήκης είναι καλό ενώ το ίδιο ποσοστό **2,7%** (6 χρήστες) θεωρεί ότι είναι μέτριο και τέλος το **0,5%** (1 χρήστης) θεωρεί ότι είναι ανεπαρκές. Το μεγαλύτερο ποσοστό ανήκει στο **94,1%** (207 χρήστες) οι οποίοι δεν έχουν επισκεφτεί ποτέ το παράρτημα τουρκολογικής συλλογής έτσι δεν είναι σε θέση να αξιολογήσουν το ωράριο του.

Τέλος η αξιολόγηση του ωραρίου του **Παραρτήματος Λεωφόρου Λάρνακας** από τους χρήστες είναι η εξής: το **4,5%** (10 χρήστες) θεωρεί το ωράριο της βιβλιοθήκης καλό, το **3,2%** (7 χρήστες) το θεωρεί μέτριο, το **2,7%** (6 χρήστες) θεωρεί ότι είναι ανεπαρκές και τέλος το **2,3%** (5 χρήστες) θεωρεί ότι είναι εξαιρετικό. Το μεγαλύτερο ποσοστό **87,3%** (192 χρήστες) δεν απάντησαν στην ερώτηση αφού δεν επισκέφτηκαν και επομένως δεν χρησιμοποίησαν το παράρτημα Λεωφόρου Λάρνακας έτσι ώστε να αξιολογήσουν το ωράριο λειτουργίας του.

Πίνακας 8: Αξιολόγηση Ωραρίου

	<u>Εξαιρετικό</u>	<u>Καλό</u>	<u>Μέτριο</u>	<u>Ανεπαρκές</u>
Κεντρική Βιβλιοθήκη	30,5%	53,2%	10,9%	5,5%
Βιβλιοθήκη Περιοδικών	10,5%	31,4%	11,4%	5,5%
Βιβλιοθήκη Αρχαιολογικής Συλλογής	3,2%	7,3%	4,1%	1,4%
Παράρτημα Τουρκολογικής Συλλογής		2,7%	2,7%	0,5%
Παράρτημα Λεωφόρου Λάρνακας	2,3%	4,5%	3,2%	2,7%

6.5 Αξιολόγηση του προσωπικού

Η Πέμπτη κατηγορία περιέχει μια ερώτηση σχετικά με το προσωπικό της κάθε βιβλιοθήκης/παραρτήματος ξεχωριστά κα την αξιολόγηση του από τους ερωτηθέντες.

Ερώτηση 9

Η ερώτηση πόσο ικανοποιημένοι είστε από την **εξυπηρέτηση του προσωπικού** της βιβλιοθήκης/παραρτήματος που επισκέπτεστε οι απαντήσεις από την επεξεργασία των δεδομένων έδειξαν τα εξής αποτελέσματα: για το προσωπικό της **κεντρικής βιβλιοθήκης** το **29,5%** (65 χρήστες) πιστεύει πως είναι πολύ εξυπηρετικό, το **28,6%** (63 χρήστες) πιστεύει πως είναι πάρα πολύ εξυπηρετικό, το **26,4%** (58 χρήστες) θεωρεί ότι το προσωπικό είναι αρκετά εξυπηρετικό, το **12,7%** (12 χρήστες) θεωρεί ότι είναι λίγο εξυπηρετικό ενώ το **2,3%** (5 χρήστες) ένα μικρό ποσοστό θεωρεί ότι το προσωπικό δεν είναι καθόλου εξυπηρετικό.

Για το προσωπικό της **Βιβλιοθήκης Περιοδικών** τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το **20,9%** (46 χρήστες) θεωρούν ότι είναι αρκετά εξυπηρετικό, το **18,2%** (40 χρήστες) θεωρούν ότι

είναι πολύ εξυπηρετικό, το **11,8%** (26 χρήστες) πάρα πολύ εξυπηρετικό, το **7,3%** (16 χρήστες) θεωρούν ότι είναι λίγο εξυπηρετικό και τέλος το **0,5%** (1 χρήστης) θεωρεί ότι δεν είναι καθόλου εξυπηρετικό. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων **58,6%** (129 χρήστες) δεν έδωσαν καμία απάντηση στην ερώτηση αυτή για το λόγο ότι δεν έχουν επισκεφτεί την συγκεκριμένη βιβλιοθήκη.

Για το προσωπικό της **Βιβλιοθήκης Αρχαιολογικής Συλλογής** τα αποτελέσματα από την επεξεργασία έδειξαν πώς το **5,5%** (12 χρήστες) των χρηστών θεωρεί ότι είναι αρκετά εξυπηρετικό, το **4,1%** (9 χρήστες) θεωρεί ότι είναι πάρα πολύ εξυπηρετικό και ακριβώς το ίδιο ποσοστό **4,1%** (9 χρήστες) θεωρεί ότι πολύ εξυπηρετικό, το **1,8%** (4 χρήστες) θεωρεί ότι είναι λίγο εξυπηρετικό και τέλος το **0,5%** (1 χρήστης) θεωρεί ότι δεν είναι καθόλου εξυπηρετικό προς τους χρήστες. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων **84,1%** (185 χρήστες) δεν απάντησαν στην ερώτηση γιατί δεν χρησιμοποιούν την συγκεκριμένη βιβλιοθήκη.

Για το προσωπικό του **Παραρτήματος Τουρκολογικής Συλλογής** τα αποτελέσματα των απαντήσεων που έδωσαν οι ερωτώμενοι έδειξαν ότι το **3,6%** (8 χρήστες) θεωρεί το προσωπικό αρκετά εξυπηρετικό, το **0,9%** (2 χρήστες), λίγο εξυπηρετικό, στο ίδιο ποσοστό **0,9%** πολύ εξυπηρετικό και τέλος το **0,5%** (1 χρήστης) θεωρεί το προσωπικό πάρα πού εξυπηρετικό. Το ποσοστό **94,1%** (207 χρήστες) δεν έδωσαν καμία απάντηση αφού δεν επισκέπτονται το παράρτημα της τουρκολογικής συλλογής καθόλου.

Τέλος για την **αξιολόγηση του προσωπικού** όσο αφορά την εξυπηρέτηση που προσφέρει στους χρήστες του **Παραρτήματος Λεωφόρου Λάρνακας** οι ερωτηθέντες έδωσαν τις εξής απαντήσεις: το **5,5%** (12 χρήστες) που χρησιμοποιεί το παράρτημα θεωρεί ότι το προσωπικό του είναι πολύ εξυπηρετικό, το **3,6%** (8 χρήστες) θεωρεί ότι είναι αρκετά εξυπηρετικό, το **2,3%** (5 χρήστες) θεωρεί ότι είναι πάρα πολύ εξυπηρετικό και τέλος το **0,9%** (2 χρήστες) θεωρεί ότι είναι λίγο εξυπηρετικό. Το μεγαλύτερο ποσοστό **87,7%** (193 χρήστες) το καταλαμβάνουν οι ερωτώμενοι οι οποίοι δεν απάντησαν στην ερώτηση γιατί δεν έχουν επισκεφθεί το παράρτημα ποτέ.

Πίνακας 9: Αξιολόγηση Προσωπικού

	<u>Πάρα</u>	<u>Πολύ</u>	<u>Πολύ</u>	<u>Αρκετά</u>	<u>Λίγο</u>	<u>Καθόλου</u>
Κεντρική Βιβλιοθήκη	28,6%	29,5%		26,4%	12,7%	2,3%
Βιβλιοθήκη Περιοδικών	11,8%	18,2%		20,9%	7,3%	,5%
Βιβλιοθήκη Αρχαιολογικής Συλλογής	4,1%	4,1%		5,5%	1,8%	,5%
Παράρτημα	,5%	,9%		3,6%	,9%	

Τουρκολογικής
Συλλογής

Παράρτημα	2,3%	5,5%	3,6%	,9%
Λεωφόρου				
Λάρνακας				

6.6 Αξιολόγηση του χώρου

Η έκτη κατηγορία στην οποία είναι διαχωρισμένο το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει μια ερώτηση σχετικά με το χώρο της κάθε βιβλιοθήκης /παράρτημα που επισκέπτονται οι χρήστες και πως τον αξιολογούν.

Ερώτηση 10

Η ερώτηση αν η βιβλιοθήκη που επισκέπτεστε ως χώρος είναι άνετος και ελκυστικός τα αποτελέσματα για κάθε βιβλιοθήκη/παράρτημα ξεχωριστά έδειξαν ότι: το **35,5%** (78 χρήστες) πιστεύουν ότι είναι αρκετά άνετος και ελκυστικός ο χώρος της **κεντρικής βιβλιοθήκης**, το **23,6%** (52 χρήστες) βλέπουν το χώρο πολύ άνετο και ελκυστικό, το **21,4%** (47 χρήστες) λίγο άνετο και ελκυστικό, το **15,0%** (33 χρήστες) πάρα πολύ άνετο και ελκυστικό και τέλος το **4,5** (10 χρήστες) πιστεύουν ότι δεν είναι καθόλου άνετος και ελκυστικός ως χώρος

Το **26,4%** (58 χρήστες) θεωρεί το **χώρο της Βιβλιοθήκης Περιοδικών** αρκετά άνετο και ελκυστικό, το **11,8%** (26 χρήστες) λίγο άνετο και ελκυστικό καθώς επίσης και το ίδιο ακριβώς ποσοστό **11,8%** (26 χρήστες) θεωρεί το χώρο πολύ άνετο και ελκυστικό, το **6,4%** (14 χρήστες) πάρα πολύ άνετο και ελκυστικό και τέλος το **2,3%** (5 χρήστες) δεν θεωρεί το χώρο καθόλου άνετο και ελκυστικό. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων **41,4%** (91 χρήστες) δεν έδωσαν καμία απάντηση για το λόγο ότι δεν έχουν επισκεφτεί ποτέ την συγκεκριμένη βιβλιοθήκη.

Το **5,9%** (13 χρήστες) θεωρεί το **χώρο της Βιβλιοθήκης Αρχαιολογικής Συλλογής** αρκετά άνετο και ελκυστικό, το **5,0%** (11 χρήστες) το θεωρεί πολύ άνετο και ελκυστικό, το **3,2%** (7 χρήστες) πάρα πολύ άνετος και ελκυστικός, το **0,9%** (2 χρήστες) λίγο άνετο και ελκυστικό και το ίδιο ποσοστό **0,9%** (2 χρήστες) καθόλου άνετο και ελκυστικό. Το μεγαλύτερο ποσοστό **84,1%** (185 χρήστες) δεν απάντησαν στην ερώτηση γιατί δεν επισκέφτηκαν την συγκεκριμένη βιβλιοθήκη ποτέ.

Το **3,2%** (7 χρήστες) πιστεύουν ότι ο **χώρος του Παραρτήματος Τουρκολογικής Συλλογής** είναι αρκετά άνετος και ελκυστικός, το **1,8%** (4 χρήστες) ότι είναι λίγο άνετος και ελκυστικός και τέλος το **0,9%** (2 χρήστες) ότι είναι πολύ άνετος και ελκυστικός. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων **94,1%** (207 χρήστες) δεν έδωσαν απάντηση στη συγκεκριμένη ερώτηση γιατί δεν επισκέπτονται το χώρο του παραρτήματος αυτού. Το **3,6%** (8 χρήστες) απάντησε πως ο **χώρος του Παραρτήματος Λεωφόρου Λάρνακας** είναι πολύ άνετος και ελκυστικός, το **2,7%** (6 χρήστες) πως είναι αρκετά άνετος και

ελκυστικός, το **2,7%** (6 χρήστες) πως είναι λίγο άνετος και ελκυστικός, το **1,8%** (4 χρήστες) θεωρεί πως είναι πάρα πολύ άνετος και ελκυστικός και τέλος το **1,4%** (3 χρήστες) θεωρεί τον χώρο του παραπτήματος καθόλου άνετο και ελκυστικό. Το ποσοστό **87,7%** (193 χρήστες) όπως φαίνεται και από τα αποτελέσματα ανήκει στους ερωτώμενους που δεν έδωσαν καμία απάντηση αφού δεν έχουν επισκεφτεί ποτέ το χώρο του συγκεκριμένου παραπτήματος.

Πίνακας 10: Αξιολόγηση Χώρου

	<u>Πάρα Πολύ</u>	<u>Πολύ</u>	<u>Αρκετά</u>	<u>Λίγο</u>	<u>Καθόλου</u>
Κεντρική Βιβλιοθήκη	15,0%	23,6%	35,5%	21,4%	4,5%
Βιβλιοθήκη Περιοδικών	6,4%	11,8%	26,4%	11,8%	2,3%
Βιβλιοθήκη Αρχαιολογικής Συλλογής	3,2%	5,0%	5,9%	,9%	,9%
Παράρτημα Τουρκολογικής Συλλογής		,9%	3,2%	1,8%	
Παράρτημα Λεωφόρου Λάρνακας	1,8%	3,6%	2,7%	2,7%	1,4%

6.7 Χρήση και αξιολόγηση συλλογών

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι συλλογές της βιβλιοθήκης και η αξιολόγηση τους από τους χρήστες.

Ερώτηση 12

Η ερώτηση στην οποία κλήθηκαν οι ερωτώμενοι είναι: πως αξιολογείτε τις συλλογές που παρέχει η βιβλιοθήκη, όπου δόθηκε μια λίστα με συλλογές τις οποίες η βιβλιοθήκη προσφέρει στους χρήστες της. Το **58,6%** θεωρεί τη συλλογή των ηλεκτρονικών περιοδικών καλή, το **21,4%** την θεωρεί εξαιρετική, το **14,5%** μέτρια, το **3,6%** ανεπαρκή και τέλος το **1,8%** δεν γνωρίζει την συγκεκριμένη συλλογή και έτσι ούτε την έχει χρησιμοποιήσει.

Πίνακας 12.1: Αξιολόγηση Ηλεκτρονικών Περιοδικών

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συχνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Εξαιρετικές	47	21,4
Καλές	129	58,6
Μέτριες	32	14,5
Ανεπαρκείς	8	3,6
Δεν γνωρίζω	4	1,8
Total	220	100,0

Το ποσοστό **57,7%** το οποίο χρησιμοποιεί τις βάσεις δεδομένων τις θεωρεί αξιολογεί ως καλές, το **22,3%** τις θεωρεί εξαιρετικές, το **15,5%** μέτριες, το **2,7%** ανεπαρκείς και τέλος ένα μικρό ποσοστό **1,8%** δεν γνωρίζει την συγκεκριμένη συλλογή οπόταν δεν την έχει χρησιμοποιήσει και ποτέ.

Πίνακας 12.2: Αξιολόγηση Βάσεων Δεδομένων

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συχνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Εξαιρετικές	49	22,3
Καλές	127	57,7
Μέτριες	34	15,5
Ανεπαρκείς	6	2,7

Δεν γνωρίζω	4	1,8
Total	220	100,0

Το ποσοστό **52,7%** το οποίο χρησιμοποιεί τη συλλογή ηλεκτρονικών βιβλίων την αξιολογεί ως καλή, το **25,0%** ως μέτρια, το **15,9%** ως εξαιρετική, το **4,1%** ως ανεπαρκή, και τέλος το **2,3%** ως ανεπαρκή.

Πίνακας 12.3: Αξιολόγηση Ηλεκτρονικών Βιβλίων

	<u>Απόλυτη Συχνότητα</u>	<u>Σχετική Συχνότητα</u>
Εξαιρετικές	35	15,9
Καλές	116	52,7
Μέτριες	55	25,0
Ανεπαρκείς	5	2,3
Δεν γνωρίζω	9	4,1
Total	220	100,0

Το μεγαλύτερο ποσοστό **40,9%** των ερωτηθέντων απάντησε πως η ψηφιακές συλλογές της βιβλιοθήκης είναι καλές, το **33,6%** απάντησε πως είναι μέτριες, το **10,5%** πως είναι εξαιρετικές, το **8,2%** πως είναι ανεπαρκείς και τέλος το **6,4%** απάντησε πως δεν γνωρίζει την συγκεκριμένη συλλογή.

Πίνακας 12.4: Αξιολόγηση Ψηφιακών Συλλογών

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συχνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Εξαιρετικές	23	10,5
Καλές	90	40,9
Μέτριες	74	33,6
Ανεπαρκείς	18	8,2
Δεν γνωρίζω	14	6,4
Total	219	99,5
Missing System	1	,5
Total	220	100,0

Το ποσοστό **37,3%** απάντησε πως από τη χρήση του οπτικοακουστικού υλικού θεωρεί πως είναι μια καλή συλλογή, το **31,8%** θεωρεί πως είναι μέτρια, το **14,1%** πως είναι ανεπαρκής, το **10,5%** πως είναι εξαιρετική συλλογή και τέλος το **6,4%** απάντησε πως δεν γνωρίζει την συγκεκριμένη συλλογή και επομένως δεν την έχει χρησιμοποιήσει.

Πίνακας 12.5: Αξιολόγηση Οπτικοακουστικού Υλικού

	<u>Απόλυτη</u>	<u>Σχετική</u>
	<u>Συχνότητα</u>	<u>Συχνότητα</u>
Εξαιρετικές	23	10,5
Καλές	82	37,3
Μέτριες	70	31,8

Ανεπαρκείς	31	14,1
Δεν γνωρίζω	14	6,4
Total	220	100,0

Το μεγαλύτερο ποσοστό ερωτηθέντων **44,5%** απάντησαν πως η συλλογές έντυπου υλικού είναι καλές, το **30,5%** είναι εξαιρετικές, το **17,3%** είναι μέτριες, το **5,0%** πως δεν γνωρίζουν γιατί δεν χρησιμοποιούν έντυπο υλικό και τέλος το **2,7%** απάντησαν πως η συλλογή είναι ανεπαρκής.

Πίνακας 12.6: Αξιολόγηση Έντυπου Υλικού

	<u>Απόλυτη Σχετική</u>	
	<u>Συγχρόνη Συγχρόνη</u>	
Εξαιρετικές	67	30,5
Καλές	98	44,5
Μέτριες	38	17,3
Ανεπαρκείς	6	2,7
Δεν γνωρίζω	11	5,0
Total	220	100,0

6.8 Ικανοποίηση και βελτιώσεις

Στην τελευταία κατηγορία του ερωτηματολογίου εμπεριέχονται δύο ερωτήσεις σχετικά με την ικανοποίηση των χρηστών από τη βιβλιοθήκη που επισκέπτονται αλλά και σε ποια σημεία πιστεύουν οι ίδιοι πως η βιβλιοθήκη θέλει βελτίωση και εμπλουτισμό.

Ερώτηση 13

Παρακαλώ καθορίστε το βαθμό κατά τον οποίο συμφωνείται/διαφωνείται με τις ακόλουθες δηλώσεις, οι ερωτώμενοι απάντησαν πως ούτε διαφωνούν/ούτε συμφωνούν

σε ποσοστό **37,3%** ότι βιβλιοθήκη τους βοηθάει να παρακολουθούν τις εξελίξεις που αφορούν το επιστημονικό τους πεδίο, το **42,3%** των ερωτώμενων απάντησαν πως συμφωνούν στο ότι η βιβλιοθήκη τους βοηθάει να βελτιώσουν τις γνώσεις τους στον επιστημονικό τους τομέα, το **39,1%** απάντησε πως ούτε συμφωνεί/ούτε διαφωνεί στο ότι η βιβλιοθήκη τους βοηθάει να διακρίνουν τις αξιόπιστες και μη αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης, το **56,4%** επίσης ούτε διαφωνεί/ούτε συμφωνεί στην δήλωση πως η συλλογή της βιβλιοθήκης εμπλουτίζεται με υλικό που προέρχεται από τους χρήστες, το **35,0%** ούτε διαφωνεί/ούτε συμφωνεί πως η βιβλιοθήκη παρέχει στους χρήστες ηλεκτρονικές πηγές οι οποίες είναι προσβάσιμες και από το σπίτι και τέλος το **35,9%** των ερωτηθέντων απάντησε πως ο συμφωνεί πως ο ιστότοπος της βιβλιοθήκης είναι αρκετά εύκολος ώστε να τον χρησιμοποιούν χωρίς βοήθεια.

Πίνακας 13: Δηλώσεις

	<u>Διαφωνώ Πάρα Πολύ</u>	<u>Διαφωνώ Διαφωνώ/Ού τε Συμφωνώ</u>	<u>Ούτε</u>	<u>Συμφωνώ</u>	<u>Συμφωνώ Πάρα Πολύ</u>
1.Η βιβλιοθήκη με βοηθάει να παρακολουθώ τις εξελίξεις που αφορούν το επιστημονικό μου πεδίο	2,3%	11,4%	37,3%	25,0%	24,1%
2.Η βιβλιοθήκη με βοηθάει να βελτιώσω τις γνώσεις μου στον επιστημονικό μου τομέα	5,0%		17,7%	35,0%	42,3%
3.Η βιβλιοθήκη με βοηθάει να διακρίνω τις αξιόπιστες και μη αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης	1,4%	8,2%	39,1%	23,6%	27,7%
4.Η συλλογή της βιβλιοθήκης εμπλουτίζεται με υλικό που προέρχεται από προτάσεις χρηστών	2,7%	11,4%	56,4%	13,2%	16,4%
5.Η βιβλιοθήκη μου παρέχει ηλεκτρονικές πηγές, οι οποίες είναι προσβάσιμες και από το σπίτι μου	6,8%	11,4%	35,0%	19,1%	27,7%

6.Ο ιστότοπος της βιβλιοθήκης είναι αρκετά εύκολος που μπορώ να τον χρησιμοποιώ χωρίς βοήθεια	3,6%	9,1%	26,8%	24,5%	35,9%
---	-------------	-------------	--------------	--------------	--------------

Στην τελευταία ερώτηση οι χρήστες είχαν να απαντήσουν σε μία ερώτηση ανοικτού τύπου: Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι πρέπει να βελτιωθεί/εμπλουτιστεί η/οι βιβλιοθήκη/ες, οι απαντήσεις ήταν ποικίλες αλλά και σημαντικές στο να βοηθήσουν τη βιβλιοθήκη να βελτιωθεί και να εμπλουτιστεί σύμφωνα με τις ανάγκες του κοινού της, τα αποτελέσματα των απαντήσεων είναι: ο μεγαλύτερος ποσοστό **20,8%**, απάντησαν πως πιστεύουν ότι η βιβλιοθήκης θα πρέπει να βελτιώσει το ωράριο λειτουργίας της, το **6,9%** θεωρούν πώς η βιβλιοθήκη θα πρέπει να διαθέτει μεγαλύτερους χώρους για μελέτη (αναγνωστήρια), το **7,0%** θα ήθελαν να εμπλουτιστεί το έντυπο υλικό της βιβλιοθήκης, το **3,2%** πιστεύουν πως το σύστημα ταξινόμησης βιβλίων πρέπει να βελτιωθεί, το **2,7%** θα ήθελαν καλύτερη εξυπηρέτηση για οποιαδήποτε πληροφοριακή ανάγκη έχουν, το **2,7%** πιστεύουν ότι η βιβλιοθήκη πρέπει να έχει περισσότερα αντίτυπα βιβλίων για να εξυπηρετούνται καλύτερα όλοι οι χρήστες, το **2,3%** θα ήθελαν να εμπλουτιστούν τα ηλεκτρονικά περιοδικά που διαθέτει η βιβλιοθήκη, το **1,8%** θα ήθελαν η συμπεριφορά του προσωπικού προς αυτούς να είναι καλύτερη, **1,4%** θεωρούν πως το φωτοτυπικό κέντρο της βιβλιοθήκη χρειάζεται βελτίωση, **0,9%** θεωρούν πως πρέπει να εμπλουτιστεί το ψηφιακό υλικό της βιβλιοθήκης, **0,9%** θέλουν πιο σύγχρονες εκδόσεις βιβλίων, **0,9%** πιστεύουν πως τα εκπαιδευτικά σεμινάρια που παρέχει η βιβλιοθήκη χρειάζονται βελτίωση, το **0,5%** θεωρεί πως η βιβλιοθήκη χρειάζεται περισσότερο προσωπικό, το **0,5%** πιστεύει πως πρέπει να εμπλουτιστούν οι βάσεις δεδομένων, το **0,5%** θα ήθελε οι παραγγελίες βιβλίων από καθηγητές να μην καθυστερούν, και τέλος το **0,5%** πιστεύει πως χρειάζονται μεγαλύτερα κονδύλια για παραγγελίες βιβλίων και περιοδικών από τα τμήματα. Οι περισσότεροι όμως ερωτηθέντες **126** χρήστες δεν ανταποκρίθηκαν στην ερώτηση αυτή.

Πίνακας 14: Τομείς Βελτίωσης

	<u>Απόλυτη Συχνότητα</u>	<u>Σχετική Συχνότητα</u>
Ωράριο λειτουργίας	23	10,8%
Μεγαλύτεροι χώροι για μελέτη	16	6,9%
Εμπλουτισμός έντυπου υλικού	14	7%
Βελτίωση ταξινόμησης βιβλίων	7	3,2%
Εξυπηρέτηση χρηστών	6	2,7%

Περισσότερα αντίτυπα βιβλίων	6	2,7%
Εμπλουτισμός ηλεκτρονικών περιοδικών	5	2,3%
Συμπεριφορά προσωπικού	4	1,8%
Βελτίωση φωτοτυπικού κέντρου	3	1,4%
Εμπλουτισμός ψηφιακού υλικού	2	0,9%
Πιο σύγχρονες εκδόσεις βιβλίων	2	0,9%
Εκπαιδευτικά σεμινάρια	2	0,9%
Περισσότερο προσωπικό	1	0,5%
Εμπλουτισμός βάσεων δεδομένων	1	0,5%
Οι παραγγελίες βιβλίων από καθηγητές να μην καθυστερούν	1	0,5%
Μεγαλύτερα κονδύλια για παραγγελίες βιβλίων από τα τμήματα	1	0,5%
Missing	126	
Total	220	100%

7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

7.1 Συμπεράσματα

Σκοπός μιας έρευνας είναι να αξιολογήσει την βιβλιοθήκη ως οργανισμό έτσι ώστε στη συνέχεια να μπορεί η ίδια να είναι σε θέση να εντοπίσει τις πραγματικές ανάγκες των χρηστών της, να εντοπίσει τυχόν αδυναμίες της, να πάρει τα απαραίτητα μέτρα για την βελτίωση των υπηρεσιών της αλλά γιατί όχι και να επιβραβευτεί η αξία της. Μέσα από την διεξαγωγή των αποτελεσμάτων συλλέγονται τα συμπεράσματα και στην συγκεκριμένη έρευνα όπως και σε όλες τα συμπεράσματα είναι ιδιαίτερα σημαντικά καθώς η βιβλιοθήκη οφείλει να είναι αποτελεσματική και χρήσιμη και να αναζητά συνεχώς τρόπους για να γίνει καλύτερη. Ολοκληρώνοντας λοιπόν την παρούσα έρευνα στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου καταλήγουμε σε ορισμένα χρήσιμα συμπεράσματα γενικότερα για την πορεία της βιβλιοθήκης.

Στη συνέχεια θα παρουσιαστούν ορισμένοι τομείς της βιβλιοθήκης που χρειάζονται υποστήριξη και αναβάθμιση μέσα από τις απόψεις των χρηστών.

✓ Χρήστες

Στον τομέα των χρηστών παρατηρήθηκε πως το μεγαλύτερο μέρος του κοινού που επισκέπτεται τη βιβλιοθήκη καταλαμβάνουν οι προπτυχιακοί φοιτητές και πιο συγκεκριμένα οι πρωτοετείς και οι δευτεροετείς αλλά και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές. Το αποτέλεσμα αυτό ήταν αναμενόμενο και αποτελεί γεγονός πολύ λογικό για μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη. Είναι σημαντικό όμως να αναφερθεί πως ένα πανεπιστήμιο περιλαμβάνει εκτός από φοιτητές και ένα μεγάλο αριθμό σε ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό, θα πρέπει λοιπόν η βιβλιοθήκη να φροντίσει αυτά τα μικρά ποσοστά που την επισκέπτονται να αυξηθούν και να αρχίσουν να δείχνουν το ίδιο ενδιαφέρον για τη βιβλιοθήκη.

✓ Βιβλιοθήκες και Παραρτήματα

Από την καταγραφή των αποτελεσμάτων σχετικά με την συχνότητα επίσκεψης των χρηστών στις βιβλιοθήκες και τα παραρτήματα, προέκυψε πως η κεντρική βιβλιοθήκη αυτή δηλαδή που βρίσκεται στις εγκαταστάσεις του πανεπιστημίου έχει την μεγαλύτερη προτίμηση από τους χρήστες. Τα παραρτήματα της βιβλιοθήκης δεν τα επισκέπτονται οι περισσότεροι χρήστες για το λόγο ότι στις συλλογές τους περιέχουν υλικό το οποίο απειριθύνεται σε συγκεκριμένο και εξειδικευμένο κοινό όπως είναι για παράδειγμα η βιβλιοθήκη αρχαιολογικής συλλογής και το παράρτημα τουρκολογικής συλλογής, που όπως είναι εμφανές η επίσκεψη που θα δεχθούν από χρήστες θα είναι μόνο του κλάδου Ιστορίας Αρχαιολογίας και Τούρκικών σπουδών. Η κεντρική βιβλιοθήκη έχει την

μεγαλύτερη συχνότητα χρήσης γιατί εκτός του ότι περιέχει στις συλλογές της υλικό που απευθύνεται σε όλη σχεδόν την ακαδημαϊκή κοινότητα βρίσκεται και εντός του πανεπιστημίου και έτσι οι χρήστες διευκολύνονται περισσότερο.

✓ **Υπηρεσίες**

Η υπηρεσία του ηλεκτρονικού καταλόγου που προσφέρει η βιβλιοθήκη στους χρήστες της, από τα αποτελέσματα έδειξε πως δεν έχει μεγάλη ανταπόκριση στο κοινό αφού η συχνότερη χρήση του περιορίστηκε για μία φορά το τρίμηνο, πράγμα που δείχνει πως οι χρήστες δεν κάνουν αναζήτηση υλικού στον κατάλογο. Η υπηρεσία δανεισμού χρησιμοποιείται από τους περισσότερους χρήστες τουλάχιστον μια φορά το μήνα, που είναι ικανοποιητική περίοδος δανεισμού. Η χρήση του διαδικτύου στο χώρο της βιβλιοθήκης περιορίζεται και αυτή σε τουλάχιστο μια φορά το τρίμηνο το ίδιο και οι αίθουσες μελέτης και εργασιών που παρέχει η βιβλιοθήκη στους χρήστες της ενώ οι υπηρεσίες διαδανεισμός, ρωτήστε ένα βιβλιοθηκόνυμο και το αυτόματο σύστημα δανεισμού από τα αποτελέσματα προέκυψε ότι δεν γίνεται καθόλου χρήση τους πράγμα ανησυχητικό για την βιβλιοθήκη αφού οι υπηρεσίες της όπως φαίνεται δεν έχουν ανταπόκριση στο κοινό. Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθεί ότι οι χρήστες που χρησιμοποιούν τη συγκεκριμένη υπηρεσία εμφανίζονται πολύ ικανοποιημένοι.

Από την ανοικτή ερώτηση που έγινε στους χρήστες σχετικά με τα σχόλια τους για τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης οι περισσότεροι δήλωσαν πως η βιβλιοθήκη έχει ανάγκη από περισσότερους χώρους μελέτης και ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι απαντήσεις τους μάλλον εξηγούν το λόγο που η χρήση τους είναι περιορισμένη.

✓ **Ωράριο**

Με την παρούσα έρευνα καταγράφηκε πως οι περισσότεροι χρήστες είναι ικανοποιημένοι από το ωράριο λειτουργίας της κεντρικής βιβλιοθήκης αλλά και των παραρτημάτων, υπήρξαν όμως και απαντήσεις χρηστών που δεν ήταν πλήρως ικανοποιημένοι από το ωράριο λειτουργίας. Στην ανοικτή ερώτηση σχετικά με τους τομείς βελτίωσης της βιβλιοθήκης οι περισσότεροι αν και είναι ικανοποιημένοι από το ωράριο απάντησαν πως θα ήθελαν τη βιβλιοθήκη να διευρύνει το ωράριο λειτουργίας της πέρα του απογευματινού και σε βραδινές ώρες ώστε να έχουν τη δυνατότητα να εργαστούν στη βιβλιοθήκη περισσότερες ώρες ιδιαίτερα οι μεταπυχιακοί φοιτητές. Πρόβλημα το οποίο απωθεί σε ένα σημαντικό βαθμό τους χρήστες από τη βιβλιοθήκη.

✓ **Προσωπικό**

Από τις απαντήσεις των χρηστών συμπεραίνεται ότι το προσωπικό το οποίο διαθέτει η βιβλιοθήκη είναι αρκετά προσιτό στους χρήστες συνεπώς η εξυπηρέτηση τους είναι δεδομένη. Η βιβλιοθήκη απαρτίζεται από άτομα εξειδικευμένα τα οποία μπορούν να ανταποκριθούν στις απαίτησεις των χρηστών, φυσικά υπάρχει περιθώριο βελτίωσης όσο

αφορά την εξυπηρέτηση των χρηστών αφού υπήρξε και ποσοστό έστω και μικρό το οποίο εξέφρασε την ανάγκη περισσότερου προσωπικού στο χώρο της βιβλιοθήκης για την κάλυψη των πληροφοριακών τους αναγκών.

✓ **Χώρος**

Στον τομέα του χώρου τα συμπεράσματα που προέκυψαν είναι πως υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης του χώρου και στην κεντρική βιβλιοθήκη αλλά και στα παραρτήματα της, οι περισσότεροι χρήστες βρίσκουν το χώρο αρκετά άνετο και ελκυστικό.

✓ **Εκπαιδευτικά σεμινάρια**

Στον τομέα της προώθησης των υπηρεσιών της η βιβλιοθήκη έχει δημιουργήσει εκπαιδευτικά σεμινάρια τα οποία παρέχει στους χρήστες της, τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση τους για το πόσο χρήσιμα αποδείχτηκαν τελικά από τους χρήστες ήταν ικανοποιητικά γιατί έδειξαν πως τα παρακολουθούν αρκετοί χρήστες με ενδιαφέρον να γνωρίσουν τις υπηρεσίες που τους προσφέρει η βιβλιοθήκη υπήρξε όμως και ποσοστό των ερωτηθέντων που αν και έχει παρακολουθήσει κάποια από αυτά τα θεωρεί μέτρια και επομένως δεν γνωρίζει καλά τις υπηρεσίες αλλά και πώς να τις χρησιμοποιεί. Πρόβλημα το οποίο δημιουργεί άγνοια των χρηστών για τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης.

✓ **Συλλογές**

Από τα αποτελέσματα βγήκε το συμπέρασμα πως οι χρήστες της βιβλιοθήκης χρησιμοποιούν τόσο τις ηλεκτρονικές συλλογές της όσο και τις έντυπες, φυσικά υπήρξε και ένα μικρό ποσοστό το οποίο δεν γνώριζε κάποιες από τις συλλογές. Τα ηλεκτρονικά περιοδικά και οι βάσεις δεδομένων χρησιμοποιούνται από τους χρήστες οι οποίοι ως συλλογές τις αξιολογούν καλές έως εξαιρετικές για την παροχή των πληροφοριών που χρειάζονται αν και στην ανοικτή ερώτηση που τους έγινε ένα πολύ μικρό ποσοστό εξέφρασε την ανάγκη η βιβλιοθήκη να εμπλουτίσει τα ηλεκτρονικά βιβλία. Στις ηλεκτρονικές συλλογές εμπεριέχονται και τα ηλεκτρονικά βιβλία και το ψηφιακό υλικό, στα οποία οι χρήστες δείχνουν ανταπόκριση, το ίδιο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και το οπτικοακουστικό υλικό αλλά και το έντυπο υλικό της βιβλιοθήκης με δυνατότητες βελτίωσης αφού οι χρήστες επιθυμούν τόσο τον εμπλουτισμό τους και πιο συγκεκριμένα στο έντυπο υλικό επιθυμούν από τη βιβλιοθήκη να τους παρέχει περισσότερα αντίτυπα για δανεισμό.

✓ **Γενικά Συμπεράσματα**

Μέσα από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε τα γενικά συμπεράσματα που καταγράφτηκαν είναι πως η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου έχει καταφέρει να βελτιωθεί σημαντικά στα χρόνια που πέρασαν, με ελάχιστους τομείς να χρειάζονται βελτίωση αν και φυσικά μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη δεν μπορεί ποτέ να καθησυχαστεί

αλλά να δημιουργεί και να εφαρμόζει συνεχώς νέες υπηρεσίες χρήσιμες πάντα για το κοινό της, την ακαδημαϊκή κοινότητα.

7.2 Προτάσεις

Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, αποτελούν πλέον ένα είδος ανάγκης τόσο για την ακαδημαϊκή κοινότητα στην οποία ανήκουν αλλά και στην ευρύτερη επιστημονική κοινότητα της χώρας.

Έτσι λοιπόν η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου μέσα από την παρούσα έρευνα πρέπει να προχωρήσει σε αλλαγές όπου χρειάζονται τόσο στις υπηρεσίες της όσο και στη γενική διαμόρφωση της βιβλιοθήκης αλλά μάλιστα να κινητοποιηθεί ώστε όσα έχει φτιάξει μέχρι σήμερα να καταφέρει να τα διατηρήσει στην ίδια υψηλή θέση που βρίσκονται.

Κατά συνέπεια αν η κάθε ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη νιοθετήσει τα δεδομένα αυτά από τις έρευνες και προχωρήσει στις απαιτούμενες αλλαγές τότε θα λειτουργεί πια ως ένας οργανισμός χρήσιμος και συνεχώς εξελίξιμος που θα προσφέρει τα απαραίτητα εργαλεία γνώσεις στους χρήστες της ακαδημαϊκής κοινότητας και θα πάψει να αποτελεί αποθήκη βιβλίων και κενοτάφιο σοφών ανθρώπων.

Κρίνεται συνετό λοιπόν μετά την ολοκλήρωση της έρευνας χρηστών στην συγκεκριμένη ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη και την καταγραφή συμπερασμάτων να αναφερθούμε σε ορισμένες προτάσεις που κατά τη δική μας γνώμη θα καταστήσουν την βιβλιοθήκη πιο αποτελεσματική στη χρήση της.

✓ Δημιουργία μίας κοινής βιβλιοθήκης

Οι χρήστες εξέφρασαν τη δυσαρέσκεια αλλά και τη δυσκολία που αντιμετωπίζουν σχετικά με την ύπαρξη των παραρτημάτων σε διαφορετικές τοποθεσίες και μάλιστα των περισσότερων έξω από το πανεπιστήμιο. Θα ήταν πολύ χρήσιμο αν όλο το υλικό που διαθέτει η βιβλιοθήκη από όλες τις θεματικές ενότητες να βρίσκεται στεγασμένο σε ένα μόνο κεντρικό κτήριο έτσι ώστε να διευκολύνονται όλοι οι χρήστες ανεξαρτήτως επιστημονικού πεδίου. Η βιβλιοθήκη έχει προβεί σε ενέργειες σχετικά με το θέμα αυτό και αναμένεται η δημιουργία μιας μεγάλης σε όγκο βιβλιοθήκης αλλά και σε δημιούργημα στην Πανεπιστημιούπολη.

✓ Προώθηση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης

Οι υπηρεσίες που προσφέρει στους χρήστες της η βιβλιοθήκη δεν είναι αρκετά προσιτές από το κοινό της πράγμα που φάνηκε στη συχνότητα χρήσης τους η οποία ήταν αρκετά περιορισμένη. Η βιβλιοθήκη θα πρέπει να προωθήσει τις υπηρεσίες της στο κοινό της, αυτό το έχει πράξει ήδη μέσα από τα εκπαιδευτικά σεμινάρια αλλά θα ήταν καλό αν τα σεμινάρια αυτά γίνονταν πιο τακτικά αλλά πριν την διεξαγωγή τους θα πρέπει η βιβλιοθήκη μέσα από διάφορους τρόπους όπως για παράδειγμα ενημερωτικά φυλλάδια ή ανακοίνωσης μέσα από την ιστοσελίδα της να τα «διαφημίσει». Επίσης χρήσιμο και αποτελεσματικό θα ήταν και η δημιουργία ενημερωτικών έντυπων οδηγών στους οποίους θα καταγράφονταν λεπτομερώς οι υπηρεσίες που παρέχει η βιβλιοθήκη αλλά και πως θα τις χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά.

✓ Αναβάθμιση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης

Παρατηρήθηκε μια έντονη δυσαρέσκεια όσο αφορά κάποιες από τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης σχετικά με τους χώρους εργασίας και μελέτης, και του φωτοτυπικού κέντρου το οποίο έχει στις εγκαταστάσεις της η βιβλιοθήκη. Θα ήταν καλό η βιβλιοθήκη να προσφέρει μεγαλύτερους χώρους αναγνωστηρίων αλλά όπως προαναφέρθηκε λίγο πιο πριν η βιβλιοθήκη θα μεταφερθεί σε μεγαλύτερο χώρο όπου σίγουρα εκεί δεν θα υπάρχει αυτό το ζήτημα. Σχετικά με το φωτοτυπικό κέντρο η βιβλιοθήκη θα πρέπει να το εξοπλίσει με περισσότερες φωτοτυπικές μηχανές για να γίνεται πιο εύκολη και γρηγορότερη η διαδικασία φωτοτυπιών.

✓ Αύξηση του ωραρίου της βιβλιοθήκης

Η βιβλιοθήκη λειτουργεί καθημερινά από τις 8.30-20.30 και το Σάββατο 09.00-14.00, ένα ωράριο θα λέγαμε αρκετά ικανοποιητικό το οποίο καλύπτει ένα πολύ μεγάλο διάστημα όπου οι χρήστες έχουν τη δυνατότητα να επισκεφτούν την βιβλιοθήκη. Θα ήταν καλό όμως αν υπάρχει η δυνατότητα να αυξηθεί κατά τις βραδινές ώρες όπου οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αλλά και το ερευνητικό προσωπικό διευκολύνονται αφού υπάρχουν περιπτώσεις που οι διαλέξεις τους τελειώνουν μετά τις εννέα το βράδυ έτσι θα τους δίνεται η δυνατότητα να εργαστούν στη βιβλιοθήκη όπως γίνεται στις περισσότερες ευρωπαϊκές βιβλιοθήκες.

✓ Αύξηση του προσωπικού της βιβλιοθήκης

Μέσα από τη ερώτηση που αφορά το προσωπικό της βιβλιοθήκης τα συμπεράσματα που πήραμε ήταν αρκετά ικανοποιητικά όσο αφορά την εξυπηρέτηση των χρηστών. Ένα μικρό ποσοστό εξέφρασε την ανάγκη περισσότερου προσωπικού τόσο για την άμεση εξυπηρέτηση τους όσο και στην ευκολότερη διεξαγωγή των υπηρεσιών. Στη βιβλιοθήκη απασχολούνται 17 περίπου άτομα τοποθετημένα σε όλες τις βαθμίδες θέσεων της

βιβλιοθήκης, θα μπορούσε να αυξηθεί με περισσότερο προσωπικό που θα αποτελείτο από εξειδικευμένους και άρτια καταρτισμένους βιβλιοθηκονόμους.

✓ **Εμπλουτισμός έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού**

Τόσο το έντυπο όσο και το ηλεκτρονικό υλικό που προσφέρει η βιβλιοθήκη στους χρήστες της είναι πολύ ικανοποιητικό σε γενικές γραμμές τόσο στον αριθμό όσο και στα θέματα που καλύπτει. Το ηλεκτρονικό υλικό που συνεχώς αυξάνεται λόγο της πληθώρας πληροφοριών θέλει τους χρήστες να ζητούν όλο και περισσότερο διαθέσιμο ηλεκτρονικό υλικό για χρήση. Οι χρήστες επίσης επιθυμούν την απόκτηση περισσότερων αντιτύπων σε βιβλία που ήδη υπάρχουν στη βιβλιοθήκη και παρουσιάζουν αυξημένη ζήτηση από τους φοιτητές για την κάλυψη των μαθημάτων τους έτσι ώστε να το δανείζονται περισσότεροι χρήστες ταυτόχρονα. Υπήρξε ενδιαφέρον από ορισμένους χρήστες να εφοδιαστεί η βιβλιοθήκη με πιο καινούργιες εκδόσεις βιβλίων σε συγκεκριμένους κλάδους.

Επομένως λαμβάνοντας υπόψη όλες τις παραπάνω προτάσεις η βιβλιοθήκη θα πρέπει να είναι διατεθειμένη να λάβει υπόψη της τα αιτήματα των χρηστών της και να προσπαθήσει να τα εφαρμόσει στο μέγιστο βαθμό για την καλύτερη λειτουργία της με σκοπό την βελτίωση των υπηρεσιών της στο άμεσο μέλλον αλλά και την διατήρηση των υπαρχουσών καταστάσεων που υπάρχουν στη βιβλιοθήκη που σε γενικές γραμμές αυτό που παρατηρήθηκε είναι πως η βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου είναι μια βιβλιοθήκη που εργάζεται συνεχώς για το καλύτερο αποτέλεσμα για το κοινό της άλλωστε δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι είναι η πρώτη βιβλιοθήκη στον ευρύτερο ελληνικό χώρο που πετυχαίνει τη διάκριση του EFQM «Αναγνώριση για Αριστεία».

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Φίλοι του Πανεπιστημίου. Ο ρόλος του Πανεπιστημίου στη σύγχρονη κυπριακή κοινωνία. Λευκωσία: Φίλοι του Πανεπιστημίου, 1985.

Χαλκιοπούλου, Μαίρη. Αυτοματισμός Βιβλιοθηκονομικών Λειτουργιών. Σίνδος: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό ίδρυμα Θεσσαλονίκης, 1992.

Σπουδαστήριο Κοινωνιολογίας ΠΑΣΠΕ Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών. Εισαγωγή στη μεθοδολογία και τις τεχνικές των κοινωνικών ερευνών. Αθήνα: Βιβλιοθήκη Κοινωνικής Επιστήμης και Κοινωνικής Πολιτικής, 1996.

Βλάχου, Χαλκιοπούλου. «Κοινωνική Υπόσταση και ιστορική αναδρομή της Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης» 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών, Θεσσαλονίκη, 4-6 Νοεμβρίου, 1996. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 1996. 81-84.

Παπακωνσταντίνου, Μονιάρου Βαλεντίνη. Αρχές Βιβλιοθηκονομίας-Είδη Βιβλιοθηκών. Αθήνα: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό ίδρυμα Αθήνας, 1997.

Τόγια, Ασπασία. Εισαγωγή στη Βιβλιοθηκονομία-Είδη Βιβλιοθηκών. Σίνδος: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό ίδρυμα Θεσσαλονίκης, 1997.

Γαρουφάλλου, Μανώλης. «Η επίδραση της τεχνολογίας της πληροφόρησης στις Ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες και Βιβλιοθηκονόμους». Οργάνωση και Συνεργασία Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στην Ψηφιακή Εποχή: Πρακτικά 7^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Βόλος, 4-6 Νοεμβρίου, 1998. Βόλος. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, 1998. 49-67.

Ζάχος, Γ. «Έρευνα χρήσης των βιβλιοθηκών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων» Πρακτικά διημερίδας: Στατιστική και Ολική Ποιότητα Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Ιωάννινα, 19-20 Νοεμβρίου, 1999. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 1999. 17-46.

Κορομπίλη, Κακούρη. «Στρατηγική για τη ανάπτυξη της βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης». Η Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη ως εκπαιδευτική μονάδα στην 3^η χιλιετία: Πρακτικά 8^{ου} Πανελλήνιου Συνέδριου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 20-22 Οκτωβρίου, 1999. 155-186.

Δουφεξοπόύλου, Μ.Γ. «Εκπαίδευση και Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες στον 21^ο αιώνα: Η τάση ομογενοποίησης». Σύνδεση Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών με την Εκπαιδευτική Διαδικασία: Πρακτικά 9^{ου} Πανελλήνιου Συνέδριου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Βιβλιοθήκη Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, 18-20 Δεκεμβρίου, 2000. 3-12.

Morgan, Stave. « Academic Libraries». Library Review. 49 (2000): 448-453.

Τσιμπόγλου, Φίλιππος. «Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου. Άξονες ανάπτυξης και προοπτικές συμβολής στην συνεργασία των κυπριακών βιβλιοθηκών». 1° Συνέδριο Κυπριακών Βιβλιοθηκών, Νοέμβριος 2001. Λευκωσία: 2001. 1-11.

Παντούλη, Όλγα. «Οι φοιτητές και η εξοικείωση τους με τις νέες τεχνολογίες στην υπηρεσία των βιβλιοθηκών: μελέτη περίπτωσης σε δύο βιβλιοθήκες του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης». 11° Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες ανοικτής και συνεχούς πρόσβασης, Λάρισα, 6-8 Νοεμβρίου, 2002. Λάρισα: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό ίδρυμα Λάρισας, 2003. 275-290.

Βάκης, Νίκος. Η ίδρυση του Πανεπιστημίου Κύπρου. Λευκωσία: Lithographica, 2005.

«Πάπυρος Λαρούς Μπριτανικά». Εγκυκλοπαίδεια 2004. CD-ROM.

Μάλλιαρη, Αφροδίτη. «Users behavior patterns in academic libraries OPACS: A multivariate statistical analysis». New Library World. 108 (2007): 107-122.

Μιχαήλ, Δώρος. Οδηγός Σπουδών 2007-2008. Λευκωσία: Πανεπιστήμιο Κύπρου, 2007.

Βαρδακώστα. «Οι απόψεις των υπεύθυνων των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών για τη συναισθηματική Νοημοσύνη». Ο ανθρώπινος παράγοντας στη διαμόρφωση της σημερινής και της μελλοντικής βιβλιοθήκης: Πρακτικά 16^{ου} Πανελλήνιου Συνέδριου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Πειραιάς, 1-3 Οκτωβρίου, 2007. Πειραιάς. Αθήνα: ΑΠ.Σταμούλης, 2007. 39-59.

Βαρδακώστα, Τσουμπρακάκου. «Αξιολόγηση υπηρεσιών της βιβλιοθήκης και κέντρου πληροφόρησης του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου». 17° Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: Η αξιολόγηση των βιβλιοθηκών ως στοιχείο ποιότητας των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, Ιωάννινα, 24-26 Σεπτεμβρίου, 2008. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων βιβλιοθήκη και κέντρο πληροφόρησης, 2008. 1-14.

Μάλλιαρη, Νίτσος. «Σύγχρονες υπηρεσίες ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών: έχουμε πετύχει τους στόχους μας;». 17° Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: η αξιολόγηση των βιβλιοθηκών ως στοιχείο ποιότητας των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, Ιωάννινα, 24-26 Σεπτέμβριος, 2008. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Βιβλιοθήκη και κέντρο πληροφόρησης, 2008. 1-14.

Ολένογλου, Μπάνου. «Προσεγγίζοντας την ποιότητα της αναγνωστικής πολιτικής των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών». 17° Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: η αξιολόγηση των βιβλιοθηκών ως στοιχείο ποιότητας των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, Ιωάννινα, 24-26 Σεπτέμβριος, 2008. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Βιβλιοθήκη και κέντρο πληροφόρησης, 2008. 1-10.

Σταύρου, Φωτεινή. Ανάπτυξη και διαχείριση συλλογής. Θεσσαλονίκη: Τεχνολογικό εκπαιδευτικό ίδρυμα Θεσσαλονίκης, 2008.

Ρούσσος, Πέτρος, Γιώργος Ευσταθίου. Σύντομο εγχειρίδιο SPSS 16.0. Αθήνα: πρόγραμμα ψυχολογίας, τμήμα ΦΠΨ, ΕΚΠΑ, 2008.

Κακάλη, Χρυσοχόου. «Αποτίμηση υπηρεσιών της βιβλιοθήκης και υπηρεσίας πληροφόρησης του Πάντειου Πανεπιστημίου: Ερεύνα χρηστών της βιβλιοθήκης.» 19^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: επιστημονικές κοινότητες και βιβλιοθήκες στο κόσμο της κοινωνικής δικτύωσης και συνέργειας. Αθήνα, 3-5 Νοεμβρίου, 2010. Αθήνα : 2010. 1-12.

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου. 6 Μαΐου 2011. Βιβλιοθήκη πανεπιστημίου Κύπρου. 18 Φεβ. 2011.<<http://library.ucy.ac.cy>>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιείται στο πλαίσιο διπλωματικής εργασίας που εκπονείται στο Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης. Σκοπός είναι η καταγραφή των απόψεων καθώς και των αναγκών των χρηστών της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου θα χρειαστούν περίπου **10 λεπτά**.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Φύλο:

Γυναίκα		Άνδρας	
---------	--	--------	--

2. Ηλικία:

Κάτω των 18	18-22	23-30	31-45	Άνω των 45

3. Επιστημονικό πεδίο στο οποίο ανήκετε:

Αγγλικές Σπουδές	Αρχιτεκτονική	
Γαλλικές Σπουδές και Σύγχρονες Γλώσσες	Ιστορία και Αρχαιολογία	
Τουρκικές και Μεσανατολικές Σπουδές	Νομική	
Βιολογικές Επιστήμες	Χημεία	
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών	Μηχανικών Μηχανολογίας και Κατασκευαστικής	
Πληροφορική	Βυζαντινές και Νεοελληνικές Σπουδές	
Μαθηματικά και Στατιστική	Κλασικές Σπουδές και Φιλοσοφίας	
Δημόσια Διοίκηση και Διοίκηση Επιχειρήσεων	Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος	
Επιστήμες της Αγωγής	Φυσική	
Ψυχολογία	Κοινωνικές και Πολιτικές Επιστήμες	
Οικονομικά	Άλλο	

4. Ιδιότητα:

Προπτυχιακός φοιτητής:	Πρωτοετής	
	Δευτεροετής	
	Τριτοετής	
	Τεταρτοετής	
	Πέμπτο έτος και άνω	
Μεταπτυχιακός φοιτητής:		
Διοικητικό Προσωπικό:		
Ακαδημαϊκό Προσωπικό:	Καθηγητής	
	Αναπληρωτής Καθηγητής	
	Επίκουρος Καθηγητής	
	Λέκτορας	
	Ερευνητικό Προσωπικό	
	Άλλη Ακαδημαϊκή Ιδιότητα	
Άλλο: (Παρακαλώ προσδιορίστε)		

5. Πόσο συγνά επισκέπτεστε τις παρακάτω Βιβλιοθήκες/Παραρτήματα;

	Τουλάχιστον 1φ. / εβδομάδα	Τουλάχιστον 1 φ./ μήνα	Τουλάχιστον 1 φ./ τρίμηνο	Πιο σπάνια	Καθόλου
Κεντρική Βιβλιοθήκη					
Βιβλιοθήκη Περιοδικών					
Βιβλιοθήκη Αρχαιολογικής Συλλογής					
Παράρτημα Τουρκολογικής Συλλογής					

Παράρτημα Λεωφόρου Λάρνακας					
--------------------------------	--	--	--	--	--

6. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τις παρακάτω υπηρεσίες της βιβλιοθήκης:

	Καθημερινά	Τουλάχιστον 1 φ./ εβδομάδα	Τουλάχιστον 1 φ./ μήνα	Τουλάχιστον 1 φ./τρίμηνο	Καθόλου
Ηλεκτρονικός Κατάλογος					
Δανεισμός Τεκμηρίων					
Χρήση διαδικτύου στο χώρο της βιβλιοθήκης					
Αίθουσες μελέτης και εργασιών					
Διαδανεισμός					
Υπηρεσία “Ρωτήστε ένα βιβλιοθηκονόμο”					
Αυτόματο σύστημα δανεισμού					

7. Παρακαλώ προσδιορίστε το **βαθμό ικανοποίησης** σας από την χρήση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης:

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα Πολύ
Ηλεκτρονικός Κατάλογος					
Δανεισμός Τεκμηρίων					
Χρήση διαδικτύου στο χώρο της βιβλιοθήκης					
Αίθουσες μελέτης και εργασιών					
Διαδανεισμός					
Υπηρεσία “Ρωτήστε ένα βιβλιοθηκονόμο”					

Αυτόματο σύστημα δανεισμού					
----------------------------	--	--	--	--	--

8. Πώς νομίζετε πως πρέπει να αξιολογηθεί η βιβλιοθήκη/παράρτημα που επισκέπτεστε όσο αφορά το **ωράριο λειτουργίας** της;

	Εξαιρετικό	Καλό	Μέτριο	Ανεπαρκές
Κεντρική Βιβλιοθήκη				
Βιβλιοθήκη Περιοδικών				
Βιβλιοθήκη Αρχαιολογικής Συλλογής				
Παράρτημα Τουρκολογικής Συλλογής				
Παράρτημα Λεωφόρου Λάρνακας				

9. Πόσο ικανοποιημένοι είστε από την εξυπηρέτηση του **προσωπικού** της βιβλιοθήκης/Παράρτημα που επισκέπτεστε;

	Πάρα Πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου
Κεντρική Βιβλιοθήκη					
Βιβλιοθήκη Περιοδικών					
Βιβλιοθήκη Αρχαιολογικής Συλλογής					
Παράρτημα Τουρκολογικής Συλλογής					
Παράρτημα Λεωφόρου Λάρνακας					

10. Η βιβλιοθήκη που επισκέπτεστε ως **χώρος** είναι άνετος και ελκυστικός;

	Πάρα Πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου
Κεντρική Βιβλιοθήκη					
Βιβλιοθήκη Περιοδικών					
Βιβλιοθήκη Αρχαιολογικής Συλλογής					

Παράρτημα Τουρκολογικής Συλλογής					
Παράρτημα Λεωφόρου Λάρνακας					

11. Πως αξιολογείτε τα **εκπαιδευτικά σεμινάρια** που παραθέτει η βιβλιοθήκη για την προώθηση των υπηρεσιών της στους χρήστες της;

Εξαιρετικά	Καλά	Μέτρια	Ανεπαρκή

12. Πως αξιολογείτε τις συλλογές που παρέχει η βιβλιοθήκη;

	Εξαιρετικές	Καλές	Μέτριες	Ανεπαρκείς
Ηλεκτρονικά περιοδικά				
Βάσεις δεδομένων				
Ηλεκτρονικά βιβλία				
Ψηφιακές συλλογές				
Οπτικοακουστικό Υλικό				
Έντυπο υλικό				

13. Παρακαλώ καθορίστε το βαθμό κατά τον οποίο συμφωνείτε/διαφωνείτε με τις ακόλουθες δηλώσεις:

	Διαφωνώ Πάρα Πολύ	Διαφωνώ	Ούτε Διαφωνώ/Ούτε Συμφωνώ	Συμφωνώ Πάρα Πολύ	Συμφωνώ
1.Η βιβλιοθήκη με βοηθάει να παρακολουθώ τις εξελίξεις που αφορούν το επιστημονικό μου πεδίο					
2.Η βιβλιοθήκη με βοηθάει να βελτιώσω τις γνώσεις μου στον επιστημονικό μου τομέα					
3.Η βιβλιοθήκη με βοηθάει να διακρίνω τις αξιόπιστες και μη αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης					

4.Η συλλογή της βιβλιοθήκης εμπλουτίζεται με υλικό που προέρχεται από προτάσεις χρηστών					
5.Η βιβλιοθήκη μου παρέχει ηλεκτρονικές πηγές, οι οποίες είναι προσβάσιμες και από το σπίτι μου					
6.Ο ιστότοπος της βιβλιοθήκης είναι αρκετά εύκολος που μπορώ να τον χρησιμοποιώ χωρίς βοήθεια					

14. Σε ποιους **τομείς** πιστεύετε ότι πρέπει να **βελτιωθεί/εμπλουτιστεί** η/οι βιβλιοθήκη/ες;

15. Παρακαλώ προσθέστε οποιοδήποτε σχόλιο σχετικά με τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης:

Σας ευχαριστώ

Αντρη Χριστοδούλου